

SPORAZUM
IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE
I EVROPSKE UNIJE
O OPERATIVNIM AKTIVNOSTIMA KOJE
AGENCIJA ZA EVROPSKU GRANIČNU I OBALNU STRAŽU
PROVODI U BOSNI I HERCEGOVINI

SPORAZUM
IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE
I EUROPSKE UNIJE
O OPERATIVNIM AKTIVNOSTIMA KOJE
AGENCIJA ZA EUROPSKU GRANIČNU I OBALNU STRAŽU
PROVODI U BOSNI I HERCEGOVINI

СПОРАЗУМ
ИЗМЕЂУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
И ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
О ОПЕРАТИВНИМ АКТИВНОСТИМА КОЈЕ
АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКУ ГРАНИЧНУ И ОБАЛСКУ СТРАЖУ
СПРОВОДИ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

СПОРАЗУМЕНИЕ
МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
И БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ОТНОСНО ОПЕРАТИВНИТЕ ДЕЙНОСТИ, ПРОВЕЖДАНИ
ОТ ЕВРОПЕЙСКАТА АГЕНЦИЈА ЗА ГРАНИЧНА И БРЕГОВА ОХРАНА
В БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

ACUERDO
ENTRE LA UNIÓN EUROPEA
Y BOSNIA Y HERZEGOVINA
EN LO QUE RESPECTA A LAS ACTIVIDADES OPERATIVAS EFECTUADAS
POR LA AGENCIA EUROPEA DE LA GUARDIA DE FRONTERAS Y COSTAS
EN BOSNIA Y HERZEGOVINA

DOHODA
MEZI EVROPSKOU UNIÍ
A BOSNOU A HERCEGOVINOU
O OPERATIVNÍCH ČINNOSTECH PROVÁDĚNÝCH
EVROPSKOU AGENTUROU PRO POHRANIČNÍ A POBŘEŽNÍ STRÁŽ
V BOSNĚ A HERCEGOVINĚ

AFTALE
MELLEM DEN EUROPÆISKE UNION
OG BOSNIEN-HERCEGOVINA
OM OPERATIONELLE AKTIVITETER, SOM GENNEMFØRES
AF DET EUROPÆISKE AGENTUR FOR GRÆNSE- OG KYSTBEVOGTNING
I BOSNIEN-HERCEGOVINA

BA/EU/X 1a

VEREINBARUNG
ZWISCHEN DER EUROPÄISCHEN UNION
UND BOSNIEN UND HERZEGOWINA
ÜBER OPERATIVE TÄTIGKEITEN,
DIE VON DER EUROPÄISCHEN AGENTUR FÜR DIE GRENZ- UND KÜSTENWACHE
IN BOSNIEN UND HERZEGOWINA DURCHGEFÜHRT WERDEN

EUROOPA LIIDU
NING BOSNIA JA HERTSEGOVIINA VAHELINE
EUROOPA PIIRI- JA RANNIKUVALVEAMETI
OPERATIIVTEGEVUST
BOSNIAS JA HERTSEGOVIINAS KÄSITLEV
KOKKULEPE

ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΣΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗΣ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΞΑΓΕΙ Ο ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΡΙΟΦΥΛΑΚΗΣ ΚΑΙ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗΣ ΣΤΗ ΒΟΣΝΙΑ ΚΑΙ
ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ

AGREEMENT
BETWEEN BOSNIA AND HERZEGOVINA
AND THE EUROPEAN UNION
ON OPERATIONAL ACTIVITIES CARRIED OUT
BY THE EUROPEAN BORDER AND COAST GUARD AGENCY
IN BOSNIA AND HERZEGOVINA

ACCORD
ENTRE L'UNION EUROPÉENNE
ET LA BOSNIE-HERZÉGOVINE
CONCERNANT LES ACTIVITÉS OPÉRATIONNELLES MENÉES
PAR L'AGENCE EUROPÉENNE DE GARDE-FRONTIÈRES ET DE GARDE-CÔTES
EN BOSNIE-HERZÉGOVINE

COMHAONTÚ
IDIR AN tAONTAS EORPACH
AGUS AN BHOISNIA AGUS AN HEIRSEAGAIVÉIN
MAIDIR LE GNÍOMHAÍOCHTAÍ OIBRÍOCHTÚLA ARNA nDÉANAMH AG
AN nGNÍOMHAIREACHT EORPACH UM AN nGARDA TEORANN AGUS CÓSTA
SA BHOISNIA AGUS AN HEIRSEAGAIVÉIN

ACCORDO
TRA L'UNIONE EUROPEA
E LA BOSNIA-ERZEGOVINA
RIGUARDANTE LE ATTIVITÀ OPERATIVE SVOLTE
DALL'AGENZIA EUROPEA DELLA GUARDIA DI FRONTIERA E COSTIERA
IN BOSNIA-ERZEGOVINA

BA/EU/X 1b

NOLĪGUMS
STARP EIROPAS SAVIENĪBU
UN BOSNIJU UN HERCEGOVINU
PAR OPERACIONĀLAJĀM DARBĪBĀM,
KO BOSNIJĀ UN HERCEGOVINĀ VEIC
EIROPAS ROBEŽU UN KRASTA APSARDZES AĢENTŪRA

EUROPOS SAJUNGOS
IR BOSNIJOS IR HERCEGOVINOS
SUSITARIMAS
DĒL EUROPOS SIENŪ IR PAKRANČIŪ APSAUGOS AGENTŪROS
BOSNIJOJE IR HERCEGOVINOJE
VYKDOMOS OPERACINĒS VEIKLOS

MEGÁLLAPODÁS
AZ EURÓPAI UNIÓ
ÉS BOSZNIA–HERCEGOVINA KÖZÖTT
AZ EURÓPAI HATÁR- ÉS PARTVÉDELMI ŰGYNÖKSÉG ÁLTAL
BOSZNIA–HERCEGOVINA TERÜLETÉN VÉGZETT
MŰVELETI TEVÉKENYSÉGEKRŐL

FTEHIM
BEJN L-UNJONI EWROPEA
U L-BOŽNIJA-HERZEGOVINA
DWAR L-ATTIVITAJIET OPERAZZJONALI MWETTQA
MILL-AĢENZIJA EWROPEA GHALL-GWARDJA TAL-FRUNTIERA U TAL-KOSTA
FIL-BOŽNIJA-HERZEGOVINA

OVEREENKOMST
TUSSEN DE EUROPESE UNIE
EN BOSNIË EN HERZEGOVINA
INZAKE OPERATIONELE ACTIVITEITEN
VAN HET EUROPEES GRENS- EN KUSTWACHTAGENTSCHAP
IN BOSNIË EN HERZEGOVINA

UMOWA
MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ
A BOŚNIĄ I HERCEGOWINĄ
DOTYCZĄCA DZIAŁAŃ OPERACYJNYCH PROWADZONYCH
PRZEZ EUROPEJSKĄ AGENCJĘ STRAŻY GRANICZNEJ I PRZYBRZEŻNEJ
W BOŚNI I HERCEGOWINIE

ACORDO
ENTRE A UNIÃO EUROPEIA
E A BÓSNIA-HERZEGOVINA
SOBRE AS ATIVIDADES OPERACIONAIS REALIZADAS
PELA AGÊNCIA EUROPEIA DA GUARDA DE FRONTEIRAS E COSTEIRA
NA BÓSNIA-HERZEGOVINA

ACORD
ÎNTRÉ UNIUNEA EUROPEANĂ
ȘI BOSNIA ȘI HERȚEGOVINA
PRIVIND ACTIVITĂȚILE OPERATIVE DESFĂȘURATE
DE AGENȚIA EUROPEANĂ PENTRU POLIȚIA DE FRONTIERĂ ȘI GARDA DE COASTĂ
ÎN BOSNIA ȘI HERȚEGOVINA

DOHODA MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU
A BOSNOU A HERCEGOVINOU
TÝKAJÚCA SA OPERAČNÝCH ČINNOSTÍ VYKONÁVANÝCH
EURÓPSKOU AGENTÚROU PRE POHRANIČNÚ A POBREŽNÚ STRÁŽ
V BOSNE A HERCEGOVINE

SPORAZUM
MED EVROPSKO UNIJO
IN BOSNO IN HERCEGOVINO
O OPERATIVNIH DEJAVNOSTIH, KI JIH
EVROPSKA AGENCIJA ZA MEJNO IN OBALNO STRAŽO IZVAJA
V BOSNI IN HERCEGOVINI

EUROOPAN RAJA- JA MERIVARTIOVIRASTON
BOSNIA JA HERTSEGOVINASSA
TOTEUTTAMIA OPERATIIVISIA TOIMIA KOSKEVA
EUROOPAN UNIONIN
JA BOSNIA JA HERTSEGOVINAN VÄLINEN
SOPIMUS

AVTAL
MELLAN EUROPEISKA UNIONEN
OCH BOSNIEN OCH HERCEGOVINA
OM OPERATIV VERKSAMHET SOM UTFÖRS
AV EUROPEISKA GRÄNS- OCH KUSTBEVAKNINGSBYRÅN
I BOSNIEN OCH HERCEGOVINA

BA/EU/X 1d

SPORAZUM
IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE
I EVROPSKE UNIJE
O OPERATIVNIM AKTIVNOSTIMA KOJE
AGENCIJA ZA EVROPSKU GRANIČNU I OBALNU STRAŽU
PROVODI U BOSNI I HERCEGOVINI

BA/EU/bs

BOSNA I HERCEGOVINA

i

EVROPSKA UNIJA,

dalje u tekstu pojedinačno „strana” ili zajednički „strane”,

BUDUĆI DA može doći do slučajeva u kojima Agencija za evropsku graničnu i obalnu stražu („Agencija”) koordinira operativnu saradnju država članica Evropske unije i Bosne i Hercegovine, uključujući na teritoriji Bosne i Hercegovine,

BUDUĆI DA bi trebalo uspostaviti pravni okvir u obliku sporazuma o statusu za situacije u kojima će članovi tima koje raspoređi Agencija da imaju izvršna ovlaštenja na teritoriji Bosne i Hercegovine,

BUDUĆI DA se sporazumom o statusu može da predvidi da Agencija uspostavi područni uredi na teritoriji Bosne i Hercegovine, da se olakša i poboljša koordinacija operativnih aktivnosti i osigura efikasno upravljanje ljudskim i tehničkim potencijalima Agencije,

UZIMAJUĆI U OBZIR visoki nivo zaštite ličnih podataka u Bosni i Hercegovini i Evropskoj uniji,

UZIMAJUĆI U OBZIR da je Bosna i Hercegovina ratifikovala Konvenciju br. 108 Vijeća Evrope od 28. januara 1981. godine o zaštiti pojedinaca s obzirom na automatsku obradu ličnih podataka i njen Dodatni protokol,

IMAJUĆI NA UMU da su poštivanje ljudskih prava i demokratskih principa osnovni principi koji upravljaju saradnjom između strana,

UZIMAJUĆI U OBZIR da je Bosna i Hercegovina ratifikovala Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda od 4. novembra 1950. godine, a u njoj navedena prava odgovaraju onima iz Povelje Evropske unije o osnovnim pravima,

UZIMAJUĆI U OBZIR da bi u svim operativnim aktivnostima Agencije na teritoriji Bosne i Hercegovine trebalo potpuno poštivati osnovna prava i međunarodne sporazume čije su strane Evropska unija, njene države članice i/ili Bosna i Hercegovina,

UZIMAJUĆI U OBZIR da su sva lica koja učestvuju u operativnoj aktivnosti obavezna da održavaju najviše standarde integriteta, etičkog ponašanja i profesionalizma, poštuju osnovna prava i ispunjavaju obaveze koje su im nametnute odredbama operativnog plana i kodeksa ponašanja Agencije,

ODLUČILE SU DA SKLOPE OVAJ SPORAZUM:

ČLAN 1.

Područje primjene

1. Ovaj Sporazum rukovodi svim aspektima potrebnim za raspoređivanje timova za upravljanje granicama iz stalnih snaga Evropske granične i obalne straže u Bosnu i Hercegovinu gdje članovi timova mogu da izvršavaju izvršna ovlaštenja.
2. Raspoređivanje iz stava 1. može se odvijati na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Zavisno od obaveza strana na osnovu prava mora, posebno Konvencije Ujedinjenih nacija o pravu mora iz 1982. godine, operativne aktivnosti mogu da se vrše i u vanjskom pojasu Bosne i Hercegovine. Operativne aktivnosti koje se provode po ovom Sporazumu ne utječu na obaveze traganja i spašavanja koje proizilaze iz prava mora, posebno Konvencije Ujedinjenih nacija o pravu mora iz 1982. godine, Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskog života na moru iz 1974. godine i Međunarodne konvencije o traganju i spašavanju na moru iz 1979. godine.

3. Ni ovaj Sporazum ni bilo koje djelo koje su u njegovom provođenju izvršile strane ili je izvršen u ime strana, uključujući uspostavljanje operativnih planova ili učestvovanje u prekograničnim operacijama, ne utječu na status i razgraničenje teritorija država članica i Bosne i Hercegovine po međunarodnom pravu.

ČLAN 2.

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „operativna aktivnost” znači zajednička operacija ili brza intervencija na granicama;
2. „Agencija” znači Agencija za evropsku graničnu i obalnu stražu osnovana Uredbom (EU) 2019/1896 Evropskog parlamenta i Vijeća¹ ili bilo kojom njenom izmjenom;
3. „kontrola granice” znači aktivnost koja se provodi na granici u skladu s ovim Sporazumom i za potrebe ovog Sporazuma, isključivo kao odgovor na pokušaj prelaženja ili na djelo prelaženja te granice, nezavisno od svih drugih okolnosti, a sastoji se od granične kontrole i nadzora državne granice;
4. „timovi za upravljanje granicama” znači timovi sastavljeni od stalnih snaga Evropske granične i obalne straže namijenjeni raspoređivanju za vrijeme zajedničkih operacija i brzih intervencija na vanjskim granicama u državama članicama i trećim zemljama;
5. „savjetodavni forum” znači savjetodavni organ koji je Agencija osnovala u skladu s članom 108. Uredbe (EU) 2019/1896;

¹ Uredba (EU) 2019/1896 Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. novembra 2019. o evropskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju van snage uredbi (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1.).

6. „stalne snage Evropske granične i obalne straže” znači stalne snage Evropske granične i obalne straže predviđene u članu 54. Uredbe (EU) 2019/1896;
7. „EUROSUR” znači okvir za razmjenu informacija i saradnju između država članica i Agencije;
8. „posmatrač za osnovna prava” znači posmatrač za osnovna prava kako je predviđeno u članu 110. Uredbe (EU) 2019/1896;
9. „matična država članica” znači država članica iz koje je član osoblja raspoređen ili upućen u stalne snage Evropske granične i obalne straže;
10. „incident” znači situacija koja se odnosi na nezakonitu migraciju, prekogranični kriminal ili prijetnju životima migranata na vanjskim granicama Evropske unije ili Bosne i Hercegovine, uzduž njih ili u njihovoj blizini;
11. „zajednička operacija” znači akcija koju koordinira ili organizuje Agencija da pruži podršku organima u Bosni i Hercegovini koji su nadležni za kontrolu državne granice radi suočavanja s izazovima, kao što su nezakonite migracije, sadašnje ili buduće prijetnje na granicama Bosne i Hercegovine ili prekogranični kriminal, ili radi pružanja veće tehničke i operativne pomoći za kontrolu tih granica;
12. „član tima” znači pripadnik stalnih snaga Evropske granične i obalne straže raspoređen u okviru tima za upravljanje granicama za učestvovanje u operativnoj aktivnosti;

13. „država članica” znači država članica Evropske unije;
14. „operativno područje” znači geografsko područje na kojem će se odvijati operativna aktivnost;
15. „država članica učesnica” znači država članica koja učestvuje u operativnoj aktivnosti obezbjeđenjem tehničke opreme ili osoblja stalnih snaga Evropske granične i obalne straže;
16. „lični podaci” znači svi podaci koji se odnose na fizičko lice čiji je identitet identifikovan ili može da se identifikuje („nosilac podataka”); fizičko lice čiji identitet može da se identifikuje jest lice koje može da se direktno ili indirektno identifikuje, posebno uz pomoć identifikatora kao što su ime, identifikacioni broj, podaci o lokaciji, mrežni identifikator ili uz pomoć jednog ili više faktora specifičnih za fizički, fiziološki, genetski, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog fizičkog lica;
17. „brza intervencija na granicama” znači akcija usmjerena na odgovaranje na situaciju posebnog i neproporcionalnog izazova na granicama Bosne i Hercegovine raspoređivanjem timova za upravljanje granicama na teritoriji Bosne i Hercegovine u ograničenom periodu da se provede kontrola državne granice zajedno s organima u Bosni i Hercegovini koji su odgovorni za kontrolu državne granice;
18. „statutarno osoblje” znači osoblje koje zapošljava Agencija u skladu s Pravilnikom o osoblju za zvaničnike Evropske unije i Uslovima zaposlenja ostalih službenika Evropske unije utvrđenim Uredbom Vijeća (EEZ, Euratom, ECSC) br. 259/68¹;

¹ SL EZ L 56, 4.3.1968., str. 1.

19. „izvršna ovlaštenja” znači ovlaštenja potrebna za obavljanje zadataka potrebnih za kontrolu državne granice koji se provode na teritoriji Bosne i Hercegovine za vrijeme operativne aktivnosti kao što je navedeno u operativnom planu;
20. „Granična policija” znači Granična policija Bosne i Hercegovine;
21. „granično pojas” znači područje koje se proteže 10 kilometara od granične linije Bosne i Hercegovine prema unutrašnjosti teritorije Bosne i Hercegovine;
22. „granični prijelaz” znači svaki prijelaz koji su nadležni organi u Bosni i Hercegovini odobrili za prelaženje kopnenih granica Bosne i Hercegovine, uključujući granice na rijekama i jezerima, morske granice, aerodrome, riječne luke, morske i jezerske luke.

ČLAN 3.

Pokretanje operativnih aktivnosti

1. Operativna aktivnost po ovom Sporazumu pokreće se pisanom odlukom izvršnog direktora Agencije („izvršni direktor”) na pisani zahtjev nadležnih organa Granične policije. Takav zahtjev uključuje opis stanja, moguće ciljeve i predviđene potrebe i potrebne profile osoblja, uključujući, zavisno od slučaja, osoblje koje ima izvršna ovlaštenja.

2. Ako smatra da tražena operativna aktivnost vjerovatno uključuje ili dovodi do ozbiljnih ili kontinuiranih kršenja osnovnih prava ili obaveza međunarodne zaštite, izvršni direktor ne pokreće operativnu aktivnost.
3. Ako nakon primanja zahtjeva iz stava 1. izvršni direktor smatra da su potrebne dodatne informacije da odluči da li će pokrenuti operativnu aktivnost, može da traži dodatne informacije ili ovlasti stručnjake Agencije da otputuju u Bosnu i Hercegovinu i procijene tamošnje stanje. Bosna i Hercegovina olakšava takva putovanja i na drugi način pomaže u takvim procjenama, kao što se traži.
4. Izvršni direktor odlučuje da neće pokrenuti operativnu aktivnost ako smatra da postoji opravdan razlog za njenu suspenziju ili prekid na osnovu člana 18.

ČLAN 4.

Operativni plan

1. Agencija i Granična policija dogovaraju operativni plan za svaku operativnu aktivnost u skladu s članovima 38. i 74. Uredbe (EU) 2019/1896. Operativni plan obavezuje Agenciju, Bosnu i Hercegovinu i države članice učesnice.

2. U operativnom planu detaljno se utvrđuju organizacioni i proceduralni aspekti operativne aktivnosti, uključujući:

- (a) opis stanja, uz (način djelovanja) modus operandi i ciljeve raspoređivanja, uključujući operativni cilj;
- (b) procjenu očekivanog trajanja operativne aktivnosti potrebnog za postizanje njenih ciljeva;
- (c) operativno područje;
- (d) opis zadataka, uključujući one koje zahtijevaju izvršna ovlaštenja , odgovornosti, uključujući one u vezi s poštivanjem osnovnih prava i zahtjeva u vezi sa zaštitom podataka, i posebnih uputstava za timove, uključujući dozvoljene konsultacije baza podataka i dozvoljeno službeno oružje, municiju i opremu u Bosni i Hercegovini;
- (e) sastav tima za upravljanje granicama i raspoređivanje drugog odgovarajućeg osoblja i prisutnost drugih članova statutarnog osoblja Agencije, uključujući posmatrače za osnovna prava;
- (f) odredbe o komandovanju i kontroli, uključujući imena i činove graničara ili drugog odgovarajućeg osoblja Bosne i Hercegovine koje je odgovorno za saradnju s članovima tima i Agencijom, posebno imena i činove onih graničara ili drugog odgovarajućeg osoblja koje komanduje za vrijeme raspoređivanja, i položaj članova tima u komandnom lancu;

- (g) tehničku opremu koja se raspoređuje za vrijeme operativne aktivnosti, uključujući posebne zahtjeve kao što su uslovi upotrebe, traženo osoblje, prevoz i druga logistika i finansijske odredbe;
- (h) detaljne odredbe o trenutnom izvještavanju upravnog odbora i odgovarajućih organa država članica učesnica i Bosne i Hercegovine koje provodi Agencija o svakom incidentu do kojeg je došlo za vrijeme operativne aktivnosti provedene po ovom Sporazumu;
- (i) plan izvještavanja i evaluacije koji sadrži mjerila za izvještaj o evaluaciji, između ostalog u pogledu zaštite osnovnih prava, i konačni datum za podnošenje završnog izvještaja o evaluaciji;
- (j) za operacije na moru, specifične informacije o primjeni relevantne nadležnosti i važećeg zakona u operativnom području, uključujući pozivanja na međunarodno pravo i pravo Unije o presretanju, spašavanju na moru i iskrcavanju;
- (k) uslove saradnje s organima, uredima i drugim agencijama Evropske unije osim Agencije, ostalim trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama;
- (l) opšta uputstva o tome kako da se osigura zaštita osnovnih prava za vrijeme operativne aktivnosti, uključujući zaštitu ličnih podataka i obaveze koje proizilaze iz važećih međunarodnih instrumenata o ljudskim pravima;
- (m) procedure kojima se lica kojim je potrebna međunarodna zaštita, žrtve trgovine ljudima, maloljetnici bez pratnje i druga lica u ranjivom položaju upućuju nadležnim organima u Bosni i Hercegovini koji mogu da im pruže odgovarajuću pomoć;

- (n) procedure za uspostavljanje mehanizma primanja i prenosa žalbi Agenciji i Bosni i Hercegovini (uključujući one koje se podnesu na osnovu člana 8. stava 5.) protiv bilo kojeg lica koje učestvuje u operativnoj aktivnosti, uključujući graničare ili drugo relevantno osoblje Bosne i Hercegovine i članove tima, u vezi s navodnim kršenjima osnovnih prava u okviru njihovog učestvovanja u operativnoj aktivnosti Agencije;
 - (o) logističku organizaciju, uključujući informacije o uslovima rada i okruženju područja na kojim se odvija operativna aktivnost; i
 - (p) odredbe koje se odnose na područni ured, kakva je uspostavljena u skladu s članom 6.
3. Operativni plan i sve njegove izmjene bit će podložni saglasnosti Agencije, Bosne i Hercegovine i država članica koje graniče s Bosnom i Hercegovinom, nakon savjetovanja s državama članicama učesnicama. Agencija se koordinira s dotičnim državama članicama da bi potvrdila njihovu saglasnost.

Prije nego što se složi s operativnim planom, Granična policija, razmatrajući lokaciju i raspoređivanje tima za upravljanje granicama i drugog osoblja, u skladu s relevantnim sigurnosnim pitanjima i rizicima, informiše sve nadležne organe za izvršavanje zakonodavstva na čijoj teritoriji trebaju da se provode aktivnosti i traži njihovo mišljenje u skladu s ustavnim nadležnostima tih organa.

4. Razmjena informacija i operativna saradnja za potrebe EUROSUR-a odvijaju se u skladu s pravilima za uspostavu i dijeljenje posebnih slika stanja koje se utvrđuju u operativnom planu za predmetnu operativnu aktivnost.

5. Evaluaciju operativne aktivnosti u skladu sa stavom 2. tačkom (i) zajedno provode Bosna i Hercegovina i Agencija.
6. Uslovi saradnje s organima, uredima i agencijama Evropske unije u skladu sa stavom 2. tačkom (k) provode se u skladu s njihovim odgovarajućim mandatima i dostupnim resursima.

ČLAN 5.

Izvještavanje o incidentima

1. I Agencija i Granična policija imaju mehanizam za izvještavanje da se omogući blagovremeno izvještavanje o svakom incidentu koji nastane za vrijeme operativne aktivnosti provedene po ovom Sporazumu.
2. Agencija i Bosna i Hercegovina međusobno pomažu jedna drugoj u provođenju svih potrebnih istraga incidenta prijavljenog putem mehanizma iz stava 1., na primjer u identifikaciji svjedoka i sakupljanju i izvođenju dokaza, uključujući zahtjeve da se dobiju, i, prema potrebi, predaju predmeti povezani s prijavljenim incidentom. Predaja takvih predmeta može da bude podložna njihovom vraćanju pod uslovima koje utvrdi nadležni organ koji ih podnese.

ČLAN 6.

Područni uredi

1. Agencija može da uspostavi područne urede na teritoriji Bosne i Hercegovine da olakša i poboljša koordinaciju operativnih aktivnosti i osigura efikasno upravljanje ljudskim i tehničkim potencijalima Agencije. Lokaciju svakog područnog ureda utvrđuje Agencija razmatrajući mišljenje relevantnih organa u Bosni i Hercegovini.
2. Područni uredi se uspostavljaju u skladu s operativnim potrebama i ostaju operativne u periodu u kojem su potrebni Agenciji za provođenje operativnih aktivnosti u Bosni i Hercegovini. Podložno saglasnosti Bosne i Hercegovine, Agencija može da produži taj period.
3. Svakom područnim uredom rukovodi predstavnik Agencije, kojeg izvršni direktor imenuje rukovodiocem područnog ureda i koji nadgleda ukupni rad ureda.
4. Područni uredi prema potrebi:
 - (a) pružaju operativnu i logističku podršku i osiguravaju koordinaciju aktivnosti Agencije na predmetnim operativnim područjima;
 - (b) pružaju operativnu podršku Bosni i Hercegovini na predmetnim operativnim područjima;

- (c) prate aktivnosti timova za upravljanje granicama i redovno podnose izvještaje sjedištu Agencije;
- (d) sarađuju s Bosnom i Hercegovinom u pogledu svih pitanja povezanih s praktičnom implementacijom operativnih aktivnosti koje Agencija organizuje u Bosni i Hercegovini, uključujući sva dodatna pitanja koja su mogla nastati za vrijeme tih aktivnosti;
- (e) podržavaju koordinatora u njegovoj saradnji s Bosnom i Hercegovinom u svim pitanjima povezanim s njihovim doprinosom operativnim aktivnostima koje organizuje Agencija, i, prema potrebi, povezuju se sa sjedištem Agencije;
- (f) podržavaju koordinatora i posmatrača za osnovna prava kojim su dodijeljene dužnosti praćenja operativne aktivnosti u olakšavanju, prema potrebi, koordinacije i komunikacije između timova za upravljanje granicama i relevantnih organa u Bosni i Hercegovini i svih relevantnih zadataka;
- (g) organizuju logističku podršku povezanu s raspoređivanjem članova tima i raspoređivanjem i upotrebom tehničke opreme;
- (h) pružaju svu ostalu logističku podršku na operativnom području za koje je nadležan predmetni područni ured radi olakšavanja nesmetanog provođenja operativnih aktivnosti koje organizuje Agencija;
- (i) osiguravaju efikasno upravljanje vlastitom opremom Agencije u područjima obuhvaćenim njenim aktivnostima, uključujući moguću registraciju i dugoročno održavanje te opreme, i svu potrebnu logističku podršku; i

- (j) pružaju podršku ostalom osoblju i/ili aktivnostima Agencije u Bosni i Hercegovini kako dogovore Agencija i Bosna i Hercegovina.
- 5. Agencija i Bosna i Hercegovina osiguravaju najbolje moguće uslove za izvršavanje zadataka dodijeljenih područnim uredima.
- 6. Bosna i Hercegovina pruža pomoć Agenciji da obezbijedi operativni kapacitet područnih ureda.

ČLAN 7.

Koordinator

- 1. Ne dovodeći u pitanje ulogu područnih ureda kao što je opisana u članu 6., izvršni direktor imenuje jednog ili više stručnjaka iz statutarnog osoblja koji se raspoređuju kao koordinatori za svaku operativnu aktivnost. Izvršni direktor o imenovanju obavještava Bosnu i Hercegovinu.
- 2. Uloga je koordinatora da:
 - (a) djeluje kao veza između Agencije, Bosne i Hercegovine i članova timova i da u ime Agencije pruža pomoć u vezi sa svim pitanjima koja se odnose na uslove raspoređivanja u timove za upravljanje granicama;

- (b) prati pravilnu implementaciju operativnog plana, između ostalog s obzirom na zaštitu osnovnih prava u saradnji s posmatračima za osnovna prava, i o tome izvještava izvršnog direktora;
 - (c) djeluje u ime Agencije u pogledu svih aspekata raspoređivanja timova za upravljanje granicama i izvještava Agenciju o svim tim aspektima; i
 - (d) njeguje saradnju i koordinaciju između Bosne i Hercegovine i država članica učesnica.
3. U kontekstu operativnih aktivnosti izvršni direktor može da ovlasti koordinatora za pružanje pomoći u rješavanju svih neslaganja povezanih s izvršenjem operativnog plana i raspoređivanjem timova za upravljanje granicama.
4. Granična policija članovima tima izdaje samo uputstva koja su u skladu s operativnim planom. Ako koordinador smatra da uputstva data članovima timova nisu u skladu s operativnim planom ili važećim pravnim obavezama, o tome odmah obavještava službenike Bosne i Hercegovine koji vrše koordinacionu ulogu i izvršnog direktora. Izvršni direktor može da preduzme odgovarajuće mjere, uključujući suspenziju ili prekid operativne aktivnosti, u skladu s članom 18.

ČLAN 8.

Osnovna prava

1. U izvođenju svojih obaveza po ovom Sporazumu strane se obavezuju da djeluju u skladu sa svim važećim pravnim instrumentima u oblasti ljudskih prava, uključujući Konvenciju Vijeća Evrope za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda iz 1950. godine, Konvenciju Ujedinjenih nacija o statusu izbjeglica iz 1951. godine i njen Protokol iz 1967. godine, Međunarodnu konvenciju Ujedinjenih nacija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije iz 1965. godine, Međunarodni pakt Ujedinjenih nacija o građanskim i političkim pravima iz 1966. godine, Konvenciju Ujedinjenih nacija o ukidanju svih oblika diskriminacije žena iz 1979. godine, Konvenciju Ujedinjenih nacija protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupanja ili kažnjavanja iz 1984. godine, Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravima djeteta iz 1989. godine, Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravima lica s invaliditetom iz 2006. godine i Povelju Evropske unije o osnovnim pravima.
2. U izvođenju svojih zadataka i izvršavanju svojih ovlaštenja, članovi tima su dužni da potpuno poštuju osnovna prava, uključujući pristup procedurama azila i ljudsko dostojanstvo, i da posvećuju posebnu pažnju ranjivim osobama. Sve mjere koje preduzmu u obavljanju svojih zadataka i izvršavanju svojih ovlaštenja moraju da budu proporcionalne ciljevima kojim se tim mjerama teži. U izvođenju svojih zadataka i izvršavanju svojih ovlaštenja ne smiju da diskriminišu lica ni po jednom osnovu, kao što su pol, rasa, boja kože, etničko ili socijalno porijeklo, genetske karakteristike, jezik, religija ili uvjerenje, političko ili bilo kakvo drugo mišljenje, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invaliditet, dob ili polna orijentacija, u skladu s članom 21. Povelje Evropske unije o osnovnim pravima.

U izvođenju svojih zadataka ili izvršavanju svojih ovlaštenja, članovi tima mogu da preduzmu mjere koje ometaju osnovna prava i slobode samo ako je to neophodno i proporcionalno ciljevima kojim se tim mjerama teži i navedene mjere moraju da poštuju suštinu tih osnovnih prava i sloboda u skladu s važećim međunarodnim pravom, pravom Evropske unije i nacionalnim pravom.

Ova odredba se primjenjuje *mutatis mutandis* na sve osoblje organa u Bosni i Hercegovini koje učestvuje u operativnoj aktivnosti.

3. Službenik za osnovna prava Agencije prati usklađenost svake operativne aktivnosti s važećim standardima osnovnih prava. Službenik za osnovna prava ili njegov zamjenik može da vrši terenske posjete u Bosni i Hercegovini; osim toga, izdaje mišljenja o operativnim planovima i informiše izvršnog direktora o mogućim kršenjima osnovnih prava povezanim s operativnom aktivnosti. Bosna i Hercegovina na zahtjev pruža podršku aktivnostima praćenja koje provodi službenik za osnovna prava.
4. Agencija i Bosna i Hercegovina slažu se da će savjetodavnom forumu omogućivati blagovremen i efektivan pristup svim informacijama koje se odnose na poštivanje osnovnih prava u odnosu na svaku operativnu aktivnost izvedenu po ovom Sporazumu, između ostalog putem terenskih posjeta operativnom području.
5. I Agencija i Bosna i Hercegovina raspolažu mehanizmom za podnošenje primjedbi radi rješavanja tvrdnji o kršenjima osnovnih prava koje je za vrijeme operativne aktivnosti izvedene po ovom Sporazumu počinilo njihovo osoblje u izvršavanju svojih službenih funkcija.

ČLAN 9.

Posmatrači za osnovna prava

1. Službenik za osnovna prava Agencije dodjeljuje barem jednog posmatrača za osnovna prava za svaku operativnu aktivnost da bi, (između ostalog) *inter alia*, pomogao koordinatoru i savjetovao ga.
2. Posmatrač za osnovna prava prati poštivanje osnovnih prava i pruža savjete i pomoć u pogledu osnovnih prava u pripremi, provođenju i evaluaciji relevantne operativne aktivnosti. To posebno uključuje:
 - (a) praćenje pripreme operativnih planova i izvještavanje službenika za osnovna prava da bi on ispunio svoje zadatke predviđene u Uredbi (EU) 2019/1896;
 - (b) provođenje posjeta mjestima, između ostalog i dugoročnih posjeta, na kojima se provode operativne aktivnosti;
 - (c) saradnju i povezivanje s koordinatorom i pružanje savjeta i pomoći koordinatoru;
 - (d) informisanje koordinatora i izvještavanje službenika za osnovna prava o svim pitanjima koja se odnose na moguća kršenja osnovnih prava povezana s operativnom aktivnošću; i
 - (e) doprinos evaluaciji operativne aktivnosti iz člana 4. stava 2. tačke (i).

3. Posmatrači za osnovna prava imaju pristup svim područjima na kojima se izvodi operativna aktivnost i svim dokumentima relevantnim za implementaciju te aktivnosti.
4. Dok se nalaze na operativnom području posmatrači za osnovna prava moraju da nose oznake koje jasno omogućavaju njihovu identifikaciju kao posmatrača za osnovna prava.

ČLAN 10.

Članovi tima

1. Članovi tima ovlašteni su da izvode zadatke opisane u operativnom planu.
2. U izvođenju svojih zadataka i izvršavanju svojih ovlaštenja, članovi tima se pridržavaju zakona i drugih propisa u Bosni i Hercegovini, kao i važećeg međunarodnog prava i prava Unije.
3. Članovi tima mogu da izvode zadatke i da izvršavaju ovlaštenja samo u graničnom području i na graničnim prelazima Bosne i Hercegovine samo po uputstvima i u prisutnosti Granične policije. Granična policija može da ovlasti članove tima za izvođenje određenih zadataka i izvršavanje određenih ovlaštenja u graničnom području i na graničnim prelazima Bosne i Hercegovine u njenoj odsutnosti, po potrebi, podložno saglasnosti Agencije ili matične države članice.

4. Članovi tima koji su statutarno osoblje u izvođenju svojih zadataka i izvršavanju svojih ovlaštenja moraju da nose uniformu stalnih snaga Evropske granične i obalne straže, osim ako nije u operativnom planu navedeno drukčije.

Članovi tima koji nisu statutarno osoblje u izvođenju svojih zadataka i izvršavanju svojih ovlaštenja moraju da nose nacionalnu uniformu, osim ako nije u operativnom planu navedeno drukčije.

Dok su na dužnosti, članovi tima također moraju da nose vidljivu oznaku na uniformama za ličnu identifikaciju i plavu traku na rukavu s oznakama Evropske unije i Agencije.

5. Bosna i Hercegovina ovlašćuje relevantne članove tima za izvođenje svojih zadataka za vrijeme operativne aktivnosti koje iziskuju upotrebu sile, uključujući nošenje i upotrebu službenog oružja, municije i drugih sredstava prinude, u skladu s relevantnim odredbama operativnog plana.

Članovi tima koji su statutarno osoblje mogu nositi i upotrebljavati službeno oružje, municiju i druga sredstva prinude podložno saglasnosti Agencije.

Članovi tima koji nisu statutarno osoblje mogu da nose i upotrebljavaju službeno oružje, municiju i druga sredstva prinude podložno saglasnosti relevantne matične države članice.

6. Upotreba sile, uključujući nošenje i upotrebu službenog oružja, municije i drugih sredstava prinude, izvršava se u skladu sa zakonima u Bosni i Hercegovini i u prisutnosti službenika granične kontrole u Bosni i Hercegovini. Bosna i Hercegovina može da ovlasti članove tima za upotrebu sile u odsutnosti relevantnih organa za upravljanje granicama.

Za članove tima koji su statutarno osoblje takvo odobrenje za upotrebu sile u odsutnosti organa za upravljanje granicama Bosne i Hercegovine podložno je saglasnosti Agencije.

Za članove tima koji nisu statutarno osoblje takvo odobrenje za upotrebu sile u odsutnosti organa za upravljanje granicama Bosne i Hercegovine podložno je saglasnosti relevantne matične države članice.

Svaka upotreba sile članova tima mora biti neophodna i proporcionalna i da se potpuno pridržava važećeg međunarodnog prava, prava Evropske unije i zakona u Bosni i Hercegovini, uključujući posebno zahtjeve utvrđene u Prilogu V Uredbi (EU) 2019/1896.

7. Agencija prije raspoređivanja članova tima informiše Bosnu i Hercegovinu o službenom oružju, municiji i drugoj opremi koje članovi tima mogu da nose u skladu sa stavom 5., a Granična policija dostavlja informacije o tome svim nadležnim policijskim organima u Bosni i Hercegovini. Bosna i Hercegovina može da zabrani nošenje određenog službenog oružja, municije i druge opreme ako se na osnovu njenog prava jednaka zabrana primjenjuje na njene organe za upravljanje granicama. Bosna i Hercegovina prije raspoređivanja članova tima informiše Agenciju o dozvoljenom službenom oružju, municiji i opremi i o uslovima njihove upotrebe. Agencija te informacije stavlja na raspolaganje državama članicama.

Bosna i Hercegovina na zahtjev Agencije preduzima potrebne mjere za izdavanje svih potrebnih dozvola za oružje i olakšava uvoz, izvoz, prevoz i skladištenje oružja, municije i druge opreme koji su na raspolaganju članovima tima.

8. Službeno oružje, municija i oprema mogu da se upotrebljavaju u skladu sa zakonima u Bosni i Hercegovini, poštujući relevantne principe međunarodnog prava i prava Unije, u slučaju zakonite samoodbrane i zakonite odbrane članova tima ili drugih lica.
9. Nadležni organi u Bosni i Hercegovini mogu da ovlaste članove tima za konsultaciju podataka iz svojih baza podataka ako je to potrebno za ispunjavanje operativnih ciljeva utvrđenih u operativnom planu. Bosna i Hercegovina vodi računa o tome da na efikasan i djelotvoran način omogući pristup tim bazama podataka.

Bosna i Hercegovina prije raspoređivanja članova tima informiše Agenciju o bazama podataka koje se mogu konsultovati.

Članovi tima konsultuju samo one podatke koji su potrebni za izvođenje njihovih zadataka i izvršavanje njihovih ovlaštenja. Konsultacija baza podataka ostvaruje se u skladu s relevantnim zakonodavstvom o zaštiti podataka u Bosni i Hercegovini i ovim Sporazumom.

10. Za implementaciju operativnih aktivnosti Bosna i Hercegovina raspoređuje službenike Granične policije koji mogu i žele da komuniciraju na engleskom jeziku da u skladu s operativnim planom vrše koordinacionu ulogu u ime Bosne i Hercegovine.

ČLAN 11.

Privilegije i imuniteti Agencije u odnosu na vlasništvo, finansijska sredstva, imovinu i operacije

1. Svi prostori i zgrade Agencije u Bosni i Hercegovini su neprikosnoveni. Izuzeti su od pretresa, rekvizicije, konfiskacije i eksproprijacije.
2. Vlasništvo i imovina Agencije, uključujući prevozna sredstva, sredstva komunikacije, arhivu, svu korespondenciju, dokumente, lične isprave i finansijsku imovinu, su neprikosnoveni.
3. Imovina Agencije uključuje imovinu u vlasništvu, suvlasništvu, iznajmljivanju ili najmu države članice i ponuđenu Agenciji. Nakon ukrcavanja predstavnika nadležnih nacionalnih organa, ona se tretira kao imovina u državnoj službi i odobrava za tu namjenu.
4. U odnosu na Agenciju ne smiju da se preduzmu nikakve mjere izvršenja. Vlasništvo i imovina Agencije ne smiju da budu predmet nikakve administrativne ni pravne mjere prinude. Vlasništvo Agencije ne smije da se zaplijeni radi izvršenja presude, odluke ili naloga.
5. Na zahtjev relevantnih organa u Bosni i Hercegovini izvršni direktor može u slučaju ozbiljne sumnje na krivična djela relevantnim organima u Bosni i Hercegovini dati saglasnost da uđu u prostorije i zgrade i/ili pristup imovini i resursima Agencije.

U slučaju požara ili druge katastrofe zbog koje su potrebne hitne mjere zaštite može da se pretpostavi saglasnost izvršnog direktora.

6. Bosna i Hercegovina dozvoljava ulaz i udaljavanje predmeta i opreme koje je Agencija rasporedila u Bosnu i Hercegovinu za operativne namjene.
7. Agencija je oslobođena svih naknada (uključujući carine) i poreza, kao i svih zabrana i ograničenja uvoza i izvoza predmeta namijenjenih njenoj službenoj upotrebi.

ČLAN 12.

Privilegije i imuniteti članova tima

1. Cilj je sljedećih privilegija i imuniteta koji su dodijeljeni članovima tima da osiguraju izvođenje njihovih službenih dužnosti za vrijeme akcija provedenih u skladu s operativnim planom na teritoriji Bosne i Hercegovine.
2. Članovi tima ne mogu da budu podložni nikakvom obliku istrage ili sudskog postupka u Bosni i Hercegovini ili koje provode organi u Bosni i Hercegovini, osim u okolnostima iz stava 3.
3. Članovi tima uživaju imunitet od krivične, građanske i upravne nadležnosti u Bosni i Hercegovini u odnosu na sva djela koja počine u vršenju svojih službenih dužnosti.

Ako organi u Bosni i Hercegovini namjeravaju da pokrenu krivični, građanski ili upravni postupak protiv člana tima, nadležni organi u Bosni i Hercegovini o tome odmah obavještavaju izvršnog direktora. Procedura obavještavanja mora biti u skladu s važećom odlukom Agencije o tome koja se utvrđuje u operativnom planu.

Nakon primanja takvog obavještenja, izvršni direktor bez nepotrebnog odlaganja informiše relevantne organe u Bosni i Hercegovini o tome da li je član tima djelo u pitanju izveo u vršenju svojih službenih dužnosti. Ako je za djelo navedeno da je izvedeno u vršenju službenih dužnosti, postupak se ne pokreće. Ako je za djelo navedeno da nije izvedeno u vršenju službenih dužnosti, postupak može da se pokrene. Kvalifikacija tog djela od izvršnog direktora obavezujuća je za Bosnu i Hercegovinu koja je ne može osporavati.

Do te kvalifikacije Agencija se suzdržava od preduzimanja bilo kakvih mjera kojima bi se ugrozilo moguće naknadno krivično gonjenje člana tima koje bi izvršili nadležni organi u Bosni i Hercegovini, uključujući olakšavanje odlaska dotičnog člana tima iz Bosne i Hercegovine.

Članovi tima nisu izuzeti od sudske nadležnosti matične države članice na osnovu dodijeljenih privilegija i uživanja imuniteta od krivične nadležnosti Bosne i Hercegovine.

4. Ako članovi tima pokrenu postupak, ne mogu da se pozivaju na imunitet od nadležnosti u pogledu bilo kakve protivtužbe direktno povezane s glavnom tužbom.
5. Prostori, uključujući stambene prostore, prevozna sredstva, sredstva komunikacije i vlasništvo, uključujući svu korespondenciju, dokumente, lične isprave i imovinu članova tima, su neprikosnoveni, osim u slučaju mjera izvršenja kao što su dozvoljene u skladu sa stavom 10.

6. Bosna i Hercegovina je odgovorna za svu štetu koju članovi tima uzrokuju trećim licima u vršenju svojih službenih funkcija.
7. Ako je takva šteta uzrokovana krajnjom nepažnjom ili namjernim nedoličnim ponašanjem ili nije uzrokovana u vršenju službenih dužnosti člana tima koji je član statutarnog osoblja, Bosna i Hercegovina može da traži preko izvršnog direktora da Agencija nadoknadi štetu.

Ako je takva šteta uzrokovana krajnjom nepažnjom ili namjernim nedoličnim ponašanjem ili nije uzrokovana u vršenju službenih dužnosti člana tima koji nije član statutarnog osoblja, Bosna i Hercegovina može da traži preko izvršnog direktora da predmetna matična država članica nadoknadi štetu.

8. Nijedna strana ni država članica učesnica ni Agencija nisu odgovorne za štetu uzrokovanu u Bosni i Hercegovini zbog slučaja više sile koji je van njene kontrole.
9. Članovi tima nisu dužni da svjedoče u pravnim postupcima u Bosni i Hercegovini. Članovi tima mogu da daju iskaz u obliku izjave podnesene u skladu s procesnim pravom Bosne i Hercegovine. Podnošenje takve izjave ne utječe na imunitet iz stava 3.
10. U odnosu na članove tima ne smiju da se preduzimaju nikakve mjere izvršenja, osim ako su protiv njih pokrenuti krivični, građanski ili upravni postupci koji nisu povezani sa službenim funkcijama. Imovina članova tima za koju izvršni direktor Agencije potvrdi da je neophodna za ispunjavanje njihovih službenih dužnosti ne može da se zaplijeni radi izvršenja presude, odluke ili naloga. Članovi tima u krivičnim, građanskim ili upravnim postupcima nisu podložni nikakvim ograničenjima u pogledu njihove lične slobode ni ikakvim drugim mjerama prinude.

11. Što se tiče usluga pruženih Agenciji, članovi tima su izuzeti od odredbi o socijalnom osiguranju koje su na snazi u Bosni i Hercegovini.
12. Plata i prihodi koje članovima tima isplaćuju Agencija i/ili matične države članice, kao i svi prihodi koje članovi tima primaju van Bosne i Hercegovine ne oporezuju se ni u kojem obliku u Bosni i Hercegovini.
13. Bosna i Hercegovina dozvoljava unos predmeta za ličnu upotrebu članova tima i odobrava izuzimanje od svih carina, poreza i povezanih naknada, osim naknada za skladištenje, prevoz i slične usluge u vezi sa takvim predmetima. Bosna i Hercegovina dozvoljava i izvoz takvih predmeta.
14. Lični prtljag članova tima izuzet je od pregleda osim ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju da sadržava predmete koji nisu namijenjeni njihovoj ličnoj upotrebi ili predmete čiji je uvoz ili izvoz zabranjen zakonom ili koji su podložni propisima Bosne i Hercegovine o karantini. Pregled takvog ličnog prtljaga se provodi isključivo u prisutnosti dotičnih članova tima ili ovlaštenog predstavnika Agencije.
15. Agencija i Bosna i Hercegovina određuju kontaktne tačke koje su dostupne u svakom momentu i koje su odgovorne za razmjenu informacija i hitne akcije koje su potrebne da se preduzmu ako djelo koje počinu član tima može da predstavlja kršenje krivičnih zakona u Bosni i Hercegovini, kao i za razmjenu informacija i operativne aktivnosti u odnosu na građanske i upravne postupke protiv člana tima.

Dok nadležni organi matične države članice ne preduzmu mjere, Agencija i Bosna i Hercegovina pomažu jedna drugoj u vršenju svih potrebnih istraga svakog navodnog krivičnog djela u pogledu kojeg Agencija ili Bosna i Hercegovina ili obje imaju interes, u identifikaciji svjedoka i u sakupljanju i izvođenju dokaza, uključujući zahtjev za dobijanje i, prema potrebi, predaju predmeta povezanih s navodnim krivičnim djelom. Predaja takvih predmeta može da bude podložna njihovom vraćanju pod uslovima koje utvrdi nadležni organ koji ih podnese.

ČLAN 13.

Povrijeđeni ili umrli članovi tima

1. Ne dovodeći u pitanje član 12., izvršni direktor ima pravo da preuzme odgovornost za repatrijaciju povrijeđenih ili umrlih članova tima i njihove lične imovine i da preduzme odgovarajuće mjere za tu namjenu.
2. Obdukcija se izvodi na umrlom članu tima samo uz izričiti pristanak predmetne matične države članice i u prisutnosti predstavnika Agencije ili predmetne matične države članice.
3. Bosna i Hercegovina i Agencija sarađuju u najvećoj mogućoj mjeri da bi omogućile brzu repatrijaciju povrijeđenih ili umrlih članova tima.

ČLAN 14.

Akreditaciona isprava

1. Agencija u saradnji s Bosnom i Hercegovinom izdaje ispravu na jezicima u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku svakom članu tima radi identifikacije pred organima u Bosni i Hercegovini i kao dokaz da nosilac ima pravo da obavlja zadatke i izvršava ovlaštenja iz člana 10. ovog Sporazuma i operativnog plana („akreditaciona isprava”).
2. Akreditaciona isprava uključuje sljedeće informacije o članu osoblja: ime i državljanstvo, čin ili naziv radnog mjesta, noviju digitalnu fotografiju i zadatke koje je ovlašten da izvodi za vrijeme raspoređivanja.
3. Za potrebe identifikacije pred organima u Bosni i Hercegovini članovi tima su dužni da u svakom momentu imaju kod sebe akreditacionu ispravu.
4. Bosna i Hercegovina priznaje da se akreditacionom ispravom, zajedno s važećom putnom ispravom, članu tima omogućava ulazak- u Bosnu i Hercegovinu i boravak u njoj bez potrebe za vizom, prethodnim ovlaštenjem ili bilo kojom drugom ispravom do dana njenog isteka.
5. Akreditaciona isprava se vraća Agenciji nakon završetka raspoređivanja. Nadležni organi u Bosni i Hercegovini se informišu o tome.

6. Nakon izdavanja akreditacione isprave, Agencija informiše Graničnu policiju da je takva isprava izdata i o informacijama koje su u njoj sadržane.

ČLAN 15.

Primjena na osoblje Agencije koje nije raspoređeno kao članovi tima

Članovi 12., 13. i 14. se primjenjuju *mutatis mutandis* na sve osoblje Agencije raspoređeno u Bosnu i Hercegovinu koje nije raspoređeno kao članovi tima, uključujući posmatrače za osnovna prava i statutarno osoblje raspoređeno u područne urede.

ČLAN 16.

Zaštita ličnih podataka

1. Lični podaci smiju se saopštavati samo ako je to nadležnim organima u Bosni i Hercegovini ili Agenciji neophodno za implementaciju ovog Sporazuma. Obrada ličnih podataka koju provodi neki organ u određenom slučaju, uključujući prenos tih ličnih podataka drugoj stranci, podložna je pravilima o zaštiti ličnih podataka koja se primjenjuju na taj organ. Strane osiguravaju sljedeće minimalne zaštitne mjere kao preduslov za svaki prenos podataka:
 - (a) lični podaci moraju da se obrađuju zakonito, pošteno i transparentno s obzirom na nosioca podataka;

- (b) lični podaci moraju da se sakupljaju za navedenu, eksplicitnu i zakonitu namjenu implementacije ovog Sporazuma, a ni organ koji ih je poslao ni organ koji ih je primio ne smiju da ih dodatno obrađuju na način koji nije u skladu s tom namjenom;
- (c) lični podaci moraju da budu adekvatni, relevantni i ograničeni na ono što je neophodno u odnosu na namjenu radi koje se sakupljaju ili u koje se dalje obrađuju; konkretno, lični podaci koji su saopšteni u skladu sa zakonom važećim za organ koji podnosi podatke mogu da se odnose samo na jedan ili više sljedećih podataka koji se tiču članova tima, osoblja Agencije, relevantnih posmatrača ili članova programa razmjene osoblja:

- ime,
- prezime,
- datum rođenja,
- državljanstvo,
- čin,
- stranicu putne isprave s ličnim podacima,
- akreditacionu ispravu,

- sliku iz lične karte/pasoša/akreditacione isprave,
- e-adresu,
- broj mobitela,
- podatke o oružju,
- trajanje raspoređivanja,
- lokaciju raspoređivanja,
- identifikacione brojeve letjelica ili plovila,
- datum dolaska,
- dolazni aerodrom/granični prelaz,
- broj dolaznog leta,
- datum odlaska,
- odlazni aerodrom/granični prelaz,
- broj odlaznog leta,

- matičnu državu članicu/treću zemlju,
- organ zadužen za raspoređivanje,
- zadatke/operativni profil,
- prevozna sredstva,
- rutu;

- (d) lični podaci moraju da budu tačni i, prema potrebi, ažurirani;
- (e) lični podaci moraju da se čuvaju u obliku koji dozvoljava identifikaciju nosilacâ podataka samo onoliko dugo koliko je neophodno za namjenu radi koje su sakupljeni ili radi koje se dalje obrađuju;
- (f) lični podaci moraju da se obrađuju na način kojim se garantuje odgovarajuća sigurnost ličnih podataka, razmatrajući posebne rizike obrade, uključujući zaštitu od neovlaštene ili nezakonite obrade i od slučajnog gubitka, uništenja ili oštećenja, primjenom odgovarajućih tehničkih ili organizacionih mjera („povreda podataka”); organ koji je primio podatke preduzima odgovarajuće mjere u slučaju povrede podataka i obavještava organ koji je poslao podatke o takvoj povredi bez nepotrebnog odlaganja i u okviru 72 časa;

- (g) i organ koji je poslao podatke i organ koji ih je primio dužni su da preduzmu sve potrebne mjere da bez odlaganja osiguraju ispravljanje ili brisanje, zavisno od slučaja, ličnih podataka ako obrada podataka nije u skladu s ovim članom, a posebno ako ti podaci nisu adekvatni, relevantni ili tačni, ili zbog toga što su preopširni u odnosu na namjenu obrade; to uključuje i obavještanje druge strane o svakom ispravljanju ili brisanju;
- (h) organ koji je primio podatke je na zahtjev dužan da informiše organ koji ih je poslao o načinu upotrebe podnesenih podataka;
- (i) lični podaci smiju da se prenose isključivo sljedećim nadležnim organima:
- Agenciji i
 - Graničnoj policiji,
- za dalji prenos podataka drugim organima potrebno je prethodno ovlaštenje organa koji je poslao podatke;
- (j) organi koji šalju podatke i organi koji primaju podatke dužni su da vode pisanu evidenciju o slanju i primanju ličnih podataka;
- (k) uspostavlja se nezavisni nadzor da bi se pratila usklađenost sa zaštitom podataka, između ostalog i da bi se izvršila inspekcija takve evidencije; nosioci podataka imaju pravo da podnesu žalbe nadzornom organu i da prime odgovor bez nepotrebnog odlaganja;

- (l) nosioci podataka imaju pravo da prime informacije o obradi njihovih ličnih podataka, da pristupe takvim podacima i da isprave ili izbrišu netačne ili nezakonito obrađene podatke, podložno neophodnim i proporcionalnim ograničenjima zbog važnih razloga od javnog interesa; i
 - (m) nosioci podataka imaju pravo na efikasnu upravnu i sudsku zaštitu u slučaju kršenja navedenih zaštitnih mjera.
2. Svaka strana provodi periodična preispitivanja svojih politika i procedura kojim se implementira ovaj član. Na zahtjev druge strane, strana koja je primila zahtjev preispituje svoje politike i procedure obrade ličnih podataka da utvrdi i potvrdi da se zaštitne mjere iz ovog člana efikasno implementiraju. Rezultati preispitivanja saopštavaju se u razumnom roku stranci koja je tražila preispitivanje.
 3. Mjere za zaštitu podataka po ovom Sporazumu su podložne nadzoru koji provode Evropski supervizor za zaštitu podataka i Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini.
 4. Strane će sarađivati s Evropskim supervizorom za zaštitu podataka kao nadzornim organom Agencije.
 5. Na kraju svake operativne aktivnosti Agencija i Bosna i Hercegovina sastavljaju zajednički izvještaj o primjeni ovog člana. Taj izvještaj se šalje službeniku Agencije nadležnom za osnovna prava i službeniku Agencije nadležnom za zaštitu podataka, kao i Agenciji za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini.

6. Agencija i Bosna i Hercegovina utvrđuju detaljna pravila o saopštavanju i obradi ličnih podataka za potrebe operativnih aktivnosti po ovom Sporazumu u posebnim odredbama relevantnih operativnih planova. Te odredbe moraju da budu u skladu s odgovarajućim zahtjevima iz prava Evropske unije i zakona u Bosni i Hercegovini. U njima moraju da se opišu, (između ostalog) *inter alia*, predviđena namjena saopštavanja, kontrolor(i) obrade i sve uloge i odgovornosti, kategorije saopštenih podataka, periodi čuvanja podataka i sve minimalne zaštitne mjere. U interesu transparentnosti i predvidivosti te odredbe se moraju objaviti u skladu s relevantnim smjericama Evropskog odbora za zaštitu podataka.

ČLAN 17.

Razmjena klasifikovanih i osjetljivih neklasifikovanih podataka

1. Svaka razmjena, dijeljenje ili širenje klasifikovanih podataka u okviru ovog Sporazuma moraju da budu obuhvaćeni posebnim administrativnim sporazumom zaključenim između Agencije i relevantnih nadležnih organa u Bosni i Hercegovini koji je podložan prethodnom odobrenju Evropske komisije.
2. Za svaku razmjenu osjetljivih neklasifikovanih povjerljivih podataka u okviru ovog Sporazuma vrijedi sljedeće:
 - (a) njom rukovodi Agencija u skladu s članom 9. stavom 5. Odluke Komisije (EU, Euratom) 2015/443¹;

¹ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/443 od 13. marta 2015. o bezbjednosti u Komisiji (SL EU L 72, 17.3.2015., str. 41.).

- (b) strana koja je primila podatke osigurava njihovu zaštitu na nivou koji je u skladu s nivoom zaštite koju nude mjere koje je strana koja je poslala podatke primijenila na te podatke u smislu povjerljivosti, integriteta i dostupnosti; i
 - (c) provodi se putem sistema za razmjenu informacija koji ispunjava kriterijume dostupnosti, povjerljivosti i integriteta za osjetljive neklasifikovane podatke, kao što je komunikacijska mreža iz člana 14. Uredbe (EU) 2019/1896.
3. Strane se pridržavaju važećih prava intelektualnog vlasništva povezanih sa svim podacima koji se obrade u okviru ovog Sporazuma.

ČLAN 18.

Odluka o suspenziji operativne aktivnosti, o prekidu operativne aktivnosti i/ili o povlačenju finansiranja operativne aktivnosti

1. Ako uslovi da se provedu operativne aktivnosti više nisu ispunjeni, između ostalog ako Granična policija obavijesti da nisu, izvršni direktor prekida tu operativnu aktivnost nakon što je o tome u pisanom obliku informisao Bosnu i Hercegovinu.
2. Ako Bosna i Hercegovina ne poštuje ovaj Sporazum ili operativni plan, izvršni direktor može da povuče finansiranje relevantne operativne aktivnosti i/ili da je suspenduje ili prekine nakon što je o tome u pisanom obliku informisao Bosnu i Hercegovinu.

3. Ako ne može da se garantuje sigurnost bilo kojeg učesnika u operativnoj aktivnosti raspoređenog u Bosnu i Hercegovinu, izvršni direktor može da suspenduje ili prekine relevantnu operativnu aktivnost ili neke njene aspekte.
4. Ako izvršni direktor smatra da je došlo ili da će vjerovatno doći do kršenja osnovnih prava ili obaveza međunarodne zaštite koja su po svojoj prirodi ozbiljna ili za koja je vjerovatno da će se nastaviti u vezi s operativnom aktivnosti izvedenom po ovom Sporazumu, on povlači finansiranje relevantne operativne aktivnosti i/ili je suspenduje ili prekida nakon što je o tome informisao Bosnu i Hercegovinu.
5. Bosna i Hercegovina može da traži da izvršni direktor suspenduje ili prekine operativnu aktivnost ako član tima ne poštuje ovaj Sporazum ili operativni plan. Takav zahtjev se sastavlja u pisanom obliku i obrazlaže.
6. Suspendacija, prekid ili povlačenje finansiranja po ovom članu proizvode efekte od datuma obavještanja Bosne i Hercegovine. Suspendacija, prekid ili povlačenje finansiranja ne utječu na prava ili obaveze koji su proizašli iz primjene ovog Sporazuma ili operativnog plana prije takve suspendacije, prekida ili povlačenja finansiranja.
7. Bosna i Hercegovina može da traži prekid raspoređivanja bilo kojeg člana tima ili drugog relevantnog člana osoblja koji ne poštuje ovaj Sporazum ili operativni plan koji se na njemu zasniva ili koji počinu ozbiljna kršenja zakona u Bosni i Hercegovini. Odluku o prekidu raspoređivanja donosi izvršni direktor ili, prema potrebi, dotična matična država članica, i o njoj se obavještaavaju relevantni organi u Bosni i Hercegovini.

ČLAN 19.

Borba protiv prevare

1. Bosna i Hercegovina bez odlaganja obavještava Agenciju, Ured evropskog javnog tužioca i/ili Evropski ured za borbu protiv prevara ako postane svjesna kredibilnih tvrdnja o prevarama, korupciji ili drugim nezakonitim aktivnostima koje mogu da utječu na interese Evropske unije.
2. Ako se takve tvrdnje odnose na finansijska sredstva Evropske unije isplaćena u odnosu na ovaj Sporazum, Bosna i Hercegovina je dužna da pruži svu potrebnu pomoć Uredu evropskog javnog tužioca i/ili Evropskom uredu za borbu protiv prevara u vezi s istražnim aktivnostima na svojoj teritoriji, uključujući omogućavanje intervjua, provjera i inspekcija na terenu i omogućavanje pristupa svim relevantnim informacijama što se tiče tehničkog i finansijskog upravljanja pitanjima koja Evropska unija djelimično ili potpuno finansira.

ČLAN 20.

Implementacija ovog Sporazuma

1. Za Bosnu i Hercegovinu ovaj Sporazum implementira Granična policija.
2. Za Evropsku uniju ovaj Sporazum implementira Agencija.

ČLAN 21.

Rješavanje sporova

1. Sve sporove koji se tiču primjene ovog Sporazuma zajedno ispituju predstavnici Agencije i nadležnih organa u Bosni i Hercegovini.
2. Ako se prethodno ne postigne dogovor, sporovi koji se tiču tumačenja ili primjene ovog Sporazuma rješavaju se isključivo pregovorom između strana.

ČLAN 22.

Stupanje na snagu, izmjena, trajanje, suspenzija i prekid Sporazuma

1. Ovaj Sporazum je podložan ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju strana u skladu s njihovim unutrašnjim pravnim procedurama. Strane obavještavaju jedna drugu o završetku procedura potrebnih za tu namjenu.

2. Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon datuma na koji strane jedna drugu obavijeste o završetku unutrašnjih pravnih procedura u skladu sa stavom 1.
3. Ovaj Sporazum može da se privremeno primjenjuje od datuma njegovog potpisivanja do njegovog stupanja na snagu. Privremena primjena ovog Sporazuma prestaje ako jedna strana obavijesti drugu stranu o svojoj namjeri da ne postane strana sporazuma.
4. Ovaj Sporazum može da se izmijeni isključivo pisanim putem zajedničkim dogovorom strana.
5. Ovaj Sporazum se zaključuje na neograničen period. Ovaj Sporazum može da se suspenduje ili otkaže pisanim dogovorom strana ili može da ga jednostrano suspenduje ili otkaže bilo koja od strana.

U slučaju jednostrane suspenzije ili prekida strana koja želi da suspenduje ili prekine ovaj Sporazum o tome u pisanom obliku obavještava drugu stranu. Jednostrano otkazivanje ili suspenzija ovog Sporazuma počinju da proizvode efekte prvog dana drugog mjeseca nakon mjeseca u kojem je obavještenje dato.

6. Obavještenja saopštena u skladu s ovim članom se šalju, za Evropsku uniju, Generalnom sekretaru Vijeća Evropske unije, a za Bosnu i Hercegovinu Ministarstvu vanjskih poslova.

Sastavljeno u dva primjerka na službenim jezicima Unije i na jezicima i pismima u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini na dan potpisivanja Sporazuma, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako autentičan.

U POTVRDU TOGA, niže potpisani opunomoćenici, propisno ovlašteni za tu namjenu, potpisali su ovaj Sporazum.

SPORAZUM
IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE
I EUROPSKE UNIJE
O OPERATIVNIM AKTIVNOSTIMA KOJE
AGENCIJA ZA EUROPSKU GRANIČNU I OBALNU STRAŽU
PROVODI U BOSNI I HERCEGOVINI

BA/EU/hr

BOSNA I HERCEGOVINA,

i

EUROPSKA UNIJA

dalje u tekstu pojedinačno „stranka” ili skupno „stranke”,

BUDUĆI DA može doći do situacija u kojima Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu („Agencija”) koordinira operativnu suradnju između država članica Europske unije i Bosne i Hercegovine, među ostalim na državnom području Bosne i Hercegovine,

BUDUĆI DA bi trebalo uspostaviti pravni okvir u obliku sporazuma o statusu za situacije u kojima će članovi tima koje raspoređi Agencija imati izvršne ovlasti na državnom području Bosne i Hercegovine,

BUDUĆI DA se sporazumom o statusu može predvidjeti da Agencija uspostavi područne urede na državnom području Bosne i Hercegovine kako bi se olakšala i poboljšala koordinacija operativnih aktivnosti te osiguralo djelotvorno upravljanje ljudskim i tehničkim resursima Agencije,

UZIMAJUĆI U OBZIR visoku razinu zaštite osobnih podataka u Bosni i Hercegovini i Europskoj uniji,

UZIMAJUĆI U OBZIR da je Bosna i Hercegovina ratificirala Konvenciju br. 108 Vijeća Europe od 28. siječnja 1981. o zaštiti pojedinaca u vezi s automatskom obradom osobnih podataka te njezin Dodatni protokol,

IMAJUĆI NA UMU da su poštovanje ljudskih prava i demokratska načela temeljna načela koja uređuju suradnju između stranaka,

UZIMAJUĆI U OBZIR da je Bosna i Hercegovina ratificirala Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda od 4. studenoga 1950., a u njoj navedena prava odgovaraju onima iz Povelje Europske unije o temeljnim pravima,

UZIMAJUĆI U OBZIR da bi u svim operativnim aktivnostima Agencije na državnom području Bosne i Hercegovine trebalo u potpunosti poštovati temeljna prava i međunarodne sporazume čije su stranke Europska unija, njezine države članice i/ili Bosna Hercegovina,

UZIMAJUĆI U OBZIR da su sve osobe koje sudjeluju u operativnoj aktivnosti obvezne održavati najviše standarde integriteta, etičnog ponašanja i profesionalnosti, poštovati temeljna prava i ispunjavati obveze koje su im nametnute odredbama operativnog plana i kodeksa ponašanja Agencije,

ODLUČILE SU SKLOPITI OVAJ SPORAZUM:

ČLANAK 1.

Područje primjene

1. Ovim Sporazumom uređuju se svi aspekti potrebni za raspoređivanje timova za upravljanje granicama iz stalnih snaga europske granične i obalne straže u Bosnu i Hercegovinu u vezi s kojima članovi timova mogu izvršavati izvršne ovlasti.

2. Raspoređivanje iz stavka 1. može se odvijati na državnom području Bosne i Hercegovine.

Podložno obvezama stranaka na temelju prava mora, posebno Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora iz 1982., operativne aktivnosti mogu se provoditi i u vanjskom pojasu Bosne i Hercegovine. Operativne aktivnosti koje se provode na temelju ovog Sporazuma ne utječu na obveze traganja i spašavanja koje proizlaze iz prava mora, posebno Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora iz 1982., Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskog života na moru iz 1974. i Međunarodne konvencije o traganju i spašavanju na moru iz 1979.

3. Ni ovaj Sporazum ni bilo koji čin koji su u njegovoj provedbi izvršile stranke ili je izvršen u ime stranaka, uključujući uspostavljanje operativnih planova ili sudjelovanje u prekograničnim operacijama, ne utječu na status i razgraničenje državnih područja država članica i Bosne i Hercegovine na temelju međunarodnog prava.

ČLANAK 2.

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „operativna aktivnost” znači zajednička operacija ili brza intervencija na granicama;
2. „Agencija” znači Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu osnovana Uredbom (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća¹ ili bilo kojom njezinom izmjenom;
3. „nadzor državne granice” znači aktivnost koja se provodi na granici u skladu s ovim Sporazumom i za potrebe ovog Sporazuma, isključivo kao odgovor na pokušaj ili čin prelaska te granice, neovisno o svim drugim okolnostima, a sastoji se od granične kontrole i zaštite državne granice;
4. „timovi za upravljanje granicama” znači timovi sastavljeni od stalnih snaga europske granične i obalne straže namijenjeni raspoređivanju tijekom zajedničkih operacija i brzih intervencija na vanjskim granicama u državama članicama i u trećim zemljama;
5. „savjetodavni forum” znači savjetodavno tijelo koje je Agencija osnovala u skladu s člankom 108. Uredbe (EU) 2019/1896;

¹ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL EU L 295, 14.11.2019., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

6. „stalne snage europske granične i obalne straže” znači stalne snage europske granične i obalne straže predviđene u članku 54. Uredbe (EU) 2019/1896;
7. „EUROSUR” znači okvir za razmjenu informacija i suradnju između država članica i Agencije;
8. „promatrač za temeljna prava” znači promatrač za temeljna prava kako je predviđeno u članku 110. Uredbe (EU) 2019/1896;
9. „matična država članica” znači država članica iz koje je član osoblja raspoređen ili upućen u stalne snage europske granične i obalne straže;
10. „incident” znači situacija koja se odnosi na nezakonite migracije, prekogranični kriminal ili ugrozu života migranata na vanjskim granicama Europske unije ili Bosne i Hercegovine, duž njih ili u njihovoj blizini;
11. „zajednička operacija” znači djelovanje koje koordinira ili organizira Agencija kako bi pružila potporu nadležnim tijelima u Bosni i Hercegovini koja su odgovorna za nadzor državne granice radi suočavanja s izazovima kao što su nezakonite migracije, sadašnje ili buduće prijetnje na granicama Bosne i Hercegovine ili prekogranični kriminal, ili radi pružanja veće tehničke i operativne pomoći za nadzor tih granica;
12. „član tima” znači pripadnik stalnih snaga europske granične i obalne straže raspoređen u okviru tima za upravljanje granicama za sudjelovanje u operativnoj aktivnosti;

13. „država članica” znači država članica Europske unije;
14. „operativno područje” znači geografsko područje na kojem će se odvijati operativna aktivnost;
15. „država članica sudionica” znači država članica koja sudjeluje u operativnoj aktivnosti osiguravanjem tehničke opreme ili osoblja stalnih snaga europske granične i obalne straže;
16. „osobni podaci” znači svi podaci koji se odnose na fizičku osobu čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi („ispitanik”); pojedinac čiji se identitet može utvrditi jest osoba koja se može izravno ili neizravno identificirati, osobito uz pomoć identifikatora kao što su ime, identifikacijski broj, podaci o lokaciji, mrežni identifikator ili uz pomoć jednog ili više čimbenika svojstvenih za fizički, fiziološki, genetski, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog pojedinca;
17. „brza intervencija na granicama” znači djelovanje usmjereno na odgovaranje na situaciju posebnog i nerazmjernog izazova na granicama Bosne i Hercegovine raspoređivanjem timova za upravljanje granicama na državno područje Bosne i Hercegovine u ograničenom razdoblju kako bi se proveo nadzor državne granice zajedno s nadležnim tijelima u Bosni i Hercegovini koja su odgovorna za nadzor državne granice;
18. „statutarno osoblje” znači osoblje koje zapošljava Agencija u skladu s Pravilnikom o osoblju za dužnosnike Europske unije i Uvjetima zaposlenja ostalih službenika Europske unije utvrđenima Uredbom Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68¹;

¹ SL EZ L 56, 4.3.1968., str. 1.

19. „izvršne ovlasti” znači ovlasti potrebne za obavljanje zadaća potrebnih za nadzor državne granice koje se provode na državnom području Bosne i Hercegovine tijekom operativne aktivnosti kako je navedeno u operativnom planu;
20. „Granična policija” znači Granična policija Bosne i Hercegovine;
21. „granično područje” znači područje koje se proteže 10 kilometara od granične crte Bosne i Hercegovine prema unutrašnjosti državnog područja Bosne i Hercegovine;
22. „granični prijelaz” znači svaki prijelaz koji su nadležna tijela u Bosni i Hercegovini odobrila za prelazak kopnenih granica Bosne i Hercegovine, uključujući granice na rijekama i jezerima, morske granice, zračne luke, riječne luke, morske luke i jezerske luke.

ČLANAK 3.

Pokretanje operativnih aktivnosti

1. Operativna aktivnost na temelju ovog Sporazuma pokreće se pisanom odlukom izvršnog direktora Agencije („izvršni direktor”) na pisani zahtjev Granične policije. Takav zahtjev uključuje opis stanja, moguće ciljeve i predviđene potrebe te potrebne profile osoblja, uključujući, ovisno o slučaju, osoblje koje ima izvršne ovlasti.

2. Ako smatra da bi zatražena operativna aktivnost vjerojatno uključivala ili dovela do kršenja temeljnih prava ili obveza međunarodne zaštite koja su ozbiljna ili učestala, izvršni direktor ne pokreće operativnu aktivnost.

3. Ako nakon primitka zahtjeva iz stavka 1. izvršni direktor smatra da su potrebne dodatne informacije kako bi odlučio hoće li pokrenuti operativnu aktivnost, može zatražiti dodatne informacije ili ovlastiti stručnjake Agencije da otputuju u Bosnu i Hercegovinu i procijene tamošnje stanje. Bosna i Hercegovina olakšava takvo putovanje i na drugi način pomaže u takvim procjenama, kako je zatraženo.

4. Izvršni direktor odlučuje da neće pokrenuti operativnu aktivnost ako smatra da postoji opravdani razlog za njezinu suspenziju ili okončanje na temelju članka 18.

ČLANAK 4.

Operativni plan

1. Agencija i Granična policija dogovaraju operativni plan za svaku operativnu aktivnost u skladu s člancima 38. i 74. Uredbe (EU) 2019/1896. Operativni plan obvezujući je za Agenciju, Bosnu i Hercegovinu i države članice sudionice.

2. U operativnom planu detaljno se utvrđuju organizacijski i postupovni aspekti operativne aktivnosti, uključujući:

- (a) opis stanja, uz način djelovanja i ciljeve raspoređivanja, uključujući operativni cilj;
- (b) procjenu očekivanog trajanja operativne aktivnosti potrebnog za postizanje njezinih ciljeva;
- (c) operativno područje;
- (d) opis zadaća, uključujući one koje zahtijevaju izvršne ovlasti, odgovornosti, uključujući one u vezi s poštovanjem temeljnih prava i zahtjeva u vezi sa zaštitom podataka, te posebnih uputa za timove za upravljanje granicama, uključujući dopušteni uvid u baze podataka i dopušteno službeno oružje, streljivo i opremu u Bosni i Hercegovini;
- (e) sastav tima za upravljanje granicama i raspoređivanje drugog odgovarajućeg osoblja i prisutnost drugih članova statutarnog osoblja, uključujući promatrače za temeljna prava;
- (f) odredbe o zapovijedanju i nadzoru, uključujući imena i činove službenika graničnog nadzora ili drugog odgovarajućeg osoblja Bosne i Hercegovine koji su odgovorni za suradnju s članovima tima i Agencijom, posebno imena i činove onih službenika graničnog nadzora ili drugog odgovarajućeg osoblja koji zapovijedaju za vrijeme raspoređivanja, te položaj članova tima u zapovjednom lancu;

- (g) tehničku opremu koja se raspoređuje tijekom operativne aktivnosti, uključujući posebne zahtjeve kao što su uvjeti upotrebe, traženo osoblje, prijevoz i druga logistika te financijske odredbe;
- (h) detaljne odredbe o izvješćivanju, bez odgode, upravnog odbora i odgovarajućih tijela država članica sudionica i Bosne i Hercegovine, koje provodi Agencija, o svakom incidentu do kojeg je došlo za vrijeme operativne aktivnosti provedene na temelju ovog Sporazuma;
- (i) plan izvješćivanja i evaluacije koji sadržava mjerila za izvješće o evaluaciji, među ostalim u pogledu zaštite temeljnih prava, i konačni datum za podnošenje završnog izvješća o evaluaciji;
- (j) kad je riječ o operacijama na moru, posebne informacije o primjeni relevantne jurisdikcije i mjerodavnog prava na operativnom području, uključujući upućivanja na međunarodno pravo, pravo Europske unije i nacionalno pravo o presretanju, spašavanju na moru i iskrcavanju;
- (k) uvjete suradnje s tijelima, uredima i drugim agencijama Europske unije osim Agencije, ostalim trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama;
- (l) opće upute o tome kako osigurati zaštitu temeljnih prava za vrijeme operativne aktivnosti, uključujući zaštitu osobnih podataka i obveze koje proizlaze iz primjenjivih međunarodnih instrumenata o ljudskim pravima;
- (m) postupke kojima se osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita, žrtve trgovanja ljudima, maloljetnici bez pratnje i druge osobe u ranjivom položaju upućuju nadležnim tijelima u Bosni i Hercegovini koja im mogu pružiti prikladnu pomoć;

- (n) postupke za uspostavu mehanizma zaprimanja i prijenosa Agenciji i Bosni i Hercegovini pritužbi (uključujući one koje se podnesu na temelju članka 8. stavka 5.) protiv bilo koje osobe koja sudjeluje u operativnoj aktivnosti, uključujući službenike graničnog nadzora ili drugo relevantno osoblje Bosne i Hercegovine i članove tima, u vezi s navodnim kršenjima temeljnih prava u okviru njihova sudjelovanja u operativnoj aktivnosti Agencije;
- (o) logističku organizaciju, uključujući informacije o uvjetima rada i okruženju područja na kojima se odvija operativna aktivnost; i
- (p) odredbe koje se odnose na područni ured, kako je uspostavljen u skladu s člankom 6.

3. Operativni plan i sve njegove izmjene ili prilagodbe podliježu suglasnosti Agencije, Bosne i Hercegovine i država članica koje graniče s Bosnom i Hercegovinom, nakon savjetovanja s državama članicama sudionicama. Agencija se koordinira s dotičnim državama članicama kako bi potvrdila njihovu suglasnost.

Prije nego što se složi s operativnim planom, Granična policija, uzimajući u obzir lokaciju i raspoređivanje tima za upravljanje granicama i drugog osoblja, u skladu s relevantnim sigurnosnim pitanjima i rizicima, obavješćuje sva nadležna tijela za izvršavanje zakonodavstva na čijem se državnom području trebaju provoditi aktivnosti i traži njihovo mišljenje, u skladu s ustavnim nadležnostima tih tijela.

4. Razmjena informacija i operativna suradnja za potrebe EUROSUR-a odvijaju se u skladu s pravilima za uspostavu i dijeljenje posebnih slika stanja koje se utvrđuju u operativnom planu za predmetnu operativnu aktivnost.

5. Evaluaciju operativne aktivnosti u skladu sa stavkom 2. točkom (i) zajedno provode Bosna i Hercegovina i Agencija.
6. Uvjeti suradnje s tijelima, uredima i agencijama Europske unije u skladu sa stavkom 2. točkom (k) provode se u skladu s njihovim odgovarajućim mandatima i raspoloživim resursima.

ČLANAK 5.

Izvješćivanje o incidentima

1. I Agencija i Granična policija imaju mehanizam za izvješćivanje kako bi se omogućilo pravodobno izvješćivanje o svakom incidentu do kojeg dođe za vrijeme operativne aktivnosti provedene na temelju ovog Sporazuma.
2. Agencija i Bosna i Hercegovina međusobno si pomažu u provedbi svih potrebnih istraga incidenta prijavljenog putem mehanizma iz stavka 1., na primjer u identifikaciji svjedoka i prikupljanju i iznošenju dokaza, uključujući zahtjeve za dobivanje i, prema potrebi, predaju predmeta povezanih s prijavljenim incidentom. Predaja takvih predmeta može podlijegati njihovu vraćanju pod uvjetima koje utvrdi nadležno tijelo koje ih dostavi.

ČLANAK 6.

Područni uredi

1. Agencija može uspostaviti područne urede na državnom području Bosne i Hercegovine kako bi se olakšala i poboljšala koordinacija operativnih aktivnosti i osiguralo djelotvorno upravljanje ljudskim i tehničkim resursima Agencije. Lokaciju svakog područnog ureda utvrđuje Agencija uzimajući u obzir mišljenje relevantnih tijela u Bosni i Hercegovini.
2. Područni uredi uspostavljaju se u skladu s operativnim potrebama i ostaju operativni u razdoblju u kojem su potrebni Agenciji za provedbu operativnih aktivnosti u Bosni i Hercegovini. Podložno suglasnosti Bosne i Hercegovine, Agencija može produžiti to razdoblje.
3. Svakim područnim uredom upravlja predstavnik Agencije, kojeg izvršni direktor imenuje voditeljem područnog ureda i koji nadzire cjelokupni rad ureda.
4. Područni uredi prema potrebi izvršavaju sljedeće zadaće:
 - (a) pružaju operativnu i logističku potporu te osiguravaju koordinaciju aktivnosti Agencije na predmetnim operativnim područjima;
 - (b) pružaju operativnu potporu Bosni i Hercegovini na predmetnim operativnim područjima;

- (c) prate aktivnosti timova za upravljanje granicama i redovito podnose izvješća sjedištu Agencije;
- (d) surađuju s Bosnom i Hercegovinom u pogledu svih pitanja povezanih s praktičnom provedbom operativnih aktivnosti koje Agencija organizira u Bosni i Hercegovini, uključujući sva dodatna pitanja koja su mogla nastati za vrijeme tih aktivnosti;
- (e) podupiru koordinatora u njegovoj suradnji s Bosnom i Hercegovinom u pogledu svih pitanja povezanih s njihovim doprinosom operativnim aktivnostima koje organizira Agencija te se, prema potrebi, povezuju sa sjedištem Agencije;
- (f) podupiru koordinatora i promatrače za temeljna prava kojima su dodijeljene dužnosti praćenja operativne aktivnosti u olakšavanju, prema potrebi, koordinacije i komunikacije između timova za upravljanje granicama i relevantnih tijela u Bosni i Hercegovini, te svih relevantnih zadaća;
- (g) organiziraju logističku potporu povezanu s raspoređivanjem članova tima te raspoređivanjem i upotrebom tehničke opreme;
- (h) pružaju svu ostalu logističku potporu na operativnom području za koje je nadležan predmetni područni ured radi olakšavanja neometane provedbe operativnih aktivnosti koje organizira Agencija;
- (i) osiguravaju djelotvorno upravljanje vlastitom opremom Agencije u područjima obuhvaćenima njezinim aktivnostima, uključujući moguću registraciju i dugoročno održavanje te opreme te svu potrebnu logističku potporu; i

- (j) pružaju potporu ostalom osoblju i/ili aktivnostima Agencije u Bosni i Hercegovini kako dogovore Agencija i Bosna i Hercegovina.
- 5. Agencija i Bosna i Hercegovina osiguravaju najbolje moguće uvjete za izvršavanje zadaća dodijeljenih područnim uredima.
- 6. Bosna i Hercegovina pruža pomoć Agenciji kako bi se osigurao operativni kapacitet područnih ureda.

ČLANAK 7.

Koordinator

- 1. Ne dovodeći u pitanje ulogu područnih ureda kako je opisana u članku 6., izvršni direktor imenuje jednog ili više stručnjaka iz statutarnog osoblja koji se raspoređuju kao koordinatori za svaku operativnu aktivnost. Izvršni direktor o tom imenovanju obavješćuje Bosnu i Hercegovinu.
- 2. Uloga je koordinatora da:
 - (a) djeluje kao poveznica između Agencije, Bosne i Hercegovine i članova timova te u ime Agencije pruža pomoć u vezi sa svim pitanjima koja se odnose na uvjete raspoređivanja u timove za upravljanje granicama;

- (b) prati pravilnost provedbe operativnog plana, među ostalim s obzirom na zaštitu temeljnih prava u suradnji s promatračima za temeljna prava, i o tome izvješćuje izvršnog direktora;
- (c) djeluje u ime Agencije u pogledu svih aspekata raspoređivanja timova za upravljanje granicama i izvješćuje Agenciju o svim tim aspektima; i
- (d) potiče suradnju i koordinaciju između Bosne i Hercegovine i država članica sudionica.

3. U okviru operativnih aktivnosti izvršni direktor može ovlastiti koordinatora za pružanje pomoći u rješavanju svih nesuglasica povezanih s provedbom operativnog plana i raspoređivanjem timova za upravljanje granicama.

4. Granična policija članovima tima izdaje samo upute koje su u skladu s operativnim planom. Ako koordinator smatra da upute dane članovima timova nisu u skladu s operativnim planom ili primjenjivim pravnim obvezama, odmah o tome obavješćuje službenike Bosne i Hercegovine koji obavljaju koordinacijsku ulogu i izvršnog direktora. Izvršni direktor može poduzeti odgovarajuće mjere, uključujući suspenziju ili okončanje operativne aktivnosti, u skladu s člankom 18.

ČLANAK 8.

Temeljna prava

1. Pri izvršavanju svojih obveza na temelju ovog Sporazuma stranke se obvezuju djelovati u skladu sa svim primjenjivim pravnim instrumentima u području ljudskih prava, uključujući Konvenciju Vijeća Europe za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda iz 1950., Konvenciju Ujedinjenih naroda o statusu izbjeglica iz 1951. i njezin Protokol iz 1967., Međunarodnu konvenciju Ujedinjenih naroda o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije iz 1965., Međunarodni pakt Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima iz 1966., Konvenciju Ujedinjenih naroda o ukidanju svih oblika diskriminacije žena iz 1979., Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja iz 1984., Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima djeteta iz 1989., Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom iz 2006. i Povelju Europske unije o temeljnim pravima.

2. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti članovi tima dužni su u potpunosti poštovati temeljna prava, uključujući pristup postupcima azila i ljudsko dostojanstvo, te posebnu pozornost posvećivati ranjivim osobama. Sve mjere koje poduzmu pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti moraju biti proporcionalne ciljevima koji se tim mjerama nastoje ostvariti. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti ne smiju diskriminirati osobe ni po jednoj osnovi, kao što su spol, rasa, boja kože, etničko ili socijalno podrijetlo, genetske osobine, jezik, religija ili uvjerenje, političko ili bilo kakvo drugo mišljenje, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invaliditet, dob ili spolna orijentacija, u skladu s člankom 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

Pri obavljanju svojih zadaća ili izvršavanju svojih ovlasti članovi tima mogu poduzeti mjere kojima se zadire u temeljna prava i slobode samo ako je to nužno i proporcionalno ciljevima koji se tim mjerama nastoje ostvariti i navedene mjere moraju poštovati bit tih temeljnih prava i sloboda u skladu s primjenjivim međunarodnim pravom, pravom Europske unije i nacionalnim pravom.

Ova odredba primjenjuje se *mutatis mutandis* na sve osoblje tijela u Bosni i Hercegovini koje sudjeluje u operativnoj aktivnosti.

3. Službenik za temeljna prava Agencije prati usklađenost svake operativne aktivnosti s primjenjivim standardima temeljnih prava. Službenik za temeljna prava ili njegov zamjenik može obavljati terenske posjete Bosni i Hercegovini; osim toga, izdaje mišljenja o operativnim planovima i obavješćuje izvršnog direktora o mogućim kršenjima temeljnih prava povezanim s operativnom aktivnosti. Bosna i Hercegovina na zahtjev pruža potporu aktivnostima praćenja koje provodi službenik za temeljna prava.

4. Agencija i Bosna i Hercegovina slažu se da će savjetodavnom forumu pružati pravodoban i djelotvoran pristup svim informacijama koje se odnose na poštovanje temeljnih prava u vezi sa svakom operativnom aktivnošću provedenom na temelju ovog Sporazuma, među ostalim putem terenskih posjeta operativnom području.

5. I Agencija i Bosna i Hercegovina raspolažu mehanizmom za podnošenje pritužbi radi rješavanja navoda o kršenjima temeljnih prava koje je za vrijeme operativne aktivnosti provedene na temelju ovog Sporazuma počinilo njihovo osoblje u izvršavanju svojih službenih dužnosti.

ČLANAK 9.

Promatrači za temeljna prava

1. Službenik za temeljna prava Agencije dodjeljuje barem jednog promatrača za temeljna prava za svaku operativnu aktivnost kako bi, među ostalim, pomagao koordinatoru i savjetovao ga.

2. Promatrač za temeljna prava prati poštovanje temeljnih prava i pruža savjete i pomoć u pogledu temeljnih prava pri pripremi, provedbi i evaluaciji relevantne operativne aktivnosti.

To osobito uključuje:

- (a) praćenje pripreme operativnih planova i izvješćivanje službenika za temeljna prava kako bi on mogao obaviti svoje zadaće predviđene u Uredbi (EU) 2019/1896;
- (b) obavljanje posjeta mjestima, među ostalim na dugoročnoj osnovi, na kojima se provode operativne aktivnosti;
- (c) suradnju i povezivanje s koordinаторom te pružanje savjeta i pomoći koordinatoru;
- (d) obavješćivanje koordinatora i izvješćivanje službenika za temeljna prava o svim pitanjima koja se odnose na moguća kršenja temeljnih prava povezana s operativnom aktivnosti; i
- (e) doprinos evaluaciji operativne aktivnosti iz članka 4. stavka 2. točke (i).

3. Promatrači za temeljna prava imaju pristup svim područjima na kojima se provodi operativna aktivnost i svim dokumentima relevantnima za provedbu te aktivnosti.
4. Dok se nalaze na operativnom području promatrači za temeljna prava moraju nositi oznake koje jasno omogućuju njihovu identifikaciju kao promatrača za temeljna prava.

ČLANAK 10.

Članovi tima

1. Članovi tima ovlašteni su obavljati zadaće opisane u operativnom planu.
2. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti članovi tima dužni su poštovati zakone i druge propise u Bosni i Hercegovini te primjenjivo međunarodno pravo i pravo Europske unije.
3. Članovi tima mogu obavljati zadaće i izvršavati ovlasti samo u graničnom području i na graničnim prijelazima Bosne i Hercegovine te samo na temelju uputa i u prisutnosti Granične policije. Granična policija može ovlastiti članove tima za obavljanje određenih zadaća i izvršavanje određenih ovlasti u graničnom području i na graničnim prijelazima Bosne i Hercegovine u njezinoj odsutnosti, podložno suglasnosti Agencije ili matične države članice, ovisno o slučaju.

4. Članovi tima koji su statutarno osoblje pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti moraju nositi odoru stalnih snaga europske granične i obalne straže, osim ako je u operativnom planu navedeno drukčije.

Članovi tima koji nisu statutarno osoblje pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti moraju nositi nacionalnu odoru, osim ako je u operativnom planu navedeno drukčije.

Dok su na dužnosti, svi članovi tima također moraju na svojim odorama nositi vidljivu oznaku za osobnu identifikaciju i plavu vrpču na rukavu s oznakama Europske unije i Agencije.

5. Bosna i Hercegovina ovlašćuje relevantne članove tima za obavljanje zadaća za vrijeme operativne aktivnosti koje iziskuju upotrebu sile, uključujući nošenje i upotrebu službenog oružja, streljiva i drugih sredstava prisile, u skladu s relevantnim odredbama operativnog plana.

Članovi tima koji su statutarno osoblje mogu nositi i upotrebljavati službeno oružje, streljivo i druga sredstva prisile podložno suglasnosti Agencije.

Članovi tima koji nisu statutarno osoblje mogu nositi i upotrebljavati službeno oružje, streljivo i druga sredstva prisile podložno suglasnosti relevantne matične države članice.

6. Upotreba sile, uključujući nošenje i upotrebu službenog oružja, streljiva i drugih sredstava prisile izvršava se u skladu s pravom u Bosni i Hercegovini i u prisutnosti tijela za upravljanje granicama u Bosni i Hercegovini. Bosna i Hercegovina može ovlastiti članove tima za upotrebu sile u odsutnosti relevantnih tijela za upravljanje granicama.

Za članove tima koji su statutarno osoblje takvo odobrenje za upotrebu sile u odsutnosti tijelâ za upravljanje granicama u Bosni i Hercegovini podliježe suglasnosti Agencije.

Za članove tima koji nisu statutarno osoblje takvo odobrenje za upotrebu sile u odsutnosti tijelâ za upravljanje granicama u Bosni i Hercegovini podliježe suglasnosti relevantne matične države članice.

Svaka upotreba sile članova tima mora biti nužna i proporcionalna i u potpunosti u skladu s pravom u Bosni i Hercegovini te primjenjivim međunarodnim pravom i pravom Europske unije, uključujući osobito zahtjeve utvrđene u Prilogu V. Uredbi (EU) 2019/1896.

7. Agencija prije raspoređivanja članova tima obavješćuje Bosnu i Hercegovinu o službenom oružju, streljivu i drugoj opremi koje članovi tima mogu nositi u skladu sa stavkom 5., a Granična policija dostavlja informacije o tome svim nadležnim policijskim tijelima u Bosni i Hercegovini. Bosna i Hercegovina može zabraniti nošenje određenog službenog oružja, streljiva i druge opreme ako se na temelju njezina prava jednaka zabrana primjenjuje na njezina tijela za upravljanje granicama. Bosna i Hercegovina prije raspoređivanja članova tima obavješćuje Agenciju o dopuštenom službenom oružju, streljivu i opremi te o uvjetima njihove upotrebe. Agencija te informacije stavlja na raspolaganje državama članicama.

Bosna i Hercegovina na zahtjev Agencije poduzima potrebne mjere za izdavanje svih potrebnih dozvola za oružje i olakšava uvoz, izvoz, prijevoz i skladištenje oružja, streljiva i druge opreme koji su na raspolaganju članovima tima.

8. Službeno oružje, streljivo i oprema mogu se upotrebljavati u skladu s pravom u Bosni i Hercegovini, poštujući relevantna načela međunarodnog prava i prava Europske unije, u slučaju zakonite samoobrane i zakonite obrane članova tima ili drugih osoba.

9. Nadležna tijela u Bosni i Hercegovini mogu ovlastiti članove tima za uvid u podatke iz svojih baza podataka ako je to potrebno za postizanje operativnih ciljeva u skladu s operativnim planom. Bosna i Hercegovina vodi računa o tome da na učinkovit i djelotvoran način omogući pristup tim bazama podataka.

Bosna i Hercegovina prije raspoređivanja članova tima obavješćuje Agenciju o bazama podataka u koje se može dobiti uvid.

Članovi tima imaju uvid samo u one podatke koji su potrebni za obavljanje njihovih zadaća i izvršavanje njihovih ovlasti. Taj uvid ostvaruje se u skladu s relevantnim zakonodavstvom o zaštiti podataka u Bosni i Hercegovini i ovim Sporazumom.

10. Za provedbu operativnih aktivnosti Bosna i Hercegovina raspoređuje službenike Granične policije koji mogu i žele komunicirati na engleskom jeziku da obavljaju koordinacijsku ulogu u ime Bosne i Hercegovine.

ČLANAK 11.

Povlastice i imuniteti Agencije u odnosu na vlasništvo, finansijska sredstva, imovinu i operacije

1. Svi prostori i zgrade Agencije u Bosni i Hercegovini nepovredivi su. Izuzeti su od pretrage, rekvizicije, konfiskacije ili izvlaštenja.
2. Vlasništvo i imovina Agencije, uključujući prijevozna sredstva, sredstva komunikacije, arhivu, svu prepisku, dokumente, osobne isprave i finansijsku imovinu, nepovredivi su.
3. Imovina Agencije uključuje imovinu u vlasništvu, suvlasništvu, čarteru ili najmu države članice i ponuđenu Agenciji. Po ukrcanju predstavnika nadležnih nacionalnih tijela ona se tretira kao imovina u državnoj službi i odobrava u tu svrhu.
4. U odnosu na Agenciju ne smiju se poduzeti nikakve mjere izvršenja. Vlasništvo i imovina Agencije ne smiju podlijegati nikakvoj administrativnoj ni pravnoj mjeri prisile. Vlasništvo Agencije ne smije se zaplijeniti radi izvršenja presude, odluke ili naloga.
5. Na zahtjev relevantnih tijela u Bosni i Hercegovini izvršni direktor može u slučaju ozbiljne sumnje na kaznena djela relevantnim tijelima u Bosni i Hercegovini dati suglasnost za ulazak u prostore i zgrade i/ili pristup vlasništvu i imovini Agencije.

Suglasnost izvršnog direktora može se pretpostaviti u slučaju požara ili druge katastrofe zbog koje su potrebne hitne mjere zaštite.

6. Bosna i Hercegovina dopušta ulazak i udaljavanje predmeta i opreme koje je Agencija rasporedila u Bosnu i Hercegovinu u operativne svrhe.

7. Agencija je oslobođena svih naknada (uključujući carine) i poreza te svih zabrana i ograničenja uvoza i izvoza predmeta namijenjenih njezinoj službenoj upotrebi.

ČLANAK 12.

Povlastice i imuniteti članova tima

1. Cilj je povlastica i imuniteta koji su dodijeljeni članovima tima, kako su utvrđeni u ovom članku, osigurati obavljanje njihovih službenih dužnosti tijekom djelovanja provedenih u skladu s operativnim planom na državnom području Bosne i Hercegovine.

2. Članovi tima ne mogu biti podvrgnuti nikakvom obliku istrage ili sudskog postupka u Bosni i Hercegovini ili koje provode tijela u Bosni i Hercegovini, osim u okolnostima iz stavka 3.

3. Članovi tima uživaju imunitet od kaznene, građanske i upravne sudbenosti u Bosni i Hercegovini u odnosu na sva djela koja počine pri obavljanju svojih službenih dužnosti.

Ako tijela u Bosni i Hercegovini namjeravaju pokrenuti kazneni, građanski ili upravni postupak protiv člana tima, nadležna tijela u Bosni i Hercegovini o tome odmah obavješćuju izvršnog direktora. Postupak obavješćivanja mora biti u skladu s primjenjivom odlukom Agencije o tome, koja se utvrđuje u operativnom planu.

Nakon primitka takve obavijesti izvršni direktor bez nepotrebne odgode obavješćuje relevantna tijela u Bosni i Hercegovini o tome je li član tima predmetnu radnju počinio pri obavljanju svojih službenih dužnosti. Ako je za radnju navedeno da je počinjena pri obavljanju službenih dužnosti, postupak se ne pokreće. Ako je za radnju navedeno da nije počinjena pri obavljanju službenih dužnosti, postupak se može pokrenuti. Kvalifikacija radnje o kojoj obavijesti izvršni direktor obvezujuća je za Bosnu i Hercegovinu, koja je ne može osporavati.

Do te kvalifikacije Agencija se suzdržava od poduzimanja bilo kakvih mjera kojima bi se ugrozio mogući naknadni kazneni progon člana tima koji bi izvršila nadležna tijela u Bosni i Hercegovini, uključujući olakšavanje odlaska dotičnog člana tima iz Bosne i Hercegovine.

Članovi tima nisu izuzeti od sudske nadležnosti matične države članice na temelju dodijeljenih povlastica i uživanja imuniteta od kaznene sudbenosti Bosne i Hercegovine.

4. Ako članovi tima pokrenu postupak, ne mogu se pozvati na imunitet od sudbenosti u pogledu bilo kakve protutužbe izravno povezane s glavnom tužbom.

5. Prostor, uključujući stambene prostore, prijevozna sredstva, sredstva komunikacije i vlasništvo, uključujući svu prepisku, dokumente, osobne isprave i imovinu članova tima, nepovredivi su, osim u slučaju mjera izvršenja kako su dopuštene u skladu sa stavkom 10.

6. Bosna i Hercegovina odgovorna je za svu štetu koju članovi tima prouzroče trećim osobama pri obavljanju svojih službenih dužnosti.

7. Ako je šteta prouzročena krajnjom nepažnjom ili namjernim protupravnim postupanjem ili nije prouzročena pri obavljanju službenih dužnosti člana tima koji je član statutarnog osoblja, Bosna i Hercegovina može zatražiti, preko izvršnog direktora, da štetu nadoknadi Agencija.

Ako je šteta prouzročena krajnjom nepažnjom ili namjernim protupravnim postupanjem ili nije prouzročena pri obavljanju službenih dužnosti člana tima koji nije član statutarnog osoblja, Bosna i Hercegovina može zatražiti, preko izvršnog direktora, da štetu nadoknadi predmetna matična država članica.

8. Ni jedna stranka ni država članica sudionica ni Agencija nisu odgovorne za štetu prouzročenu u Bosni i Hercegovini zbog slučaja više sile koji je izvan njezine kontrole.

9. Članovi tima nisu dužni svjedočiti u sudskim postupcima u Bosni i Hercegovini. Članovi tima mogu dati iskaz u svojstvu svjedoka u obliku izjave podnesene u skladu s postupovnim pravom Bosne i Hercegovine. Podnošenje takve izjave ne utječe na imunitet predviđen u stavku 3.

10. U odnosu na članove tima ne smiju se poduzimati nikakve mjere izvršenja, osim ako su protiv njih pokrenuti kazneni, građanski ili upravni postupci koji nisu povezani s njihovim službenim dužnostima. Imovina članova tima za koju izvršni direktor Agencije potvrdi da je potrebna za obavljanje njihovih službenih dužnosti ne može se zaplijeniti radi izvršenja presude, odluke ili naloga. Članovi tima u kaznenim, građanskim ili upravnim postupcima ne podliježu nikakvim ograničenjima u pogledu njihove osobne slobode ni ikakvim drugim mjerama prisile.

11. Kad je riječ o uslugama pruženima Agenciji, članovi tima izuzeti su od odredaba o socijalnom osiguranju koje su na snazi u Bosni i Hercegovini.

12. Plaća i prihodi koje članovima tima isplaćuju Agencija i/ili matične države članice, kao i svi prihodi koje članovi tima primaju izvan Bosne i Hercegovine ne oporezuju se ni u kojem obliku u Bosni i Hercegovini.

13. Bosna i Hercegovina dopušta unos predmeta za osobnu upotrebu članova tima i odobrava izuzeće od svih carina, poreza i povezanih naknada, osim naknada za skladištenje, prijevoz i slične usluge u vezi s takvim predmetima. Bosna i Hercegovina dopušta i izvoz takvih predmeta.

14. Osobna prtljaga članova tima izuzeta je od pregleda osim ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju da sadržava predmete koji nisu namijenjeni njihovoj osobnoj upotrebi ili predmete čiji je uvoz ili izvoz zabranjen zakonom ili koji podliježu propisima Bosne i Hercegovine o karanteni. Pregled takve osobne prtljage obavlja se isključivo u prisutnosti dotičnih članova tima ili ovlaštenog predstavnika Agencije.

15. Agencija i Bosna i Hercegovina određuju kontaktne točke koje su dostupne u svakom trenutku i koje su odgovorne za razmjenu informacija i trenutačna djelovanja koja je potrebno poduzeti ako djelo koje počinu član tima može predstavljati povredu kaznenih zakona u Bosni i Hercegovini, kao i za razmjenu informacija i operativne aktivnosti u vezi s građanskim i upravnim postupcima protiv člana tima.

Dok nadležna tijela matične države članice ne poduzmu mjere, Agencija i Bosna i Hercegovina pomažu jedna drugoj u provedbi svih potrebnih istraga svakog navodnog kaznenog djela u pogledu kojeg Agencija ili Bosna i Hercegovina ili obje imaju interes, u identifikaciji svjedoka i u prikupljanju i iznošenju dokaza, uključujući zahtjev za pribavljanje i, prema potrebi, predaju predmeta povezanih s navodnim kaznenim djelom. Predaja takvih predmeta može podlijegati njihovom vraćanju pod uvjetima koje utvrdi nadležno tijelo koje ih dostavi.

ČLANAK 13.

Ozlijeđeni ili preminuli članovi tima

1. Ne dovodeći u pitanje članak 12., izvršni direktor ima pravo preuzeti odgovornost za repatrijaciju ozlijeđenih ili preminulih članova tima i njihove osobne imovine te u tu svrhu poduzeti odgovarajuće mjere.
2. Obdukcija se obavlja na preminulom članu tima samo uz izričitu privolu predmetne matične države članice i u prisutnosti predstavnika Agencije ili predmetne matične države članice.
3. Bosna i Hercegovina i Agencija surađuju u najvećoj mogućoj mjeri kako bi osigurale brzu repatrijaciju ozlijeđenih ili preminulih članova tima.

ČLANAK 14.

Akreditacijska isprava

1. Agencija u suradnji s Bosnom i Hercegovinom svakom članu tima izdaje ispravu na jezicima u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku radi identifikacije pred tijelima u Bosni i Hercegovini te kao dokaz da nositelj ima pravo obavljati zadaće i izvršavati ovlasti iz članka 10. ovog Sporazuma i operativnog plana („akreditacijska isprava”).
2. Akreditacijska isprava uključuje sljedeće informacije o članu osoblja: ime i državljanstvo, čin ili naziv radnog mjesta, noviju digitalnu fotografiju i zadaće koje je ovlašten obavljati za vrijeme raspoređivanja.
3. Za potrebe identifikacije pred tijelima u Bosni i Hercegovini članovi tima dužni su u svakom trenutku imati kod sebe akreditacijsku ispravu.
4. Bosna i Hercegovina priznaje da se akreditacijskom ispravom do dana njezina isteka, u kombinaciji s valjanom putnom ispravom, članu tima omogućuje ulazak u Bosnu i Hercegovinu i boravak u njoj bez potrebe za vizom, prethodnim odobrenjem ili bilo kojom drugom ispravom.
5. Akreditacijska isprava vraća se Agenciji po završetku raspoređivanja. O tome se obavješćuje nadležna tijela u Bosni i Hercegovini.

6. Nakon izdavanja akreditacijske isprave Agencija obavješćuje Graničnu policiju da je takva isprava izdana i o informacijama koje su u njoj sadržane.

ČLANAK 15.

Primjena na osoblje Agencije koje nije raspoređeno kao članovi tima

Članci 12., 13. i 14. primjenjuju se *mutatis mutandis* na sve osoblje Agencije raspoređeno u Bosnu i Hercegovinu koje nije raspoređeno kao članovi tima, uključujući promatrače za temeljna prava i statutarno osoblje raspoređeno u područne urede.

ČLANAK 16.

Zaštita osobnih podataka

1. Osobni podaci smiju se priopćivati samo ako je to nadležnim tijelima u Bosni i Hercegovini ili Agenciji nužno za provedbu ovog Sporazuma. Obrada osobnih podataka koju provodi tijelo u određenom slučaju, uključujući prijenos tih osobnih podataka drugoj stranci, podliježe pravilima o zaštiti osobnih podataka koja se primjenjuju na to tijelo. Stranke osiguravaju sljedeće minimalne zaštitne mjere kao preduvjet za svaki prijenos podataka:

(a) osobni podaci moraju se obrađivati zakonito, pošteno i transparentno s obzirom na ispitanika;

- (b) osobni podaci moraju se prikupljati za utvrđene, izričite i zakonite svrhe provedbe ovog Sporazuma, a ni tijelo koje ih je poslalo ni tijelo koje ih je primilo ne smiju ih dodatno obrađivati na način koji nije u skladu s tom svrhom;
- (c) osobni podaci moraju biti primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhe radi kojih se prikupljaju ili u koje se dalje obrađuju; osobito, osobni podaci koji se priopćuju u skladu s pravom koje se primjenjuje na tijelo koje ih je poslalo mogu se odnositi samo na jednu ili više sljedećih stavki podataka koji se odnose na članove tima, osoblje Agencije, relevantne promatrače ili članove programa razmjene osoblja:

- ime,
- prezime,
- datum rođenja,
- državljanstvo,
- čin,
- stranicu putne isprave s osobnim podacima,
- akreditacijsku ispravu,

- sliku iz osobne iskaznice/putovnice/akreditacijske isprave,
- e-adresu,
- broj mobilnog telefona,
- podatke o oružju,
- trajanje raspoređivanja,
- lokaciju raspoređivanja,
- identifikacijske brojeve zrakoplova ili plovila,
- datum dolaska,
- odredišnu zračnu luku/granični prijelaz,
- broj dolaznog leta,
- datum odlaska,
- odlaznu zračnu luku/granični prijelaz,
- broj odlaznog leta,

- matičnu državu članicu/treću zemlju,
 - tijelo zaduženo za raspoređivanje,
 - zadaće/operativni profil,
 - prijevozna sredstva,
 - rutu;
- (d) osobni podaci moraju biti točni i, prema potrebi, ažurirani;
- (e) osobni podaci moraju se čuvati u obliku koji omogućuje identifikaciju ispitanikâ samo onoliko dugo koliko je potrebno u svrhe radi kojih su osobni podaci prikupljeni ili radi kojih se dalje obrađuju;
- (f) osobni podaci moraju se obrađivati na način kojim se jamči odgovarajuća sigurnost osobnih podataka, uzimajući u obzir posebne rizike obrade, uključujući zaštitu od neovlaštene ili nezakonite obrade i od slučajnog gubitka, uništenja ili oštećenja, primjenom odgovarajućih tehničkih ili organizacijskih mjera („povreda podataka”); tijelo koje je primilo podatke poduzima odgovarajuće mjere u slučaju povrede podataka i obavješćuje tijelo koje je poslalo podatke o takvoj povredi bez nepotrebne odgode i unutar 72 sata;

- (g) i tijelo koje je poslalo podatke i tijelo koje ih je primilo dužni su poduzeti sve potrebne mjere da bez odgode osiguraju ispravljanje ili brisanje, ovisno o slučaju, osobnih podataka ako obrada podataka nije u skladu s ovim člankom, a posebno ako ti podaci nisu primjereni, relevantni ili točni ili zbog toga što su preopsežni u odnosu na svrhu obrade; to uključuje obavješćivanje druge stranke o svakom ispravljanju ili brisanju;
- (h) tijelo koje je primilo podatke dužno je na zahtjev obavijestiti tijelo koje ih je poslalo o načinu upotrebe dostavljenih podataka;
- (i) osobni podaci smiju se prenositi isključivo sljedećim nadležnim tijelima:
- Agenciji, i
 - Graničnoj policiji,
- a za daljnji prijenos podataka drugim tijelima potrebno je prethodno odobrenje tijela koje je podatke poslalo;
- (j) tijela koja šalju podatke i tijela koja primaju podatke dužna su voditi pisanu evidenciju o slanju i primanju osobnih podataka;
- (k) uspostavlja se neovisan nadzor kako bi se pratila usklađenost sa zaštitom podataka, među ostalim kako bi se izvršila inspekcija takve evidencije; ispitanici imaju pravo podnijeti pritužbe nadzornom tijelu i primiti odgovor bez nepotrebne odgode;

- (l) ispitanici imaju pravo primiti informacije o obradi njihovih osobnih podataka, pristupiti takvim podacima i ispraviti ili izbrisati netočne ili nezakonito obrađene podatke, podložno nužnim i proporcionalnim ograničenjima zbog važnih razloga od javnog interesa; i
 - (m) ispitanici imaju pravo na učinkovitu upravnu i sudsku zaštitu u slučaju kršenja gore navedenih zaštitnih mjera.
2. Svaka stranka provodi periodična preispitivanja svojih politika i postupaka kojima se provodi ovaj članak. Na zahtjev druge stranke stranka koja je primila zahtjev preispituje svoje politike i postupke obrade osobnih podataka kako bi utvrdila i potvrdila da se zaštitne mjere iz ovog članka učinkovito primjenjuju. Rezultati preispitivanja priopćuju se u razumnom roku stranci koja je zatražila preispitivanje.
3. Mjere za zaštitu podataka na temelju ovog Sporazuma podliježu nadzoru koji provode Europski nadzornik za zaštitu podataka i Agencija za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini.
4. Stranke surađuju s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka kao nadzornim tijelom Agencije.
5. Po završetku svake operativne aktivnosti Agencija i Bosna i Hercegovina sastavljaju zajedničko izvješće o primjeni ovog članka. To se izvješće šalje službeniku Agencije nadležnom za temeljna prava i službeniku Agencije nadležnom za zaštitu podataka te Agenciji za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini.

6. Agencija i Bosna i Hercegovina utvrđuju detaljna pravila o priopćivanju i obradi osobnih podataka za potrebe operativnih aktivnosti na temelju ovog Sporazuma u posebnim odredbama relevantnih operativnih planova. Te odredbe moraju biti u skladu s odgovarajućim zahtjevima iz prava Europske unije i prava u Bosni i Hercegovini. U njima se moraju opisati, među ostalim, predviđena svrha priopćivanja, voditelj(i) obrade i sve uloge i odgovornosti, kategorije priopćenih podataka, razdoblja čuvanja podataka i sve minimalne zaštitne mjere. U svrhu transparentnosti i predvidljivosti te se odredbe moraju objaviti u skladu s relevantnim smjernicama Europskog odbora za zaštitu podataka.

ČLANAK 17.

Razmjena klasificiranih i osjetljivih neklasificiranih podataka

1. Svaka razmjena, dijeljenje ili širenje klasificiranih podataka u okviru ovog Sporazuma moraju biti obuhvaćeni zasebnim administrativnim sporazumom sklopljenim između Agencije i relevantnih nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini koji podliježe prethodnom odobrenju Europske komisije.
2. Za svaku razmjenu osjetljivih neklasificiranih podataka u okviru ovog Sporazuma vrijedi sljedeće:
 - (a) njome upravlja Agencija u skladu s člankom 9. stavkom 5. Odluke Komisije (EU, Euratom) 2015/443¹;

¹ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/443 od 13. ožujka 2015. o sigurnosti u Komisiji (SL EU L 72, 17.3.2015., str. 41., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj>).

- (b) stranka koja je primila podatke osigurava njihovu zaštitu na razini koja je u skladu s razinom zaštite koju omogućuju mjere koje je stranka koja je poslala podatke primijenila na te podatke u smislu povjerljivosti, cjelovitosti i dostupnosti; i
 - (c) provodi se putem sustava za razmjenu informacija koji ispunjava kriterije dostupnosti, povjerljivosti i cjelovitosti za osjetljive neklasificirane podatke, kao što je komunikacijska mreža iz članka 14. Uredbe (EU) 2019/1896.
3. Stranke se pridržavaju primjenjivih prava intelektualnog vlasništva povezanih sa svim podacima koji se obrade u okviru ovog Sporazuma.

ČLANAK 18.

Odluka o suspenziji operativne aktivnosti, o okončanju operativne aktivnosti i/ili o opozivu financiranja operativne aktivnosti

1. Ako uvjeti za provedbu operativne aktivnosti više nisu ispunjeni, među ostalim ako Granična policija obavijesti o tome, izvršni direktor okončava tu operativnu aktivnost nakon što je o tome u pisanom obliku obavijestio Bosnu i Hercegovinu.
2. Ako Bosna i Hercegovina ne poštuje ovaj Sporazum ili operativni plan koji se na njemu temelji, izvršni direktor može opozvati financiranje relevantne operativne aktivnosti i/ili je suspendirati ili okončati nakon što je o tome u pisanom obliku obavijestio Bosnu i Hercegovinu.

3. Ako nije moguće zajamčiti sigurnost bilo kojeg sudionika u operativnoj aktivnosti raspoređenog u Bosnu i Hercegovinu, izvršni direktor može suspendirati ili okončati relevantnu operativnu aktivnost ili neke njezine aspekte.
4. Ako izvršni direktor smatra da je došlo ili da će vjerojatno doći do kršenja temeljnih prava ili obveza međunarodne zaštite koja su po svojoj naravi ozbiljna ili za koja je vjerojatno da će se nastaviti u vezi s operativnom aktivnosti provedenom na temelju ovog Sporazuma, on opoziva financiranje relevantne operativne aktivnosti i/ili je suspendira ili okončava nakon što je o tome obavijestio Bosnu i Hercegovinu.
5. Bosna i Hercegovina može zatražiti od izvršnog direktora da suspendira ili okonča operativnu aktivnost ako član tima ne poštuje ovaj Sporazum ili operativni plan koji se na njemu temelji. Takav zahtjev sastavlja se u pisanom obliku i obrazlaže.
6. Suspenzija, okončanje ili opoziv financiranja na temelju ovog članka proizvode učinke od datuma obavješćivanja Bosne i Hercegovine. Suspenzija, okončanje ili opoziv financiranja ne utječu na prava ili obveze koji su proizašli iz primjene ovog Sporazuma ili operativnog plana prije takve suspenzije, okončanja ili opoziva financiranja.
7. Bosna i Hercegovina može zatražiti okončanje raspoređivanja svakog člana tima ili drugog relevantnog člana osoblja koji ne poštuje ovaj Sporazum ili operativni plan koji se na njemu temelji ili koji počini ozbiljna kršenja prava u Bosni i Hercegovini. Odluku o okončanju raspoređivanja donosi izvršni direktor ili, ovisno o slučaju, dotična matična država članica te se o njoj obavješćuju relevantna tijela u Bosni i Hercegovini.

ČLANAK 19.

Borba protiv prijevara

1. Bosna i Hercegovina bez odgode obavješćuje Agenciju, Ured europskog javnog tužitelja i/ili Europski ured za borbu protiv prijevara ako postane svjesna vjerodostojnih navoda o prijevarama, korupciji ili drugim nezakonitim aktivnostima koje mogu utjecati na interese Europske unije.
2. Ako se takvi navodi odnose na financijska sredstva Europske unije isplaćena u vezi s ovim Sporazumom, Bosna i Hercegovina dužna je pružiti svu potrebnu pomoć Uredu europskog javnog tužitelja i/ili Europskom uredu za borbu protiv prijevara u vezi s istražnim aktivnostima na svojem državnom području, uključujući omogućivanje informativnih razgovora, provjera i inspekcija na terenu te omogućivanje pristupa svim relevantnim informacijama u vezi s tehničkim i financijskim upravljanjem pitanjima koja Europska unija djelomično ili u potpunosti financira.

ČLANAK 20.

Provedba ovog Sporazuma

1. Za Bosnu i Hercegovinu ovaj Sporazum provodi Granična policija.
2. Za Europsku uniju ovaj Sporazum provodi Agencija.

ČLANAK 21.

Rješavanje sporova

1. Sve sporove do kojih dođe u vezi s primjenom ovog Sporazuma zajedno ispituju predstavnici Agencije i nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini.
2. Ako se prethodno ne postigne dogovor, sporovi povezani s tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma rješavaju se isključivo pregovorima između stranaka.

ČLANAK 22.

Stupanje na snagu, izmjena, trajanje, suspenzija i prestanak Sporazuma

1. Ovaj Sporazum podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju stranaka u skladu s njihovim unutarnjim pravnim postupcima. Stranke obavješćuju jedna drugu o završetku postupaka potrebnih u tu svrhu.

2. Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon datuma na koji stranke jedna drugu obavijeste o završetku unutarnjih pravnih postupaka u skladu sa stavkom 1.

3. Ovaj se Sporazum privremeno primjenjuje od datuma njegova potpisivanja do njegova stupanja na snagu. Privremena primjena ovog Sporazuma prestaje ako jedna stranka obavijesti drugu stranku o svojoj namjeri da ne postane stranka sporazuma.

4. Ovaj Sporazum može se izmijeniti isključivo pisanim putem zajedničkim dogovorom stranaka.

5. Ovaj se Sporazum sklapa na neograničeno razdoblje. Ovaj se Sporazum može suspendirati ili okončati pisanim dogovorom stranaka ili ga može jednostrano suspendirati ili okončati bilo koja od stranaka.

U slučaju jednostrane suspenzije ili okončanja stranka koja želi suspendirati ili okončati ovaj Sporazum o tome u pisanom obliku obavješćuje drugu stranku. Jednostrano okončanje ili suspenzija ovog Sporazuma počinju proizvoditi učinke prvog dana drugog mjeseca nakon mjeseca u kojem je obavijest priopćena.

6. Obavijesti priopćene u skladu s ovim člankom šalju se, za Europsku uniju, glavnom tajniku Vijeća Europske unije, a za Bosnu i Hercegovinu Ministarstvu vanjskih poslova.

Sastavljeno u po dva primjerka na službenim jezicima Unije te na jezicima i pismima u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini na datum potpisivanja ovog Sporazuma, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan.

U POTVRDU TOGA niže potpisani opunomoćenici, propisno ovlašteni u tu svrhu, potpisali su ovaj Sporazum.

Sastavljeno u Briselu jedanaestog juna godine dvije hiljade dvadeset pete.
Sastavljeno u Bruxellesu jedanaestog lipnja godine dvije tisuće dvadeset pete.
Састављено у Бриселу једанаестог јуна године двије хиљаде двадесет пете.
Съставено в Брюксел на единадесети юни две хиляди двадесет и пета година.
Hecho en Bruselas, el once de junio de dos mil veinticinco.
V Bruselu dne jedenáctého června dva tisíce dvacet pět.
Udfærdiget i Bruxelles den ellefte juni to tusind og femogtyve.
Geschehen zu Brüssel am elften Juni zweitausendfünfundzwanzig.
Kahe tuhande kahekümne viienda aasta juunikuu üheteistkümnendal päeval Brüsselis.
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις ένδεκα Ιουνίου δύο χιλιάδες είκοσι πέντε.
Done at Brussels on the eleventh day of June in the year two thousand and twenty five.
Fait à Bruxelles, le onze juin deux mille vingt-cinq.
Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an t-aonú lá déag de Mheitheamh sa bhliain dhá mhíle fiche a cúig.
Fatto a Bruxelles, addì undici giugno duemilaventicinque.
Briselē, divi tūkstoši divdesmit piektā gada vienpadsmitajā jūnijā.
Priimta du tūkstančiai dvidešimt penktų metų birželio vienuoliką dieną Briuselyje.
Kelt Brüsszelben, a kétezerhuszonötödik év június havának tizenegyedik napján.
Magħmul fi Brussell, fil-hdax-il jum ta' Ġunju fis-sena elfejn u hamsa u għoxrin.
Gedaan te Brussel, elf juni tweeduizend vijfentwintig.
Sporządzono w Brukseli dnia jedenastego czerwca roku dwa tysiące dwudziestego piątego.
Feito em Bruxelas, em onze de junho de dois mil e vinte e cinco.
Întocmit la Bruxelles la unsprezece iunie două mii douăzeci și cinci.
V Bruseli jedenásteho júna dvetisícdvadsaťpäť.
V Bruslju, enajstega junija dva tisoč petindvajset.
Tehty Brysselissä yhdenentoista päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäviisi.
Som skedde i Bryssel den elfte juni år tjugohundratjugofem.

Za Bosnu i Hercegovinu
Za Bosnu i Hercegovinu
За Босну и Херцеговину
За Босна и Херцеговина
Por Bosnia y Herzegovina
Za Bosnu a Hercegovinu
For Bosnien-Herzegovina
Für Bosnien und Herzegowina
Bosnia ja Hertsegoiviina nimel
Για τη Δημοκρατία της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης
For Bosnia and Herzegovina
Pour la Bosnie-Herzégovine
Thar ceann na Boisnia agus na Heirseagaivéine
Per la Bosnia-Erzegovina
Bosnijas un Hercegovinas vārdā –
Bosnijos ir Hercegovinos vardu
Bosznia-Hercegovina részéről
Għall-Bożnija-Ħerżegovina
Voor Bosnië en Herzegovina
W imieniu Bośni i Hercegowiny
Pela Bósnia-Herzegovina
Pentru Bosnia și Herțegovina
Za Bosnu a Hercegovinu
Za Bosno in Hercegovino
Bosnia ja Hertsegovinan puolesta
För Bosnien och Herzegovina

Za Evropsku uniju
Za Europsku uniju
За Европску унију
За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

СПОРАЗУМ
ИЗМЕЂУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
И ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
О ОПЕРАТИВНИМ АКТИВНОСТИМА КОЈЕ
АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКУ ГРАНИЧНУ И ОБАЛСКУ СТРАЖУ
СПРОВОДИ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

BA/EU/sr

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

и

ЕВРОПСКА УНИЈА,

даље у тексту појединачно „страна” или збирно „стране”,

С ОБЗИРОМ ДА може доћи до случајева у којима Агенција за европску граничну и обалну стражу („Агенција”) координира оперативну сарадњу држава чланица Европске уније и Босне и Херцеговине, укључујући на територији Босне и Херцеговине,

С ОБЗИРОМ ДА би требало успоставити правни оквир у облику споразума о статусу за ситуације у којима ће чланови тима које распореди Агенција имати извршна овлашћења на територији Босне и Херцеговине,

С ОБЗИРОМ ДА се споразумом о статусу може предвидети да Агенција успостави подручне канцеларије на територији Босне и Херцеговине, да се олакша и побољша координација оперативних активности и обезбеди ефикасно управљање људским и техничким ресурсима Агенције,

УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР високи ниво заштите личних података у Босни и Херцеговини и Европској унији,

УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР да је Босна и Херцеговина ратификовала Конвенцију бр. 108 Савета Европе од 28. јануара 1981. о заштити појединаца у погледу на аутоматску обраду личних података и њен Додатни протокол,

УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР да су поштовање људских права и демократских принципа основни принципи који управљају сарадњом између страна,

УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР да је Босна и Херцеговина ратификовала Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода од 4. новембра 1950., а у њој наведена права одговарају онима из Повеље Европске уније о основним правима,

УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР да би у свим оперативним активностима Агенције на територији Босне и Херцеговине требало у потпуности поштовати основна права и међународне споразуме чије су стране Европска унија, њене државе чланице и/или Босна и Херцеговина,

УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР да су сва лица која учествују у оперативној активности обавезна да одржавају највише стандарде интегритета, етичког понашања и професионализма, поштују основна права и испуњавају обавезе које су им наметнуте одредбама оперативног плана и кодекса понашања Агенције,

ОДЛУЧИЛЕ СУ ДА СКЛОПЕ ОВАЈ СПОРАЗУМ:

ЧЛАН 1.

Подручје примјене

1. Овај Споразум регулише све аспекте потребне за распоређивање тимова за управљање границама из сталних снага Европске граничне и обалске страже у Босну и Херцеговини гдје чланови тимова могу да извршавају извршна овлашћења.

2. Распоређивање из става 1. може се одвијати на територији Босне и Херцеговине.

Зависно од обавеза страна на основу права мора, посебно Конвенције Уједињених нација о праву мора из 1982. године, оперативне активности могу да се врше и у спољашњем појасу Босне и Херцеговине. Оперативне активности које се спроводе по овом Споразуму не утичу на обавезе трагања и спашавања које произилазе из права мора, посебно Конвенције Уједињених нација о праву мора из 1982. године, Међународне конвенције о заштити људског живота на мору из 1974. године и Међународне конвенције о трагању и спашавању на мору из 1979. године.

3. Ни овај Споразум ни било које дело које су у његовом спровођењу извршиле стране или је извршено у име страна, укључујући успостављање оперативних планова или учествовање у прекограничним операцијама, не утичу на статус и разграничење територија држава чланица и Босне и Херцеговине по међународном праву.

ЧЛАН 2.

Дефиниције

За потребе овог Споразума примењују се сљедеће дефиниције:

1. „оперативна активност” значи заједничка операција или брза интервенција на границама;
2. „Агенција” значи Агенција за европску граничну и обалску стражу основана Уредбом (ЕУ) 2019/1896 Европског парламента и Савета¹ или било којом њеном изменом;
3. „контрола границе” значи активност која се спроводи на граници у складу с овим Споразумом и за потребе овог Споразума, искључиво као одговор на покушај прелажења или на дело прелажења те границе, независно од свих других околности, а састоји се од граничне контроле и надзора државне границе;
4. „тимови за управљање границама” значи тимови састављени од сталних снага Европске граничне и обалске страже намењени распоређивању за време заједничких операција и брзих интервенција на спољашњим границама у државама чланицама и трећим земљама;
5. „савјетодавни форум” значи саветодавни орган који је Агенција основала у складу с чланом 108. Уредбе (ЕУ) 2019/1896;

¹ Уредба (ЕУ) 2019/1896 Европског парламента и Савјета од 13. новембра 2019. о европској граничној и обалној стражи и стављању ван снаге уредби (ЕУ) бр. 1052/2013 и (ЕУ) 2016/1624 (СЛ Л 295, 14.11.2019., стр. 1.).

6. „сталне снаге Европске граничне и обалске страже” значи сталне снаге Европске граничне и обалске страже предвиђене у члану 54. Уредбе (ЕУ) 2019/1896;
7. „EUROSUR” значи оквир за размену информација и сарадњу између држава чланица и Агенције;
8. „посматрач за основна права” значи посматрач за основна права како је предвиђено у члану 110. Уредбе (ЕУ) 2019/1896;
9. „матична држава чланица” значи држава чланица из које је члан особља распоређен или упућен у сталне снаге Европске граничне и обалске страже;
10. „инцидент” значи ситуација која се односи на незакониту миграцију, прекогранични криминал или претњу животима миграната на спољашњим границама Европске уније или Босне и Херцеговине, дуж њих или у њиховој близини;
11. „заједничка операција” значи акција коју координира или организује Агенција ради пружања подршке органима у Босни и Херцеговини који су надлежни за контролу државне границе при суочавању с изазовима, као што су незаконите миграције, садашње или будуће претње на границама Босне и Херцеговине или прекогранични криминал, или ради пружања веће техничке и оперативне помоћи за контролу тих граница;
12. „члан тима” значи припадник сталних снага Европске граничне и обалске страже распоређен у оквиру тима за управљање границама за учествовање у оперативној активности;

13. „држава чланица” значи држава чланица Европске уније;
14. „оперативно подручје” значи географско подручје на којем ће се одвијати оперативна активност;
15. „држава чланица учесница” значи држава чланица која учествује у оперативној активности обезбеђењем техничке опреме или особља сталних снага Европске граничне и обалске страже;
16. „лични подаци” значи сви подаци који се односе на физичко лице чији је идентитет идентификован или може да се идентификује („носилац података”); физичко лице чији идентитет може да се идентификује јесте лице које може да се директно или индиректно идентификује, посебно уз помоћ идентификатора као што су име, идентификациони број, подаци о локацији, мрежни идентификатор или уз помоћ једног или више фактора специфичних за физички, физиолошки, генетски, ментални, економски, културни или социјални идентитет тог физичког лица;
17. „брза интервенција на границама” значи акција усмерена на одговарање на ситуацију посебног и непропорционалног изазова на границама Босне и Херцеговине распоређивањем тимова за управљање границама на територији Босне и Херцеговине у ограниченом периоду ради спровођења контроле државне границе заједно с органима у Босни и Херцеговини који су одговорни за контролу државне границе;
18. „статутарно особље” значи особље које запошљава Агенција у складу с Правилником о особљу за званичнике Европске уније и Условима запослења осталих службеника Европске уније утврђеним Уредбом Савета (EEZ, Euratom, ECSC) бр. 259/68²;

² СЛ ЕЗ Л 56, 4.3.1968., стр. 1.

19. „извршна овлашћења” значи овлашћења потребна за обављање задатака неопходних за контролу државне границе који се спроводе на територији Босне и Херцеговине за време оперативне активности као што је наведено у оперативном плану;
20. „Гранична полиција” значи Гранична полиција Босне и Херцеговине;
21. „гранично подручје” значи подручје које се протеже 10 километара од граничне линије Босне и Херцеговине према унутрашњости територије Босне и Херцеговине;
22. „гранични прелаз” значи сваки прелаз који су надлежни органи у Босни и Херцеговини одобрили за прелажење копнених граница Босне и Херцеговине, укључујући границе на рекама и језерима, морске границе, аеродроме, речне луке, морске и језерске луке.

ЧЛАН 3.

Покретање оперативних активности

1. Оперативна активност по овом Споразуму покреће се писаном одлуком извршног директора Агенције („извршни директор”) на писани захтев надлежних органа Граничне полиције. Такав захтев укључује опис стања, могуће циљеве и предвиђене потребе и потребне профиле особља, укључујући, зависно од случаја, особље које има извршна овлашћења.

2. Ако сматра да тражена оперативна активност вероватно укључује или доводи до озбиљних или упорних кршења основних права или обавеза међународне заштите, извршни директор не покреће оперативну активност.
3. Ако након пријема захтјева из става 1. извршни директор сматра да су потребне додатне информације да би одлучио да ли ће покренути оперативну активност, може да затражи додатне информације или овласти стручњаке Агенције да отпутују у Босну и Херцеговину и процене тамошње стање. Босна и Херцеговина олакшава таква путовања и на други начин помаже у таквим проценама, као што се тражи.
4. Извршни директор одлучује да неће покренути оперативну активност ако сматра да постоји оправдан разлог за њену суспензију или прекид на основу члана 18.

ЧЛАН 4.

Оперативни план

1. Агенција и Гранична полиција договарају оперативни план за сваку оперативну активност у складу с члановима 38. и 74. Уредбе (ЕУ) 2019/1896. Оперативни план обвезује Агенцију, Босну и Херцеговину и државе чланице учеснице.

2. У оперативном плану детаљно се утврђују организациони и процедурални аспекти оперативне активности, укључујући:

- (а) опис стања, уз *modus operandi* и циљеве распоређивања, укључујући оперативни циљ;
- (б) процену очекиваног трајања оперативне активности потребног за постизање њених циљева;
- (ц) оперативно подручје;
- (д) опис задатака, укључујући оне које захтевају извршна овлашћења, одговорности, укључујући оне у вези с поштовањем основних права и захтева у вези са заштитом података, и посебних упутстава за тимове за управљање границама, укључујући дозвољене консултације база података и дозвољено службено оружје, муницију и опрему у Босни и Херцеговини;
- (е) састав тима за управљање границама и распоређивање другог одговарајућег особља и присутност других чланова статутарног особља Агенције, укључујући посматраче за основна права;
- (ф) одредбе о командовању и контроли, укључујући имена и чинове граничара или другог одговарајућег особља Босне и Херцеговине које је одговорно за сарадњу с члановима тима и Агенцијом, посебно имена и чинове оних граничара или другог одговарајућег особља које командује за време распоређивања, и положај чланова тима у командном ланцу;

- (г) техничку опрему која се распоређује за време оперативне активности, укључујући посебне захтеве као што су услови употребе, тражено особље, превоз и друга логистика и финансијске одредбе;
- (х) детаљне одредбе о тренутном извештавању управног одбора и одговарајућих органа држава чланица учесница и Босне и Херцеговине које спроводи Агенција о сваком инциденту до којег је дошло за време оперативне активности спроведене по овом Споразуму;
- (и) план извештавања и евалуације који садржи мерила за извештај о евалуацији, између осталог у погледу заштите основних права, и коначни датум за подношење завршног извештаја о евалуацији;
- (ј) за операције на мору, специфичне информације о примени релевантне надлежности и важећег закона у оперативном подручју, укључујући позивања на међународно право и право Уније о пресретању, спашавању на мору и искрцавању;
- (к) услове сарадње с органима, канцеларијама и другим агенцијама Европске уније осим Агенције, осталим трећим земљама или међународним организацијама;
- (л) општа упутства о томе како да се обезбеди заштита основних права за време оперативне активности, укључујући заштиту личних података и обавезе које произилазе из важећих међународних инструмената о људским правима;
- (м) процедуре којима се лица којима је потребна међународна заштита, жртве трговине људима, малолетници без пратње и друга лица у рањивом положају упућују надлежним органима у Босни и Херцеговини који могу да им пруже одговарајућу помоћ;

- (н) процедуре за успостављање механизма пријема и преноса примедби Агенцији и Босни и Херцеговини (укључујући оне које се поднесу на основу члана 8. става 5.) против било којег лица које учествује у оперативној активности, укључујући граничаре или друго релевантно особље Босне и Херцеговине и чланове тима, у вези с наводним кршењима основних права у оквиру њиховог учествовања у оперативној активности Агенције;
- (о) логистичку организацију, укључујући информације о условима рада и окружењу подручја на којим се одвија оперативна активност; и
- (п) одредбе које се односе на подручну канцеларију успостављену у складу с чланом 6.

3. Оперативни план и све његове измене биће подложни сагласности Агенције, Босне и Херцеговине и држава чланица које граниче с Босном и Херцеговином, након саветовања с државама чланицама учесницама. Агенција се координира с дотичним државама чланицама да би потврдила њихову сагласност.

Пре него што се сложи с оперативним планом, Гранична полиција, разматрајући локацију и распоређивање тима за управљање границама и другог особља, у складу с релевантним безбедносним питањима и ризицима, информише све надлежне органе за извршавање законодавства на чијој територији требају да се спроводе активности и тражи њихово мишљење у складу с уставним надлежностима тих органа.

4. Размена информација и оперативна сарадња за потребе EUROSUR-а одвијају се у складу с правилима за утврђивање и дељење посебних слика стања које се утврђују у оперативном плану за предметну оперативну активност.

5. Евалуацију оперативне активности у складу са ставом 2. тачком (и) заједно спроводе Босна и Херцеговина и Агенција.
6. Услови сарадње с органима, канцеларијама и агенцијама Европске уније у складу са ставом 2. тачком (к) спроводе се у складу с њиховим одговарајућим мандатима и доступним ресурсима.

ЧЛАН 5.

Извештавање о инцидентима

1. И Агенција и Гранична полиција обје имају механизам за извештавање како би се омогућило благовремено извештавање о сваком инциденту до којег дође за време оперативне активности спроведене по овом Споразуму.
2. Агенција и Босна и Херцеговина међусобно помажу једна другој у спровођењу свих потребних истрага инцидента пријављеног путем механизма из става 1., на пример у идентификацији сведока и прикупљању и извођењу доказа, укључујући захтеве да се добију, и, према потреби, предају предмети повезани с пријављеним инцидентом. Предаја таквих предмета може да буде подложна њиховом враћању под условима које утврди надлежни орган који их поднесе.

ЧЛАН 6.

Подручне канцеларије

1. Агенција може да успостави огранке на територији Босне и Херцеговине да би олакшала и побољшала координацију оперативних активности и обезбедила ефикасно управљање људским и техничким ресурсима Агенције. Локацију сваке (ad on bs too SVAKOG) подручне канцеларије утврђује Агенција разматрајући мишљења релевантних органа у Босни и Херцеговини.
2. Подручне канцеларије се успостављају у складу с оперативним потребама и остају оперативни у периоду у којем су потребни Агенцији за спровођење оперативних активности у Босни и Херцеговини. Подложно сагласности Босне и Херцеговине, Агенција може да продужи тај период.
3. Сваком подручном канцеларијом руководи представник Агенције, којег извршни директор именује за руководиоца канцеларије и који надгледа укупни рад канцеларије.
4. Подручне канцеларије према потреби:
 - (а) пружају оперативну и логистичку подршку и обезбеђују координацију активности Агенције на предметним оперативним подручјима;
 - (б) пружају оперативну подршку Босни и Херцеговини на предметним оперативним подручјима;

- (ц) прате активности тимова за управљање границама и редовно подносе извештаје седишту Агенције;
- (д) сарађују с Босном и Херцеговином у погледу свих питања повезаних с практичном имплементацијом оперативних активности које Агенција организује у Босни и Херцеговини, укључујући сва додатна питања која су могла настати за време тих активности;
- (е) подржавају координатора у његовој сарадњи с Босном и Херцеговином у свим питањима повезаним с њиховим доприносом оперативним активностима које организује Агенција, и, према потреби, повезују се са седиштем Агенције;
- (ф) подржавају координатора и посматраче за основна права којима су додељене дужности праћења оперативне активности у олакшавању, према потреби, координације и комуникације између тимова за управљање границама и релевантних органа у Босни и Херцеговини и свих релевантних задатака;
- (г) организују логистичку подршку повезану с распоређивањем чланова тима и распоређивањем и употребом техничке опреме;
- (х) пружају сву осталу логистичку подршку на оперативном подручју за коју је надлежна предметна подручна канцеларија ради олакшавања несметаног спровођења оперативних активности које организује Агенција;
- (и) обезбеђују ефикасно управљање властитом опремом Агенције у подручјима обухваћеним њеним активностима, укључујући могућу регистрацију и дугорочно одржавање те опреме, и сву потребну логистичку подршку; и

- (j) пружају подршку осталом особљу и/или активностима Агенције у Босни и Херцеговини како договоре Агенција и Босна и Херцеговина.
- 5. Агенција и Босна и Херцеговина обезбеђују најбоље могуће услове за извршавање задатака подручним канцеларијама.
- 6. Босна и Херцеговина пружа помоћ Агенцији у обезбеђивању оперативног капацитета подручних канцеларија.

ЧЛАН 7.

Координатор

- 1. Не доводећи у питање улогу подручних канцеларија која је описана у члану 6., извршни директор именује једног или више стручњака из статутарног особља који се распоређују као координатори за сваку оперативну активност. Извршни директор о именовану обавештава Босну и Херцеговину.
- 2. Улога је координатора да:
 - (a) дјелује као веза између Агенције, Босне и Херцеговине и чланова тимова, те у име Агенције пружа помоћ у вези са свим питањима која се односе на услове распоређивања у тимове за управљање границама;

- (б) прати правилну имплементацију оперативног плана, између осталог с обзиром на заштиту основних права у сарадњи с посматрачима за основна права, и о томе извештава извршног директора;
 - (ц) поступа у име Агенције у погледу свих аспеката распоређивања тимова за управљање границама и извештава Агенцију о свим тим аспектима; и
 - (д) негује сарадњу и координацију између Босне и Херцеговине и држава чланица учесница.
3. У контексту оперативних активности извршни директор може да овласти координатора за пружање помоћи у решавању свих неслагања повезаних с извршењем оперативног плана и распоређивањем тимова за управљање границама.
4. Гранична полиција члановима тима издаје само упутства која су у складу с оперативним планом. Ако координатор сматра да упутства дата члановима тимова нису у складу с оперативним планом или важећим правним обавезама, о томе одмах обавештава службенике Босне и Херцеговине који врше координациону улогу и извршног директора. Извршни директор може да предузме одговарајуће мере, укључујући суспензију или прекид оперативне активности, у складу с чланом 18.

ЧЛАН 8.

Основна права

1. У извођењу својих обавеза по овом Споразуму стране се обавезују да поступају у складу са свим важећим правним инструментима у области људских права, укључујући Конвенцију Савета Европе за заштиту људских права и основних слобода из 1950., Конвенцију Уједињених нација о статусу избеглица из 1951. и њен Протокол из 1967., Међународну конвенцију Уједињених нација о укидању свих облика расне дискриминације из 1965., Међународни пакт Уједињених нација о грађанским и политичким правима из 1966., Конвенцију Уједињених нација о укидању свих облика дискриминације жена из 1979., Конвенцију Уједињених нација против мучења и других окрутних, нељудских или понижавајућих поступања или кажњавања из 1984., Конвенцију Уједињених нација о правима детета из 1989., Конвенцију Уједињених нација о правима лица с инвалидитетом из 2006. и Повељу Европске уније о основним правима.

2. У извођењу својих задатака и извршавању својих овлашћења, чланови тима су дужни да у потпуности поштују основна права, укључујући приступ процедурама азила и људско достојанство, и да посвећују посебну пажњу рањивим особама. Све мере које предузму у обављању својих задатака и извршавању својих овлашћења морају да буду пропорционалне циљевима којим се тим мерама тежи. У извођењу својих задатака и извршавању својих овлашћења не смеју да дискриминишу лица ни по једном основу, као што су пол, раса, боја коже, етничко или социјално порекло, генетске карактеристике, језик, религија или уверење, политичко или било какво друго мишљење, припадност националној мањини, имовина, рођење, инвалидитет, старост или полна оријентација, у складу с чланом 21. Повеље Европске уније о основним правима.

У извођењу својих задатака или извршавању својих овлашћења, чланови тима могу да предузму мере које ометају основна права и слободе само ако је то неопходно и пропорционално циљевима којим се тим мерама тежи и наведене мере морају да поштују суштину тих основних права и слобода у складу с важећим међународним правом, правом Европске уније и националним правом.

Ова одредба се примењује *mutatis mutandis* на све особље органа у Босни и Херцеговини које учествује у оперативној активности.

3. Службеник за основна права Агенције прати усклађеност сваке оперативне активности с важећим стандардима основних права. Службеник за основна права или његов заменик може да обавља теренске посете у Босни и Херцеговини; осим тога, издаје мишљења о оперативним плановима и информира извршног директора о могућим кршењима основних права повезаним с оперативном активношћу. Босна и Херцеговина на захтев пружа подршку активностима праћења које спроводи службеник за основна права.

4. Агенција и Босна и Херцеговина слажу се да ће саветодавном форуму омогућивати благовремен и ефективан приступ свим информацијама које се односе на поштовање основних права у односу на сваку оперативну активност изведену по овом Споразуму, између осталог путем теренских посета оперативном подручју.

5. И Агенција и Босна и Херцеговина располажу механизмом за подношење примедби ради решавања навода о кршењу основних права које је за време оперативне активности изведене по овом Споразуму починило њихово особље у извршавању својих службених дужности.

ЧЛАН 9.

Посматрачи за основна права

1. Службеник за основна права Агенције додељује барем једног посматрача за основна права за сваку оперативну активност да би, *inter alia*, помогао координатору и саветовао га.
2. Посматрач за основна права прати поштивање основних права и пружа савјете и помоћ у погледу основних права у припреми, спровођењу и евалуацији релевантне оперативне активности. То посебно укључује:
 - (а) праћење припреме оперативних планова и извештавање службеника за основна права да би он испунио своје задатке предвиђене Уредбом (ЕУ) 2019/1896;
 - (б) спровођење посета местима, између осталог и дугорочних посета, у којима се спровode оперативне активности;
 - (ц) сарадњу и повезивање с координатором и пружање савета и помоћи координатору;
 - (д) информисање координатора и извештавање службеника за основна права о свим питањима која се односе на могућа кршења основних права повезана с оперативном активношћу; и
 - (е) допринос евалуацији оперативне активности из члана 4. става 2. тачке (и).

3. Посматрачи за основна права имају приступ свим подручјима на којима се изводи оперативна активност и свим документима релевантним за имплементацију те активности.

4. Док се налазе на оперативном подручју, посматрачи за основна права морају да носе ознаке које јасно омогућавају њихову идентификацију као посматрача за основна права.

ЧЛАН 10.

Чланови тима

1. Чланови тима овлашћени су да изводе задатке описане у оперативном плану.

2. У извођењу својих задатака и извршавању својих овлашћења, чланови тима се придржавају закона и других прописа у Босни и Херцеговини, као и важећег међународног права и права Уније.

3. Чланови тима могу да изводе задатке и да извршавају овлашћења само у граничном подручју и на граничним прелазима Босне и Херцеговине само по упутствима и у присуству Граничне полиције. Гранична полиција може да овласти чланове тима за извођење одређених задатака и извршавање одређених овлашћења у граничном подручју и на граничним прелазима Босне и Херцеговине у њеном одсуству, по потреби, подложно сагласности Агенције или матичне државе чланице.

4. Чланови тима који су статутарно особље у извођењу својих задатака и извршавању својих овлашћења морају да носе униформу сталних снага Европске граничне и обалске страже, осим ако није у оперативном плану наведено другачије.

Чланови тима који нису статутарно особље у извођењу својих задатака и извршавању својих овлашћења морају да носе националну униформу, осим ако није у оперативном плану наведено другачије.

Док су на дужности, чланови тима такође морају да носе видљиву ознаку на униформама за личну идентификацију и плаву траку на рукаву с ознакама Европске уније и Агенције.

5. Босна и Херцеговина овлашћује релевантне чланове тима за извођење својих задатака за време оперативне активности које изискују употребу силе, укључујући ношење и употребу службеног оружја, муниције и других средстава принуде, у складу с релевантним одредбама оперативног плана.

Чланови тима који су статутарно особље могу носити и употребљавати службено оружје, муницију и друга средства принуде подложно сагласности Агенције.

Чланови тима који нису статутарно особље могу да носе и употребљавају службено оружје, муницију и друга средства принуде подложно сагласности релевантне матичне државе чланице.

6. Употреба силе, укључујући ношење и употребу службеног оружја, муниције и других средстава принуде, извршава се у складу са законима у Босни и Херцеговини и у присутности службеника граничне контроле у Босни и Херцеговини. Босна и Херцеговина може да овласти чланове тима за употребу силе у одсуству релевантних органа за управљање границама.

За чланове тима који су статутарно особље такво одобрење за употребу силе у одсуству органа за управљање границама Босне и Херцеговине подложно је сагласности Агенције.

За чланове тима који нису статутарно особље такво одобрење за употребу силе у одсуству органа за управљање границама Босне и Херцеговине подложно је сагласности релевантне матичне државе чланице.

Свака употреба силе чланова тима мора бити неопходна и пропорционална и да се потпуно придржава важећег међународног права, права Европске уније и закона у Босни и Херцеговини, укључујући посебно захтеве утврђене у Прилогу V Уредби (ЕУ) 2019/1896.

7. Агенција пре распоређивања чланова тима информише Босну и Херцеговину о службеном оружју, муницији и другој опреми које чланови тима могу да носе у складу са ставом 5., а Гранична полиција доставља информације о томе свим надлежним полицијским органима у Босни и Херцеговини. Босна и Херцеговина може да забрани ношење одређеног службеног оружја, муниције и друге опреме ако се на основу њеног права једнака забрана примењује на њене органе за управљање границама. Босна и Херцеговина пре распоређивања чланова тима информише Агенцију о дозвољеном службеном оружју, муницији и опреми и о условима њихове употребе. Агенција те информације ставља на располагање државама чланицама.

Босна и Херцеговина на захтев Агенције предузима потребне мере за издавање свих потребних дозвола за оружје и олакшава увоз, извоз, превоз и складиштење оружја, муниције и друге опреме који су на располагању члановима тима.

8. Службено оружје, муниција и опрема могу да се употребљавају у складу са законима у Босни и Херцеговини, поштујући релевантне принципе међународног права и права Уније, у случају законите самоодбране и законите одбране чланова тима или других лица.

9. Надлежни органи у Босни и Херцеговини могу да овласте чланове тима за консултацију података из својих база података ако је то потребно за испуњавање оперативних циљева утврђених у оперативном плану. Босна и Херцеговина води рачуна о томе да на ефикасан и делотворан начин омогући приступ тим базама података.

Босна и Херцеговина пре распоређивања чланова тима информисе Агенцију о базама података које се могу консултовати.

Чланови тима консултују само оне податке који су потребни за извођење њихових задатака и извршавање њихових овлашћења. Консултација база података остварује се у складу с релевантним законодавством о заштити података у Босни и Херцеговини и овим Споразумом.

10. За имплементацију оперативних активности Босна и Херцеговина распоређује службенике Граничне полиције који могу и желе да комуницирају на енглеском језику да у складу с оперативним планом врше координациону улогу у име Босне и Херцеговине.

ЧЛАН 11.

Привилегије и имунитети Агенције у односу на власништво, финансијска средства, имовину и операције

1. Сви простори и зграде Агенције у Босни и Херцеговини су неприкосновени. Изузети су од претреса, реквизиције, конфискације и експропријације.
2. Власништво и имовина Агенције, укључујући превозна средства, средства комуникације, архиву, сву кореспонденцију, документе, личне исправе и финансијску имовину, су неприкосновени.
3. Имовина Агенције укључује имовину у власништву, сувласништву, изнајмљивању или најму државе чланице и понуђену Агенцији. Након уласка представника надлежних националних органа, она се третира као имовина у државној служби и одобрава за ту намену.
4. У односу на Агенцију не смеју да се предузму никакве мере извршења. Власништво и имовина Агенције не смеју да буду предмет никакве административне ни правне мере принуде. Власништво Агенције не сме да се заплени ради извршења пресуде, одлуке или налога.
5. На захтев релевантних органа у Босни и Херцеговини извршни директор може у случају озбиљне сумње на кривична дела релевантним органима у Босни и Херцеговини дати сагласност да уђу у просторије и зграде и/или приступ имовини и ресурсима Агенције.

У случају пожара или друге катастрофе због које су потребне хитне мере заштите може да се претпостави сагласност извршног директора.

6. Босна и Херцеговина дозвољава улаз и удаљавање предмета и опреме које је Агенција распоредила у Босну и Херцеговину за оперативне намене.

7. Агенција је ослобођена свих накнада (укључујући царине) и пореза, као и свих забрана и ограничења увоза и извоза предмета намењених њеној службеној употреби.

ЧЛАН 12.

Привилегије и имунитети чланова тима

1. Како је прописано овим чланом, циљ привилегија и имунитета који су додељени члановима тима је да обезбеде извођење њихових службених дужности за време акција спроведених у складу с оперативним планом на територији Босне и Херцеговине.

2. Чланови тима не могу да буду подложни никаквом облику истраге или судског поступка у Босни и Херцеговини или које проводе органи у Босни и Херцеговини, осим у околностима из става 3.

3. Чланови тима уживају имунитет од кривичне, грађанске и управне надлежности у Босни и Херцеговини у односу на сва дела која почине у вршењу својих службених дужности.

Ако органи у Босни и Херцеговини намеравају да покрену кривични, грађански или управни поступак против члана тима, надлежни органи у Босни и Херцеговини о томе одмах обавјештавају извршног директора. Процедура обавештавања мора бити у складу с важећом одлуком Агенције о томе која се утврђује у оперативном плану.

Након примања таквог обавештења, извршни директор без непотребног одлагања информисе релевантне органе у Босни и Херцеговини о томе да ли је члан тима дело у питању извео у вршењу својих службених дужности. Ако је за дело наведено да је изведено у вршењу службених дужности, поступак се не покреће. Ако је за дело наведено да није изведено у вршењу службених дужности, поступак може да се покрене. Квалификација тог дела од извршног директора обавезујућа је за Босну и Херцеговину која је не може оспоравати.

До те квалификације Агенција се суздржава од предузимања било каквих мера којима би се угрозило могуће накнадно кривично гоњење члана тима које би извршили надлежни органи у Босни и Херцеговини, укључујући олакшавање одласка дотичног члана тима из Босне и Херцеговине.

Чланови тима нису изузети од судске надлежности матичне државе чланице на основу додељених привилегија и уживања имунитета од кривичне надлежности Босне и Херцеговине.

4. Ако чланови тима покрену поступак, не могу да се позивају на имунитет од надлежности у погледу било какве противтужбе директно повезане с главном тужбом.
5. Простори, укључујући стамбене просторе, превозна средства, средства комуникације и власништво, укључујући сву кореспонденцију, документе, личне исправе и имовину чланова тима, су неприкосновени, осим у случају мера извршења као што су дозвољене у складу са ставом 10.

6. Босна и Херцеговина је одговорна за сву штету коју чланови тима узрокују трећим лицима у вршењу својих службених функција.

7. Ако је таква штета узрокована крајњом непажњом или намерним недоличним понашањем или није узрокована у вршењу службених дужности члана тима који је члан статутарног особља, Босна и Херцеговина може да тражи преко извршног директора да Агенција надокнади штету.

8. Ниједна страна ни држава чланица учесница ни Агенција нису одговорне за штету узроковану у Босни и Херцеговини због случаја више силе који је ван њене контроле.

9. Чланови тима нису дужни да сведоче у правним поступцима у Босни и Херцеговини. Чланови тима могу да дају исказ у облику изјаве поднешене у складу с процесним правом Босне и Херцеговине. Подношење такве изјаве не утиче на имунитет из става 3.

10. У односу на чланове тима не смеју да се предузимају никакве мјере извршења, осим ако су против њих покренути кривични, грађански или управни поступци који нису повезани са службеним функцијама. Имовина чланова тима за коју извршни директор Агенције потврди да је неопходна за испуњавање њихових службених дужности не може да се заплени ради извршења пресуде, одлуке или налога. Чланови тима у кривичним, грађанским или управним поступцима нису подложни никаквим ограничењима у погледу њихове личне слободе ни икаквим другим мерама принуде.

11. Што се тиче услуга пружених Агенцији, чланови тима су изузети од одредби о социјалном осигурању које су на снази у Босни и Херцеговини.
12. Плата и приходи које члановима тима исплаћују Агенција и/или матичне државе чланице, као и сви приходи које чланови тима примају ван Босне и Херцеговине не опорезују се ни у којем облику у Босни и Херцеговини.
13. Босна и Херцеговина дозвољава унос предмета за личну употребу чланова тима и одобрава изузимање од свих царина, пореза и повезаних накнада, осим накнада за складиштење, превоз и сличне услуге у вези са таквим предметима. Босна и Херцеговина дозвољава и извоз таквих предмета.
14. Лични пртљаг чланова тима изузет је од прегледа осим ако постоје озбиљни разлози за сумњу да садржава предмете који нису намењени њиховој личној употреби или предмете чији је увоз или извоз забрањен законом или који су подложни прописима Босне и Херцеговине о карантини. Преглед таквог личног пртљага се спроводи искључиво у присутности дотичних чланова тима или овлашћеног представника Агенције.
15. Агенција и Босна и Херцеговина одређују контактне тачке које су доступне у сваком моменту и које су одговорне за размену информација и хитне акције које су потребне да се предузму ако дело које почини члан тима може да представља кршење кривичних закона у Босни и Херцеговини, као и за размену информација и оперативне активности у односу на грађанске и управне поступке против члана тима.

Док надлежни органи матичне државе чланице не предузму мере, Агенција и Босна и Херцеговина помажу једна другој у вршењу свих потребних истрага сваког наводног кривичног дела у погледу којег Агенција или Босна и Херцеговина или обе имају интерес, у идентификацији сведока и у сакупљању и извођењу доказа, укључујући захтјев за добијање и, према потреби, предају предмета повезаних с наводним кривичним делом. Предаја таквих предмета може да буде подложна њиховом враћању под условима које утврди надлежни орган који их поднесе.

ЧЛАН 13.

Повређени или умрли чланови тима

1. Не доводећи у питање члан 12., извршни директор има право да преузме одговорност за репатријацију повређених или умрлих чланова тима и њихове личне имовине и да предузме одговарајуће мере за ту намену.
2. Обдукција се изводи на умрлом члану тима само уз изричит пристанак предметне матичне државе чланице и у присутности представника Агенције или предметне матичне државе чланице.
3. Босна и Херцеговина и Агенција сарађују у највећој могућој мери да би омогућиле брзу репатријацију повређених или умрлих чланова тима.

ЧЛАН 14.

Акредитациона исправа

1. Агенција у сарадњи с Босном и Херцеговином издаје исправу на језицима у службеној употреби у Босни и Херцеговини и на енглеском језику сваком члану тима ради идентификације пред органима у Босни и Херцеговини и као доказ да носилац има право да обавља задатке и извршава овлашћења из члана 10. овог Споразума и оперативног плана („акредитациона исправа”).
2. Акредитациона исправа укључује следеће информације о члану особља: име и држављанство, чин или назив радног места, новију дигиталну фотографију и задатке које је овлашћен да изводи за време распоређивања.
3. За потребе идентификације пред органима у Босни и Херцеговини чланови тима су дужни да у сваком моменту имају код себе акредитациону исправу.
4. Босна и Херцеговина признаје да се акредитационом исправом, заједно с важећом путном исправом, члану тима одобрава улазак у Босну и Херцеговину и боравак у њој без потребе за визом, претходним овлашћењем или било којом другом исправом до дана њеног истека.
5. Акредитациона исправа се враћа Агенцији након завршетка распоређивања. Надлежни органи у Босни и Херцеговини се информишу о томе.

6. Након издавања акредитационе исправе, Агенција информише Граничну полицију да је таква исправа издата и о информацијама које су у њој садржане.

ЧЛАН 15.

Примена на особље Агенције које није распоређено као чланови тима

Чланови 12., 13. и 14. се примењују *mutatis mutandis* на све особље Агенције распоређено у Босну и Херцеговину које није распоређено као чланови тима, укључујући посматраче за основна права и статутарно особље распоређено у подручне канцеларије.

ЧЛАН 16.

Заштита личних података

1. Лични подаци смеју да се саопштавају само ако је то надлежним органима у Босни и Херцеговини или Агенцији неопходно за имплементацију овог Споразума. Обрада личних података коју спроводи неки орган у одређеном случају, укључујући пренос тих личних података другој странци, подложна је правилима о заштити личних података која се примењују на тај орган. Стране обезбеђују следеће минималне заштитне мере као предуслов за сваки пренос података:

- (а) лични подаци морају да се обрађују законито, поштено и транспарентно у односу на носиоца података;

- (б) лични подаци морају да се прикупљају за наведену, експлицитну и закониту намену имплементације овог Споразума, а ни орган који их је послао ни орган који их је примио не смеју да их додатно обрађују на начин који није у складу с том наменом;
- (ц) лични подаци морају да буду адекватни, релевантни и ограничени на оно што је неопходно у односу на намену ради које се прикупљају или у које се даље обрађују; конкретно, лични подаци који су саопштени у складу са законом важећим за орган који подноси податке могу да се односе само на један или више следећих података који се тичу чланова тима, особља Агенције, релевантних посматрача или чланова програма размене особља:
- име,
 - презиме,
 - датум рођења,
 - држављанство,
 - чин,
 - страницу путне исправе с подацима о личности,
 - акредитациону исправу,

- слику из личне карте / пасоша / акредитационе исправе,
- е-адресу,
- број мобилног телефона,
- податке о оружју,
- трајање распоређивања,
- локацију распоређивања,
- идентификационе бројеве летелица или пловила,
- датум доласка,
- долазни аеродром / гранични прелаз,
- број долазног лета,
- датум одласка,
- одлазни аеродром / гранични прелаз,
- број одлазног лета,

- матичну државу чланицу / трећу земљу,
 - орган задужен за распоређивање,
 - задатке / оперативни профил,
 - превозна средства,
 - руту;
- (д) лични подаци морају да буду тачни и, према потреби, ажурирани;
- (е) лични подаци морају да се чувају у облику који дозвољава идентификацију носилаца података само онолико дуго колико је неопходно за намену ради које су прикупљани или ради које се даље обрађују;
- (ф) лични подаци морају да се обрађују на начин којим се гарантује одговарајућа безбедност личних података, разматрајући посебне ризике обраде, укључујући заштиту од неовлашћене или незаконите обраде и од случајног губитка, уништења или оштећења, применом одговарајућих техничких или организационих мера („угрожавање безбедности података”); орган који је примио податке предузима одговарајуће мере у случају повреде података и обавештава орган који је послао податке о таквој повреди без непотребног одлагања и у оквиру 72 часа;

- (г) и орган који је послао податке и орган који их је примио дужни су да предузму све потребне мере да без одлагања обезбеде исправљање или брисање, зависно од случаја, личних података ако обрада података није у складу с овим чланом, а посебно ако ти подаци нису адекватни, релевантни или тачни, или због тога што су преопширни у односу на намену обраде; то укључује и обавештавање друге стране о сваком исправљању или брисању;
- (х) орган који је примио податке је на захтев дужан да информише орган који их је послао о начину употребе поднешених података;
- (и) лични подаци смеју да се преносе искључиво следећим надлежним органима:
- Агенцији и
 - Граничној полицији,
- за даљи пренос података другим органима потребно је претходно овлашћење органа који је послао податке;
- (ј) органи који шаљу податке и органи који примају податке дужни су да воде писану евиденцију о слању и примању личних података;
- (к) успоставља се независни надзор да би се пратила усклађеност са заштитом података, између осталог и да би се извршила инспекција такве евиденције; носиоци података имају право да поднесу жалбе надзорном органу и да приме одговор без непотребног одлагања;

- (л) носиоци података имају право да приме информације о обради њихових личних података, да приступе таквим подацима и да исправе или избришу нетачне или незаконито обрађене податке, подложно неопходним и пропорционалним ограничењима због важних разлога од јавног интереса; и
- (м) носиоци података имају право на ефикасну управну и судску заштиту у случају кршења наведених заштитних мера.
2. Свака страна спроводи периодичне провере својих политика и процедура којим се имплементира овај члан. На захтев друге стране, страна која је примила захтев проверава своје политике и процедуре обраде личних података да би утврдила и потврдила да се заштитне мере из овог члана ефикасно имплементирају. Резултати провере саопштавају се у разумном року страни која је тражила проверу.
3. Мере за заштиту података по овом Споразуму су подложне надзору који спроводе Европски супервизор за заштиту података и Агенција за заштиту личних података у Босни и Херцеговини.
4. Стране ће сарађивати с Европским супервизором за заштиту података као надзорним органом Агенције.
5. На крају сваке оперативне активности Агенција и Босна и Херцеговина састављају заједнички извештај о примени овог члана. Тај извештај се шаље службенику Агенције надлежном за основна права и службенику Агенције надлежном за заштиту података, као и Агенцији за заштиту личних података у Босни и Херцеговини.

6. Агенција и Босна и Херцеговина утврђују детаљна правила о саопштавању и обради личних података за потребе оперативних активности по овом Споразуму у посебним одредбама релевантних оперативних планова. Те одредбе морају да буду у складу с одговарајућим захтевима из права Европске уније и закона у Босни и Херцеговини. У њима морају да се опишу, *inter alia*, предвиђена намена саопштавања, контролор(и) обраде и све улоге и одговорности, категорије саопштених података, периоди чувања података и све минималне заштитне мере. У интересу транспарентности и предвидивости те одредбе морају да се обаве у складу с релевантним смјерницама Европског одбора за заштиту података.

ЧЛАН 17.

Размена поверљивих и осетљивих неповерљивих података

1. Свака размена, дељење или ширење поверљивих података у оквиру овог Споразума морају да буду обухваћени посебним административним споразумом закљученим између Агенције и релевантних надлежних органа у Босни и Херцеговини који је подложен претходном одобрењу Европске комисије.
2. За сваку размену осетљивих неповерљивих података у оквиру овог Споразума важи следеће:
 - (а) њом руководи Агенција у складу с чланом 9. ставом 5. Одлуке Комисије (ЕУ, Euratom) 2015/443³;

³ Одлука Комисије (ЕУ, Euratom) 2015/443 од 13. марта 2015. о безбједности у Комисији (СЛ ЕУ Л 72, 17.3.2015., стр. 41.).

- (б) страна која је примила податке обезбеђује њихову заштиту на нивоу који је у складу с нивоом заштите коју обезбеђују мере које је страна која је послала податке применила на те податке у смислу поверљивости, интегритета и доступности; и
- (ц) спроводи се путем система за размену информација који испуњава критеријуме доступности, поверљивости и интегритета за осетљиве неповерљиве податке, као што је комуникациона мрежа из члана 14. Уредбе (ЕУ) 2019/1896.
3. Стране се придржавају важећих права интелектуалне својине повезаних са свим подацима који се обраде у оквиру овог Споразума.

ЧЛАН 18.

Одлука о суспензији, прекиду и/или повлачењу финансирања оперативне активности

1. Ако услови за спровођење оперативних активности више нису испуњени, између осталог ако Гранична полиција обавести о томе да нису, извршни директор прекида ту оперативну активност након што је о томе у писаном облику информисао Босну и Херцеговину.
2. Ако Босна и Херцеговина не поштује овај Споразум или оперативни план, извршни директор може да повуче финансирање релевантне оперативне активности и/или да је суспендује или прекине након што је о томе у писаном облику информисао Босну и Херцеговину.

3. Ако не може да се гарантује безбедност било којег учесника у оперативној активности распоређеног у Босну и Херцеговину, извршни директор може да суспендује или прекине релевантну оперативну активност или неке њене аспекте.
4. Ако извршни директор сматра да је дошло или да ће вероватно доћи до кршења основних права или обавеза међународне заштите која су по својој природи озбиљна или за која је вероватно да ће се наставити у вези с оперативном активности изведеном по овом Споразуму, он повлачи финансирање релевантне оперативне активности и/или је суспендује или прекида након што је о томе информисао Босну и Херцеговину.
5. Босна и Херцеговина може да тражи да извршни директор суспендује или прекине оперативну активност ако члан тима не поштује овај Споразум или оперативни план. Такав захтев се саставља у писаном облику и образлаже.
6. Суспензија, прекид или повлачење финансирања по овом члану ступају на снагу од датума обавештавања Босне и Херцеговине. Суспензија, прекид или повлачење финансирања не утичу на права или обавезе који су произашли из примене овог Споразума или оперативног плана пре такве суспензије, прекида или повлачења финансирања.
7. Босна и Херцеговина може да тражи прекид распоређивања било којег члана тима или другог релевантног члана особља који не поштује овај Споразум или оперативни план који се на њему заснива или који почини озбиљна кршења закона у Босни и Херцеговини. Одлуку о прекиду распоређивања доноси извршни директор или, према потреби, дотична матична држава чланица, и о њој се обавештавају релевантни органи у Босни и Херцеговини.

ЧЛАН 19.

Борба против преваре

1. Босна и Херцеговина ће без одлагања обавестити Агенцију, Канцеларију европског јавног тужиоца и/или Европску канцеларију за борбу против преваре ако постане свесна веродостојних тврдњи о преварама, корупцији или другим незаконитим активностима које могу да утичу на интересе Европске уније.
2. Ако се такве тврдње односе на финансијска средства Европске уније исплаћена у односу на овај Споразум, Босна и Херцеговина је дужна да пружи сву потребну помоћ Канцеларији европског јавног тужиоца и/или Европској канцеларији за борбу против преваре у вези с истражним активностима на својој територији, укључујући омогућавање разговора, провера и инспекција на терену и омогућавање приступа свим релевантним информацијама што се тиче техничког и финансијског управљања питањима која Европска унија делимично или потпуно финансира.

ЧЛАН 20.

Примена овог Споразума

1. За Босну и Херцеговину овај Споразум примењује Гранична полиција.
2. За Европску унију овај Споразум примењује Агенција.

ЧЛАН 21.

Решавање спорова

1. Све спорове који се тичу примене овог Споразума заједно испитују представници Агенције и надлежних органа у Босни и Херцеговини.
2. Ако се претходно не постигне договор, спорови који се тичу тумачења или примене овог Споразума решавају се искључиво преговором између страна.

ЧЛАН 22.

Ступање на снагу, измена, трајање,
суспензија и прекид Споразума

1. Овај Споразум је подложен ратификацији, прихватању или одобрењу страна у складу с њиховим унутрашњим правним процедурама. Стране обавештавају једна другу о завршетку процедура потребних за ту намену.

2. Овај Споразум ступа на снагу првог дана другог месеца након датума на који стране једна другу обавесте о завршетку унутрашњих правних процедура у складу са ставом 1.

3. Овај Споразум се привремено примењује од датума његовог потписивања до његовог ступања на снагу. Привремена примена овог Споразума престаје ако једна страна обавести другу страну о својој намери да не постане страна споразума.

4. Овај Споразум може да се измени искључиво писаним путем заједничким договором страна.

5. Овај Споразум се закључује на неограничен период. Овај Споразум може да се суспендује или откаже писаним договором страна или може да га једнострано суспендује или откаже било која од страна.

У случају једностране суспензије или прекида страна која жели да суспендује или прекине овај Споразум о томе у писаном облику обавештава другу страну. Једнострано отказивање или суспензија овог Споразума ступају на снагу првог дана другог месеца након месеца у којем је обавештење дато.

6. Обавештења саопштена у складу с овим чланом се шаљу, за Европску унију, Генералном секретару Савјета Европске уније, а за Босну и Херцеговину Министарству спољних послова.

Састављено у два примерка на службеним језицима Уније и на језицима и писмима у службеној употреби у Босни и Херцеговини на дан потписивања Споразума, при чему је сваки од тих текстова једнако аутентичан.

У ПОТВРДУ ТОГА, доле потписани опуномоћеници, прописно овлашћени за ту намену, потписали су овај Споразум.

AGREEMENT
BETWEEN BOSNIA AND HERZEGOVINA
AND THE EUROPEAN UNION
ON OPERATIONAL ACTIVITIES CARRIED OUT
BY THE EUROPEAN BORDER AND COAST GUARD AGENCY
IN BOSNIA AND HERZEGOVINA

BA/EU/en

BOSNIA AND HERZEGOVINA,

and

THE EUROPEAN UNION,

hereinafter referred to individually as a "Party" and collectively as the "Parties",

WHEREAS situations may arise where the European Border and Coast Guard Agency (the "Agency") coordinates operational cooperation between the Member States of the European Union and Bosnia and Herzegovina, including on the territory of Bosnia and Herzegovina,

WHEREAS a legal framework in the form of a status agreement should be established for the situations where the team members deployed by the Agency will have executive powers on the territory of Bosnia and Herzegovina,

WHEREAS the status agreement may provide for the establishment by the Agency of antenna offices on the territory of Bosnia and Herzegovina to facilitate and improve coordination of operational activities and to ensure the effective management of the human and technical resources of the Agency,

CONSIDERING the high level of protection of personal data in Bosnia and Herzegovina and the European Union,

CONSIDERING that Bosnia and Herzegovina has ratified the Council of Europe Convention No. 108 of 28 January 1981 for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data and the additional Protocol thereto,

BEARING IN MIND that respect for human rights and democratic principles are fundamental principles governing the cooperation between the Parties,

CONSIDERING that Bosnia and Herzegovina has ratified the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms of 4 November 1950, the rights enumerated in which correspond to those in the Charter of Fundamental Rights of the European Union,

CONSIDERING that all operational activities of the Agency on the territory of Bosnia and Herzegovina should fully respect fundamental rights and the international agreements to which the European Union, its Member States and/or Bosnia and Herzegovina are party,

CONSIDERING that all persons participating in an operational activity are obliged to maintain the highest standards of integrity, ethical conduct and professionalism, as well as respect for fundamental rights, and to meet obligations imposed upon them by the provisions of the operational plan and the Agency's code of conduct,

HAVE DECIDED TO CONCLUDE THIS AGREEMENT:

ARTICLE 1

Scope

1. This Agreement governs all matters necessary for the deployment of border management teams from the European Border and Coast Guard standing corps to Bosnia and Herzegovina where the team members may exercise executive powers.

2. The deployment referred to in paragraph 1 may take place on the territory of Bosnia and Herzegovina.

Subject to the obligations of the Parties under the law of the sea, in particular the 1982 United Nations Convention on the Law of the Sea, operational activities may also take place in the contiguous zone of Bosnia and Herzegovina. Operational activities implemented under this Agreement shall not affect search and rescue obligations deriving from the law of the sea, in particular the 1982 United Nations Convention on the Law of the Sea, the 1974 International Convention for the Safety of Life at Sea and the 1979 International Convention on Maritime Search and Rescue.

3. The status and delimitation under international law of the respective territories of the Member States and of Bosnia and Herzegovina are in no way affected either by this Agreement or by any act accomplished in its implementation by the Parties or on their behalf, including the establishment of operational plans or participation in cross-border operations.

ARTICLE 2

Definitions

For the purposes of this Agreement, the following definitions apply:

- (1) "operational activity" means a joint operation or a rapid border intervention;
- (2) "Agency" means the European Border and Coast Guard Agency established by Regulation (EU) 2019/1896 of the European Parliament and of the Council¹ or any amendment thereto;
- (3) "border control" means the activity carried out at a border, in accordance with and for the purposes of this Agreement, in response exclusively to an intention to cross or the act of crossing that border, regardless of any other consideration, consisting of border checks and border surveillance;
- (4) "border management teams" means teams formed from the European Border and Coast Guard standing corps to be deployed during joint operations and rapid border interventions at the external borders in Member States and in third countries;
- (5) "consultative forum" means the advisory body established by the Agency pursuant to Article 108 of Regulation (EU) 2019/1896;

¹ Regulation (EU) 2019/1896 of the European Parliament and of the Council of 13 November 2019 on the European Border and Coast Guard and repealing Regulations (EU) No 1052/2013 and (EU) 2016/1624 (OJ EU L 295, 14.11.2019, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

- (6) "European Border and Coast Guard standing corps" means the European Border and Coast Guard standing corps provided for in Article 54 of Regulation (EU) 2019/1896;
- (7) "EUROSUR" means the framework for information exchange and cooperation between the Member States and the Agency;
- (8) "fundamental rights monitor" means the fundamental rights monitor as provided for in Article 110 of Regulation (EU) 2019/1896;
- (9) "home Member State" means the Member State from which a staff member is deployed or seconded to the European Border and Coast Guard standing corps;
- (10) "incident" means a situation relating to irregular migration, cross-border crime or a risk to the lives of migrants at, along, or in proximity to, the external borders of the European Union or Bosnia and Herzegovina;
- (11) "joint operation" means an action coordinated or organised by the Agency to support the competent authorities in Bosnia and Herzegovina responsible for border control aimed at addressing challenges such as irregular migration, present or future threats at the borders of Bosnia and Herzegovina or cross-border crime, or aimed at providing increased technical and operational assistance for the control of those borders;
- (12) "team member" means a member of the European Border and Coast Guard standing corps deployed through a border management team to participate in an operational activity;

- (13) "Member State" means a Member State of the European Union;
- (14) "operational area" means the geographical area wherein an operational activity is to take place;
- (15) "participating Member State" means a Member State which participates in an operational activity, by providing technical equipment or staff of the European Border and Coast Guard standing corps;
- (16) "personal data" means any information relating to an identified or identifiable natural person ("data subject"); an identifiable natural person is one who can be identified, directly or indirectly, in particular by reference to an identifier such as a name, an identification number, location data or an online identifier, or by reference to one or more factors specific to the physical, physiological, genetic, mental, economic, cultural or social identity of that natural person;
- (17) "rapid border intervention" means an action aimed at responding to a situation of specific and disproportionate challenge at the borders of Bosnia and Herzegovina by deploying border management teams in the territory of Bosnia and Herzegovina for a limited period of time to conduct border control together with the competent authorities in Bosnia and Herzegovina responsible for border control;
- (18) "statutory staff" means staff employed by the Agency in accordance with the Staff Regulations of Officials of the European Union and the Conditions of Employment of Other Servants of the Union laid down in Council Regulation (EEC, Euratom, ECSC) No 259/68¹.

¹ OJ EC L 56, 4.3.1968, p. 1.

- (19) "executive powers" means powers necessary to perform the tasks required for border control which are conducted on the territory of Bosnia and Herzegovina during an operational activity as provided for in the operational plan;
- (20) "Border Police" means the Border Police of Bosnia and Herzegovina;
- (21) "Border area" means the area extending 10 kilometres from the border line of Bosnia and Herzegovina into the territory of Bosnia and Herzegovina;
- (22) "Border crossing point" means any crossing-point authorised by the competent authorities in Bosnia and Herzegovina for the crossing of Bosnia and Herzegovina's land borders, including river and lake borders, sea borders, airports, river ports, seaports and lake ports.

ARTICLE 3

Launching operational activities

1. An operational activity under this Agreement shall be launched by means of a written decision of the executive director of the Agency ("the executive director") upon a written request of the Border Police. Such a request shall include a description of the situation, possible aims and envisaged needs, and the profiles of staff needed, including those staff having executive powers, as applicable.

2. If the executive director considers that the requested operational activity would likely entail or lead to violations of fundamental rights or international protection obligations that are serious or persistent, then the executive director shall not launch the operational activity.

3. If, following the receipt of a request under paragraph 1, the executive director considers that further information is necessary in order to decide whether to launch an operational activity, he or she may request further information or authorise Agency experts to travel to Bosnia and Herzegovina in order to assess the situation there. Bosnia and Herzegovina shall facilitate such travel and otherwise assist in such assessments, as requested.

4. The executive director shall decide not to launch an operational activity if he or she considers there to be justified cause to suspend or terminate it pursuant to Article 18.

ARTICLE 4

Operational plan

1. An operational plan shall be agreed upon between the Agency and the Border Police for each operational activity in accordance with Articles 38 and 74 of Regulation (EU) 2019/1896. The operational plan shall be binding on the Agency, Bosnia and Herzegovina and the participating Member States.

2. The operational plan shall set out in detail the organisational and procedural aspects of the operational activity, including:
- (a) a description of the situation, with *modus operandi* and objectives of the deployment, including the operational aim;
 - (b) the estimated time that the operational activity is expected to last in order to achieve its objectives;
 - (c) the operational area;
 - (d) a description of the tasks, including those requiring executive powers, responsibilities, including with regard to respect for fundamental rights and data protection requirements, and special instructions for the border management teams, including on permissible consultation of databases and permissible service weapons, ammunition and equipment in Bosnia and Herzegovina;
 - (e) the composition of the border management team as well as the deployment of other relevant staff and the presence of other members of the statutory staff, including fundamental rights monitors;
 - (f) command and control provisions, including the names and ranks of the border guards or other relevant staff of Bosnia and Herzegovina responsible for cooperating with the team members and the Agency, in particular the names and ranks of those border guards or other relevant staff who are in command during the period of deployment, and the place of the team members in the chain of command;

- (g) the technical equipment to be deployed during the operational activity, including specific requirements such as conditions for use, requested crew, transport and other logistics, and financial provisions;
- (h) detailed provisions on immediate incident reporting by the Agency to the management board and to relevant authorities of the participating Member States and of Bosnia and Herzegovina of any incident encountered in the course of an operational activity performed under this Agreement;
- (i) a reporting and evaluation scheme containing benchmarks for the evaluation report, including with regard to the protection of fundamental rights, and final date of submission of the final evaluation report;
- (j) with regard to sea operations, specific information on the application of the relevant jurisdiction and applicable law in the operational area, including references to international, European Union and national law regarding interception, rescue at sea and disembarkation;
- (k) the terms of cooperation with bodies, offices and agencies of the European Union other than the Agency, other third countries or international organisations;
- (l) general instructions on how to ensure the safeguarding of fundamental rights during the operational activity including personal data protection and obligations deriving from applicable international human rights instruments;
- (m) procedures whereby persons in need of international protection, victims of trafficking in human beings, unaccompanied minors and other persons in vulnerable situations are directed to the competent authorities in Bosnia and Herzegovina for appropriate assistance;

- (n) procedures setting out a mechanism to receive and transmit to the Agency and to Bosnia and Herzegovina complaints (including those lodged under Article 8(5)) against any person participating in an operational activity, including border guards or other relevant staff of Bosnia and Herzegovina and team members, alleging breaches of fundamental rights in the context of their participation in an operational activity of the Agency;
- (o) logistical arrangements, including information on working conditions and the environment of the areas in which the operational activity is to take place; and
- (p) provisions concerning an antenna office, as established in accordance with Article 6.

3. The operational plan and any amendments thereto or adaptations thereof shall be subject to the agreement of the Agency, Bosnia and Herzegovina and the Member States neighbouring Bosnia and Herzegovina, after consultation of the participating Member States. The Agency shall coordinate with the relevant Member States in order to confirm their agreement.

The Border Police, prior to agreeing to the operational plan, shall, with regard to the location and deployment of the border management team and other staff, in accordance with the relevant security challenges and risks, inform and seek the opinion of all competent law enforcement authorities in whose territory activities are to be carried out, in accordance with the constitutional competences of those authorities.

4. Exchange of information and operational cooperation for the purposes of EUROSUR shall take place in accordance with the rules for establishing and sharing the specific situational pictures to be set out in the operational plan for the operational activity concerned.

5. The evaluation of the operational activity in accordance with paragraph 2, point (i), shall be conducted jointly by Bosnia and Herzegovina and the Agency.

6. The terms of cooperation with the bodies, offices and agencies of the European Union in accordance with paragraph 2, point (k), shall be conducted in line with their respective mandates and within available resources.

ARTICLE 5

Incident reporting

1. The Agency and the Border Police shall each have a reporting mechanism to allow timely reporting of any incident encountered in the course of an operational activity performed under this Agreement.

2. The Agency and Bosnia and Herzegovina shall assist each other in carrying out all necessary inquiries and investigations into any incident reported via the mechanism referred to in paragraph 1, such as identifying witnesses and collecting and producing evidence, including requests to obtain and, if appropriate, hand over items connected with a reported incident. The handing-over of any such items may be made subject to their return within the terms specified by the competent authority delivering them.

ARTICLE 6

Antenna offices

1. The Agency may establish antenna offices on the territory of Bosnia and Herzegovina to facilitate and improve coordination of operational activities and to ensure the effective management of the human and technical resources of the Agency. The location of each antenna office shall be established by the Agency, taking into account the opinion of the relevant authorities in Bosnia and Herzegovina.
2. The antenna offices shall be established in accordance with operational needs and remain operational for the period of time necessary for the Agency to carry out operational activities in Bosnia and Herzegovina. Subject to the agreement of Bosnia and Herzegovina, that period of time may be prolonged by the Agency.
3. Each antenna office shall be managed by a representative of the Agency, appointed by the executive director as head of the antenna office, who shall oversee the overall work of the office.
4. The antenna offices shall, where applicable:
 - (a) provide operational and logistical support and ensure the coordination of the Agency's activities in the operational areas concerned;
 - (b) provide operational support to Bosnia and Herzegovina in the operational areas concerned;

- (c) monitor the activities of the border management teams and regularly report to the Agency's headquarters;
- (d) cooperate with Bosnia and Herzegovina on all issues related to the practical implementation of the operational activities organised by the Agency in Bosnia and Herzegovina, including any additional issues that might have occurred in the course of those activities;
- (e) support the coordinating officer in his or her cooperation with Bosnia and Herzegovina on all issues related to their contribution to operational activities organised by the Agency and, where necessary, liaise with the Agency's headquarters;
- (f) support the coordinating officer and fundamental rights monitor(s) assigned to monitor an operational activity in facilitating, where necessary, the coordination and communication between the border management teams and the relevant authorities in Bosnia and Herzegovina, as well as any relevant tasks;
- (g) organise logistical support relating to the deployment of the team members and the deployment and use of technical equipment;
- (h) provide all other logistical support regarding the operational area for which a given antenna office is responsible, with a view to facilitating the smooth running of the operational activities organised by the Agency;
- (i) ensure the effective management of the Agency's own equipment in the areas covered by its activities, including the possible registration and long-term maintenance of that equipment and any logistical support needed; and

- (j) support other staff and/or activities of the Agency in Bosnia and Herzegovina as agreed between the Agency and Bosnia and Herzegovina.
- 5. The Agency and Bosnia and Herzegovina shall ensure the best possible conditions for the fulfilment of the tasks assigned to the antenna offices.
- 6. Bosnia and Herzegovina shall provide the Agency with assistance to ensure the operational capacity of the antenna offices.

ARTICLE 7

Coordinating officer

- 1. Without prejudice to the role of antenna offices as described in Article 6, the executive director shall appoint one or more experts from the statutory staff to be deployed as coordinating officer(s) for each operational activity. The executive director shall notify Bosnia and Herzegovina of such an appointment.
- 2. The role of the coordinating officer shall be to:
 - (a) act as an interface between the Agency, Bosnia and Herzegovina and the team members, providing assistance, on behalf of the Agency, on all issues relating to the conditions of the deployment, to the border management teams;

- (b) monitor the correct implementation of the operational plan, including, in cooperation with the fundamental rights monitor(s), as regards the protection of fundamental rights, and report to the executive director thereon;
- (c) act on behalf of the Agency in all aspects of the deployment of the border management teams and report to the Agency on all those aspects; and
- (d) foster cooperation and coordination among Bosnia and Herzegovina and participating Member States.

3. In the context of operational activities, the executive director may authorise the coordinating officer to assist in resolving any disagreement on the execution of the operational plan and deployment of the border management teams.

4. The Border Police shall issue only instructions that are in compliance with the operational plan to the team members. If the coordinating officer considers instructions issued to team members not to be in compliance with the operational plan or with applicable legal obligations, he or she shall immediately communicate this to the Bosnia and Herzegovina officers carrying out a coordinating role and to the executive director. The executive director may take appropriate measures, including the suspension or the termination of the operational activity, in accordance with Article 18.

ARTICLE 8

Fundamental rights

1. In performing their obligations under this Agreement, the Parties undertake to act in compliance with all applicable human rights instruments, including the 1950 Council of Europe Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, the 1951 United Nations Convention Relating to the Status of Refugees and the 1967 Protocol thereto, the 1965 United Nations International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination, the 1966 United Nations International Covenant on Civil and Political Rights, the 1979 United Nations Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, the 1984 United Nations Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, the 1989 United Nations Convention on the Rights of the Child, the 2006 United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities and the Charter of Fundamental Rights of the European Union.

2. Team members shall, in the performance of their tasks and in the exercise of their powers, fully respect fundamental rights, including access to asylum procedures and human dignity, and shall pay particular attention to vulnerable persons. Any measures taken in the performance of their tasks and in the exercise of their powers shall be proportionate to the objectives pursued by such measures. While performing their tasks and exercising their powers, they shall not discriminate against persons on the basis of any grounds such as sex, race, colour, ethnic or social origin, genetic features, language, religion or belief, political or any other opinion, membership of a national minority, property, birth, disability, age or sexual orientation, in line with Article 21 of the Charter of Fundamental Rights of the European Union.

Measures interfering with fundamental rights and freedoms may be taken by team members in the performance of their tasks or in the exercise of their powers only when necessary and proportionate to the objectives pursued by such measures and must respect the essence of those fundamental rights and freedoms in accordance with applicable international, European Union and national law.

This provision shall apply *mutatis mutandis* to all staff of authorities in Bosnia and Herzegovina participating in an operational activity.

3. The Agency's fundamental rights officer shall monitor each operational activity's compliance with applicable fundamental rights standards. The fundamental rights officer, or his or her deputy, may carry out on-the-spot visits to Bosnia and Herzegovina; he or she shall also provide opinions on the operational plans and inform the executive director about possible violations of fundamental rights relating to an operational activity. Bosnia and Herzegovina shall support the fundamental rights officer's monitoring efforts, as requested.

4. The Agency and Bosnia and Herzegovina agree to provide the consultative forum with timely and effective access to all information concerning respect for fundamental rights in relation to any operational activity performed under this Agreement, including through on-the-spot visits to the operational area.

5. The Agency and Bosnia and Herzegovina shall each have a complaints mechanism to process allegations of breaches of fundamental rights committed by their staff in the exercise of their official functions in the course of an operational activity performed under this Agreement.

ARTICLE 9

Fundamental rights monitors

1. The Agency's fundamental rights officer shall assign at least one fundamental rights monitor to each operational activity to, inter alia, assist and advise the coordinating officer.
2. The fundamental rights monitor shall monitor compliance with fundamental rights and provide advice and assistance on fundamental rights in the preparation, conduct and evaluation of the relevant operational activity. This shall include, in particular:
 - (a) following the preparation of operational plans and reporting to the fundamental rights officer to enable him or her to fulfil his or her tasks as provided for in Regulation (EU) 2019/1896;
 - (b) conducting visits, including long-term visits, where operational activities take place;
 - (c) cooperating and liaising with the coordinating officer and providing advice and assistance to him or her;
 - (d) informing the coordinating officer of and reporting to the fundamental rights officer on any concerns regarding possible violations of fundamental rights relating to the operational activity; and
 - (e) contributing to the evaluation of the operational activity as referred to in Article 4(2), point (i).

3. Fundamental rights monitors shall have access to all areas in which the operational activity takes place and to all documents relevant for the implementation of that activity.
4. While present in the operational area, fundamental rights monitors shall wear insignia that clearly allow for their identification as fundamental rights monitors.

ARTICLE 10

Team members

1. Team members shall have the authority to perform the tasks described in the operational plan.
2. While performing their tasks and exercising their powers, team members shall comply with the laws and regulations in Bosnia and Herzegovina as well as applicable international and European Union law.
3. Team members may perform tasks and exercise powers only in the border area and at the border crossing points of Bosnia and Herzegovina and only under instructions from, and in the presence of, the Border Police. The Border Police may authorise team members to perform specific tasks and to exercise specific powers in the border area or at the border crossing points of Bosnia and Herzegovina in its absence, subject to the consent of the Agency or the home Member State, as appropriate.

4. Team members who are statutory staff shall wear the uniform of the European Border and Coast Guard standing corps while performing their tasks and exercising their powers unless specified otherwise in the operational plan.

Team members who are not statutory staff shall wear their national uniform while performing their tasks and exercising their powers unless specified otherwise in the operational plan.

While on duty, all team members shall also wear visible personal identification and a blue brassard with the insignias of the European Union and of the Agency on their uniforms.

5. Bosnia and Herzegovina shall authorise relevant team members to perform tasks during an operational activity that require the use of force, including the carrying and use of service weapons, ammunition and other coercive means, in accordance with the relevant provisions of the operational plan.

Team members who are statutory staff may carry and use service weapons, ammunition and other coercive means subject to the consent of the Agency.

Team members who are not statutory staff may carry and use service weapons, ammunition and other coercive means subject to the consent of the relevant home Member State.

6. The use of force, including the carrying and use of service weapons, ammunition and other coercive means, shall be exercised in accordance with the law in Bosnia and Herzegovina and in the presence of border management authorities in Bosnia and Herzegovina. Bosnia and Herzegovina may authorise team members to use force in the absence of relevant border management authorities.

For team members who are statutory staff, such authorisation to use force in the absence of border management authorities in Bosnia and Herzegovina shall be subject to the consent of the Agency.

For team members who are not statutory staff, such authorisation to use force in the absence of border management authorities in Bosnia and Herzegovina shall be subject to the consent of the relevant home Member State.

Any use of force by team members must be necessary and proportionate and comply fully with the law in Bosnia and Herzegovina as well as applicable international and European Union law including, in particular, the requirements laid down in Annex V to Regulation (EU) 2019/1896.

7. The Agency shall, in advance of the deployment of the team members, inform Bosnia and Herzegovina of the service weapons, ammunition and other equipment team members may carry under paragraph 5, and the Border Police shall provide information thereon to all competent police authorities in Bosnia and Herzegovina. Bosnia and Herzegovina may prohibit the carrying of certain service weapons, ammunition and other equipment, provided that its own law applies the same prohibition to its own border management authorities. Bosnia and Herzegovina shall, in advance of the deployment of the team members, inform the Agency of the permissible service weapons, ammunition and equipment and of the conditions for their use. The Agency shall make this information available to Member States.

Bosnia and Herzegovina shall make the necessary arrangements for the issuance of any necessary weapon permits and facilitate the import, export, transport and storage of weapons, ammunition and other equipment at the disposal of the team members as requested by the Agency.

8. Service weapons, ammunition and equipment may be used in legitimate self-defence and in legitimate defence of team members or of other persons in accordance with the law in Bosnia and Herzegovina and in line with relevant principles of international and European Union law.

9. Competent authorities in Bosnia and Herzegovina may authorise team members to consult data from their respective databases if necessary for achieving operational aims in accordance with the operational plan. Bosnia and Herzegovina shall ensure that it provides such access to databases in an efficient and effective manner.

Bosnia and Herzegovina shall, in advance of the deployment of the team members, inform the Agency of the databases which may be consulted.

Team members shall only consult data which are necessary for performing their tasks and exercising their powers. That consultation shall be carried out in accordance with relevant data protection legislation in Bosnia and Herzegovina and this Agreement.

10. For the implementation of operational activities, Bosnia and Herzegovina shall deploy officers of the Border Police who are able and willing to communicate in English to carry out a coordinating role on behalf of Bosnia and Herzegovina.

ARTICLE 11

Privileges and immunities of the property, funds, assets and operations of the Agency

1. Any premises and buildings of the Agency in Bosnia and Herzegovina shall be inviolable. They shall be exempt from search, requisition, confiscation or expropriation.
2. The Agency's property and assets, including means of transport, communications, archives, any correspondence, documents, identity papers and financial assets shall be inviolable.
3. The Agency's assets include assets owned, co-owned, chartered or leased by a Member State and offered to the Agency. Upon the embarkation of representative(s) of competent national authorities, those shall be treated as assets being on government service and authorised to that effect.
4. No measures of execution may be taken in respect of the Agency. The Agency's property and assets shall not be the subject of any administrative or legal measure of constraint. Property of the Agency shall be free from seizure for the satisfaction of a judgment, decision or order.
5. Upon request by the relevant authorities in Bosnia and Herzegovina, the executive director may give consent for relevant authorities in Bosnia and Herzegovina to enter the premises and buildings and/or to access the property and assets of the Agency in cases of serious suspicion of criminal offences.

The consent of the executive director may be assumed in the event of a fire or other disaster requiring prompt protective action.

6. Bosnia and Herzegovina shall permit the entry and removal of articles and equipment deployed by the Agency to Bosnia and Herzegovina for operational purposes.

7. The Agency shall be exempt from all duties (including customs duties) and taxes as well as any prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of articles intended for its official use.

ARTICLE 12

Privileges and immunities of the team members

1. The privileges and immunities granted to the team members, as laid down in this Article, aim to ensure the exercise of their official functions in the course of the actions carried out in accordance with the operational plan on the territory of Bosnia and Herzegovina.

2. Team members shall not be subject to any form of inquiry or legal proceedings in Bosnia and Herzegovina or by authorities in Bosnia and Herzegovina, except under the circumstances as referred to in paragraph 3.

3. Team members shall enjoy immunity from the criminal, civil and administrative jurisdiction in Bosnia and Herzegovina in respect of all acts performed by them in the exercise of their official functions.

Where the authorities in Bosnia and Herzegovina intend to institute criminal, civil or administrative proceedings against a team member, the competent authorities in Bosnia and Herzegovina shall immediately notify the executive director thereof. The notification procedure shall be in line with the applicable Agency decision thereon, which shall be set out in the operational plan.

Following receipt of such notification, the executive director shall, without undue delay, inform the relevant authorities in Bosnia and Herzegovina whether the act in question was performed by the team member in the exercise of their official functions. If the act was stated as having been performed in the exercise of official functions, the proceedings shall not be initiated. If the act was stated as not having been performed in the exercise of official functions, the proceedings may be initiated. The qualification by the executive director shall be binding upon Bosnia and Herzegovina, which shall not contest it.

Pending this qualification, the Agency shall refrain from taking any measure intended to jeopardise possible subsequent criminal prosecution of the team member by the competent authorities in Bosnia and Herzegovina, including facilitating the departure of the concerned team member from Bosnia and Herzegovina.

Privileges granted to team members and immunity from the criminal jurisdiction of Bosnia and Herzegovina do not exempt them from the jurisdiction of the home Member State.

4. The initiation of proceedings by team members shall preclude them from invoking immunity from jurisdiction in respect of any counter-claim directly connected with the principal claim.
5. The premises, dwellings, means of transport and communications, and possessions, including any correspondence, documents, identity papers and assets of team members shall be inviolable, except in the case of measures of execution as permitted pursuant to paragraph 10.

6. Bosnia and Herzegovina shall be liable for any damage caused by team members to third parties in the exercise of their official functions.

7. In the event of damage caused by gross negligence or wilful misconduct or other than in the exercise of official functions by a team member who is a member of the statutory staff, Bosnia and Herzegovina may request, via the executive director, that compensation be paid by the Agency.

In the event of damage caused by gross negligence or wilful misconduct or not in the exercise of official functions by a team member who is not a member of the statutory staff, Bosnia and Herzegovina may request, via the executive director, that compensation be paid by the home Member State concerned.

8. Neither Party nor any participating Member State nor the Agency shall be liable for damage caused in Bosnia and Herzegovina due to a *force majeure* event beyond its control.

9. Team members shall not be obliged to give evidence as witnesses in legal proceedings in Bosnia and Herzegovina. Team members may give evidence through a statement submitted in accordance with the procedural law of Bosnia and Herzegovina. Such submission shall not affect the immunity provided for under paragraph 3.

10. No measures of execution may be taken in respect of team members, except in cases where criminal, civil or administrative proceedings not related to their official functions are instituted against them. Property of team members that is certified by the executive director to be necessary for the fulfilment of their official functions shall be free from seizure for the satisfaction of a judgment, decision or order. In criminal, civil or administrative proceedings, team members shall not be subject to any restrictions on their personal liberty or to any other measures of constraint.

11. Team members shall, with respect to services rendered for the Agency, be exempt from social security provisions which may be in force in Bosnia and Herzegovina.

12. The salary and emoluments paid to team members by the Agency and/or the home Member States, as well as any income team members receive from outside Bosnia and Herzegovina, shall not be taxed in any form in Bosnia and Herzegovina.

13. Bosnia and Herzegovina shall permit the entry of articles for the personal use of team members and shall grant exemption from all customs duties, taxes and related charges other than charges for storage, transport and similar services, in respect of such articles. Bosnia and Herzegovina shall also allow the export of such articles.

14. Team members' personal baggage shall be exempt from inspection, unless there are serious grounds for suspecting that it contains articles that are not for the personal use of team members, or articles whose import or export is prohibited by the law or subject to quarantine regulations of Bosnia and Herzegovina. Inspection of such personal baggage shall be conducted only in the presence of the team members concerned or an authorised representative of the Agency.

15. The Agency and Bosnia and Herzegovina shall appoint contact points who shall be available at all times and shall be responsible for the exchange of information and immediate actions to be taken where an act performed by a team member may be in violation of the criminal laws in Bosnia and Herzegovina as well as for the exchange of information and the operational activities in relation to any civil or administrative proceedings against a team member.

Until action is taken by the competent authorities of the home Member State, the Agency and Bosnia and Herzegovina shall assist each other in carrying out all necessary inquiries and investigations into any alleged criminal offence in respect of which either the Agency or Bosnia and Herzegovina, or both, have an interest, in the identification of witnesses and in the collection and production of evidence, including the request to obtain and, if appropriate, the handing-over of items connected with a purported criminal offence. The handing-over of any such items may be made subject to their return within the terms specified by the competent authority delivering them.

ARTICLE 13

Injured or deceased team members

1. Without prejudice to Article 12, the executive director shall have the right to take charge of, and make suitable arrangements for, the repatriation of any injured or deceased team members, as well as of their personal property.
2. An autopsy shall be performed on a deceased team member only with the express consent of the home Member State concerned and in the presence of a representative of the Agency or of the home Member State concerned.
3. Bosnia and Herzegovina and the Agency shall cooperate to the fullest extent possible to enable the prompt repatriation of injured or deceased team members.

ARTICLE 14

Accreditation document

1. The Agency shall, in cooperation with Bosnia and Herzegovina, issue a document in the languages in official use in Bosnia and Herzegovina and in English to each team member for the purposes of identification vis-à-vis the authorities in Bosnia and Herzegovina and as proof of the holder's rights to perform the tasks and exercise the powers referred to in Article 10 of this Agreement and in the operational plan ("the accreditation document").
2. The accreditation document shall include the following information on the staff member: name and nationality, rank or job title, a recent digitised photograph and tasks authorised to be performed during the deployment.
3. For the purposes of identification vis-à-vis the authorities in Bosnia and Herzegovina, team members shall be obliged to carry the accreditation document on their person at all times.
4. Bosnia and Herzegovina shall recognise the accreditation document, in combination with a valid travel document, as granting the relevant team member entry to and stay in Bosnia and Herzegovina without the need for a visa, prior authorisation or any other document, up to the day of its expiration.
5. The accreditation document shall be returned to the Agency at the end of the deployment. The competent authorities in Bosnia and Herzegovina shall be informed thereof.

6. The Agency shall, upon issuing an accreditation document, inform the Border Police that such a document has been issued and of the information contained therein.

ARTICLE 15

Application to Agency staff not deployed as team members

Articles 12, 13 and 14 shall apply *mutatis mutandis* to all Agency staff deployed to Bosnia and Herzegovina who are not team members, including fundamental rights monitors and the statutory staff deployed to antenna offices.

ARTICLE 16

Protection of personal data

1. The communication of personal data shall take place only if such communication is necessary for the implementation of this Agreement by the competent authorities in Bosnia and Herzegovina or the Agency. The processing of personal data by an authority in a particular case, including the transfer of such personal data to the other Party, shall be subject to the data protection rules applicable to that authority. The Parties shall ensure the following minimum safeguards as a precondition for any data transfer:

- (a) personal data must be processed lawfully, fairly, and in a transparent manner in relation to the data subject;

- (b) personal data must be collected for the specified, explicit and legitimate purpose of implementing this Agreement and not further processed by the communicating authority or receiving authority in a way incompatible with that purpose;
- (c) personal data must be adequate, relevant and limited to what is necessary in relation to the purpose for which they are collected or further processed; in particular, personal data communicated in accordance with the law applicable to the communicating authority may concern only one or more of the following data pertaining to team members, Agency staff, relevant observers, or members of staff exchange programmes:
- first name,
 - last name,
 - date of birth,
 - nationality,
 - rank,
 - travel document biographic page,
 - accreditation document,

- ID/passport/accreditation document picture,
- e-mail address,
- mobile phone number,
- weapon details,
- duration of the deployment,
- location of the deployment,
- aircraft or vessel identification numbers,
- arrival date,
- arrival airport/border crossing point,
- arrival flight number,
- departure date,
- departure airport/border crossing point,
- departure flight number,

- home Member State/third country,
 - deploying authority,
 - tasks/operational profile,
 - means of transportation,
 - route;
- (d) personal data must be accurate and, where necessary, kept up to date;
- (e) personal data must be kept in a form which permits identification of data subjects for no longer than is necessary for the purpose for which the data were collected or for which they are further processed;
- (f) personal data must be processed in a manner that ensures appropriate security of the personal data, taking into account the specific risks of processing, including protection against unauthorised or unlawful processing and against accidental loss, destruction or damage, using appropriate technical or organisational measures ("data breach"); the receiving authority shall take appropriate measures to address any data breach, and shall notify the communicating authority of such breach without undue delay and within 72 hours;

- (g) both the communicating authority and the receiving authority shall take every reasonable step to ensure without delay the rectification or erasure, as appropriate, of personal data where the processing does not comply with this Article, in particular because those data are not adequate, relevant or accurate, or because they are excessive in relation to the purpose of processing; this includes the notification to the other Party of any rectification or erasure;
- (h) upon request, the receiving authority shall inform the communicating authority of the use of the communicated data;
- (i) personal data may be communicated only to the following competent authorities:
 - the Agency; and
 - the Border Police,

further communication to other bodies requires the prior authorisation of the communicating authority;

- (j) the communicating and the receiving authorities are under an obligation to make a written record of the communication and receipt of personal data;
- (k) independent oversight shall be in place to oversee data protection compliance, including to inspect such records; data subjects shall have the right to bring complaints to the oversight body, and to receive a response without undue delay;

- (l) data subjects shall have the right to receive information on the processing of their personal data, access such data and the rectification or erasure of inaccurate or unlawfully processed data, subject to necessary and proportionate limitations on important grounds of public interest; and
 - (m) data subjects shall have the right to effective administrative and judicial redress for violation of the aforementioned safeguards.
2. Each Party shall conduct periodic reviews of its own policies and procedures that implement this Article. Upon request by the other Party, the Party that received the request shall review its personal data processing policies and procedures to ascertain and confirm that the safeguards in this Article are implemented effectively. The results of the review shall be communicated to the Party that requested the review within a reasonable time.
 3. The data protection safeguards under this Agreement shall be subject to oversight by the European Data Protection Supervisor and the Agency for Personal Data Protection in Bosnia and Herzegovina.
 4. The Parties shall cooperate with the European Data Protection Supervisor, as the supervisory authority of the Agency.
 5. The Agency and Bosnia and Herzegovina shall draw up a common report on the application of this Article at the end of each operational activity. That report shall be sent to the Agency's fundamental rights officer and data protection officer as well as to the Agency for Personal Data Protection in Bosnia and Herzegovina.

6. The Agency and Bosnia and Herzegovina shall set out detailed rules on the communication and processing of personal data for the purposes of operational activities under this Agreement in specific provisions of the relevant operational plans. Those provisions shall comply with the relevant requirements of European Union law and the law in Bosnia and Herzegovina. They shall describe, inter alia, the intended purpose of the communication, the controller(s) and all roles and responsibilities, the categories of data communicated, the specific data retention periods and all minimum safeguards. In the interest of transparency and foreseeability, those provisions shall be made publicly available in accordance with the relevant guidance of the European Data Protection Board.

ARTICLE 17

Exchange of classified and sensitive non-classified information

1. Any exchange, sharing or dissemination of classified information in the framework of this Agreement shall be covered by a separate administrative arrangement concluded between the Agency and the relevant authorities in Bosnia and Herzegovina that shall be subject to the prior approval of the European Commission.
2. Any exchange of sensitive non-classified information in the framework of this Agreement:
 - (a) shall be handled by the Agency in accordance with Article 9(5) of Commission Decision (EU, Euratom) 2015/443¹;

¹ Commission Decision (EU, Euratom) 2015/443 of 13 March 2015 on Security in the Commission (OJ EU L 72, 17.3.2015, p. 41, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj>).

- (b) shall receive a level of protection by the receiving Party that is equivalent to the level of protection offered by the measures applied to that information by the communicating Party in terms of confidentiality, integrity and availability; and
 - (c) shall be conducted via an information exchange system that fulfils the criteria of availability, confidentiality and integrity for sensitive non-classified information, such as the communication network referred to in Article 14 of Regulation (EU) 2019/1896.
3. The Parties shall comply with applicable intellectual property rights related to any data processed in the framework of this Agreement.

ARTICLE 18

Decision to suspend, terminate and/or withdraw financing for an operational activity

1. If the conditions to conduct an operational activity are no longer fulfilled, including as notified by the Border Police, the executive director shall terminate that operational activity after informing Bosnia and Herzegovina in writing.
2. If this Agreement or an operational plan thereunder has not been respected by Bosnia and Herzegovina, the executive director may withdraw financing of the relevant operational activity, and/or suspend or terminate it, after informing Bosnia and Herzegovina in writing.

3. If the security of any participant of an operational activity deployed in Bosnia and Herzegovina cannot be guaranteed, the executive director may suspend or terminate the relevant operational activity or aspects thereof.

4. If the executive director considers that violations of fundamental rights or international protection obligations that are of a serious nature or are likely to persist have taken place or are likely to take place in relation to an operational activity performed under this Agreement, he or she shall withdraw the financing of the relevant operational activity, and/or suspend or terminate it, after informing Bosnia and Herzegovina.

5. Bosnia and Herzegovina may request the executive director to suspend or terminate an operational activity if this Agreement or an operational plan thereunder is not respected by a team member. Such request shall be made in writing and shall include the reasons therefor.

6. A suspension, termination or withdrawal of financing under this Article shall take effect from the date of notification to Bosnia and Herzegovina. It shall not affect any rights or obligations arising out of the application of this Agreement or the operational plan before such suspension, termination or withdrawal of financing.

7. Bosnia and Herzegovina may request the termination of the deployment of any team member, or other relevant staff member, who does not respect this Agreement or an operational plan thereunder or who commits serious violations of the law in Bosnia and Herzegovina. The decision to terminate the deployment shall be made by the executive director or the respective home Member State, as appropriate, and notified to the relevant authorities in Bosnia and Herzegovina.

ARTICLE 19

Combating fraud

1. Bosnia and Herzegovina shall notify the Agency, the European Public Prosecutor's Office and/or the European Anti-Fraud Office forthwith if it becomes aware of the existence of credible allegations of fraud, corruption or any other illegal activity that may affect the interests of the European Union.
2. Where such allegations relate to European Union funds disbursed in relation to this Agreement, Bosnia and Herzegovina shall provide all necessary assistance to the European Public Prosecutor's Office and/or the European Anti-Fraud Office in relation to investigative activities on its territory, including facilitating interviews, on-the-spot checks and inspections and facilitating access to any relevant information concerning the technical and financial management of matters financed partly or wholly by the European Union.

ARTICLE 20

Implementation of this Agreement

1. For Bosnia and Herzegovina, this Agreement shall be implemented by the Border Police.
2. For the European Union, this Agreement shall be implemented by the Agency.

ARTICLE 21

Dispute settlement

1. Any disputes arising in connection with the application of this Agreement shall be examined jointly by representatives of the Agency and the competent authorities in Bosnia and Herzegovina.
2. Failing any prior settlement, disputes concerning the interpretation or application of this Agreement shall be settled exclusively by negotiation between the Parties.

ARTICLE 22

Entry into force, amendment, duration, suspension and termination of the Agreement

1. This Agreement shall be subject to ratification, acceptance or approval by the Parties in accordance with their own internal legal procedures. The Parties shall notify one another of the completion of the procedures necessary for that purpose.

2. This Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the date on which the Parties have notified each other of the completion of the internal legal procedures in accordance with paragraph 1.

3. This Agreement shall be applied on a provisional basis as from the date of the signature thereof, pending its entry into force. The provisional application of this Agreement shall be terminated if one Party notifies the other Party of its intention not to become a party to the agreement.

4. This Agreement may be amended only in writing by mutual consent of the Parties.

5. This Agreement is concluded for an indefinite period. It may be suspended or terminated by written agreement between the Parties or unilaterally by either Party.

In the event of a unilateral suspension or termination, the Party wishing to suspend or terminate shall notify the other Party thereof in writing. A unilateral termination or suspension of this Agreement shall take effect on the first day of the second month following the month during which the notification was given.

6. Notifications made in accordance with this Article shall be sent, in the case of the European Union, to the Secretary-General of the Council of the European Union and, in the case of Bosnia and Herzegovina, to the Ministry of Foreign Affairs.

Done in duplicate in the official languages of the Union and in the languages and scripts in official use in Bosnia and Herzegovina at the date of signature of this Agreement, each of those texts being equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned Plenipotentiaries, duly authorised to this effect, have signed this Agreement.